

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid

Kasvamine Kristuses

Kwabena Donkor

oktoober, november, detsember
2012

Originaali tiitel:
Kwabena Donkor
Growing in Christ

Kwabena Donkor
Kasvamine Kristuses

Tõlge: AKEL 2012
Tõlkija: Mall Kaaver
Toimetaja: Ergo Naab
Kaaned ja küljendus: Indrek Ploompuu

Trükkis: Vali Press

Sissejuhatus

Põhilised usuõpetuspunktid

Igaüks usub millessegi. Isegi need, kes väidavad, et nad millessegi ei usu ehk ei usu mingit *absoluuti*, usuvad ikkagi millessegi (sel juhul oma relativismi [suhtelisusse]). Tõekspidamised on tähtsad, sest need mõjutavad väga suures osas seda, kuidas elame. Mõne kristlase jaoks on aga uskumusest või käitumisest palju tähtsam kuulumine, kogukonna-tunne. Selline osadus peaks ikkagi põhinema ühistel uskumustel, ühistel eesmärkidel ja ühisel hoolet.

Seitsmenda päeva adventistidena – rahvana, kelle hulgas avaldub pea-aegu kogu inimkonna eripalgelisus – hoiavad meid osaduses koos meie kõik 28 “põhiõpetuspunkti”, mis annavad aluse Kristuses kasvamisele ning igaviku valgelt elava usukogukonnana elamisele.

Mõned väidavad, et määrav on ainult meie armastus Kristuse vastu, mitte doktriinid. Kõlab küll kenasti, kuid Piibel ei lahuta mitte kunagi Kristuse armastamist tõe armastamisest. Meile öeldakse, et “tõtt rääkides armastuses” võime me kasvada Kristusesse (Ef 4:15, 16). Tuleb mõista, et doktriin [üldkehtivaks seatav õpetus] on enam kui lihtsalt õigete andmete kogum; tuleb pigem mõista, et doktriini tulemusena armume Jumalasse (2Jh 6-10). Enam veel, Piibel pöörab tähelepanu “tervele õpetusele”, kuna see kõige muu hulgas avaldab mõju kõlbelisusele (1Tm 1:9, 10; Tt 2:1-5).

Seitsmenda päeva adventistide kogudusel on 28 põhiõpetuspunkti. Kuna usutunnistuse all mõistetakse pigem midagi tardunut, siis pole tegemist usutunnistusega selles mõttes nagu ei toimuks nendes väljendatud tõdedes enam edasist arengut (ega võiks lisanduda veel mõni õpetus). Olgugi et meil tuleb alati olla avatud lisavalgusele, on koguduse ühtsuse ja ülesande jaoks tähtis vankumatu konsensus [üksmeel] uskumustes. Mis on sidunud ühtsesse liikumisse kokku miljonid inimesed üle kogu maailma – mis muu kui meie ühised doktriinid?

Käesoleval veerandaastal suuname tähelepanu siis mõnele sellisele õpetusele. Ehkki me usume, et kõik 28 on meie kui seitsmenda päeva adventistide eneseteadvustamiseks fundamentaalsed, põhjanevad, ei saa me neid kõiki ühe veerandaasta jooksul käsitleda. Loodame aga esitada mõnede selliste uskumusteni teed näitava süsteemipärase ja selge ning

arusaadava juhise. Erilist tähelepanu pöörame 11. põhipunktile – “kasvamisele Kristuses” – nagu selle kinnitas 2005. aasta Peakonverentsi istungjärk St Louis, Missouri osariigis (vaata 5.-7. õppetükki). Selle põhiõpetuspunkti näol ei lisandunud uus või varem tundmatu õpetus; pigem aitab see (maailma teatud paigus esilekerkinud vajaduste tõttu) selgitada koguduse arusaama Jumala väest anda usklikele Kristuses võit kurjuse jõudude üle. Tõsiasi on, et kõiki selle veerandaasta õppetükke raamistab Kristuse ja kurjuse jõudude vahel käimasolev võitlus. Seda me nimetamegi “suureks võitluseks”. Pääste Kristuses läbib punase niidina kõik meie õpetused, mis suure võitluse ainekute koostisosadena on sellega otseselt seotud. Suur võitlus ja teemad, mida see on sünnitanud, toovad silme ette lunastusplaani, mis läbib ja rõhutab kõiki 28 meie põhitõde.

Seega pole doktriinid asja lõppsihiks ise. Need on *vahendid* lõppsihini jõudmiseks ja lõppsihiks on Jeesus ning isiklikult Jeesuse tundmaõppimine ja Temas kasvamine. Veel subjektiivsemalt öeldes peaksid kõik meie 28 põhitõde panema meid sügavamalt aru saama sellest, mida on Jeesus lunastusplaani kaudu meie heaks teinud, see omakorda aga peaks suunama meid veel sügavamalt armastama Jumalat ja elu, mis pühendub veel andunumalt väljendama sellist armastust maailmale ning “taevastele valitsustele ja meelevaldadele” (Ef 3:10).

Jah, iga inimene usub millessegi. Selle veerandaasta eesmärk on suurem, kui lihtsalt aidata meil uskuda Tõesse – eesmärk on armastada Teda veel rohkem (Jh 14:6) ning kasvada Tema armus.

Kwabena Donkor, pärit Ghanast, on Peakonverentsi juures (Silver Springis, Marylandi osariigis) asuva Piibliainese Uurimisinsituudi abijuhataja.

Suur võitlus: alusmüür

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 3:15; Ilm 12:1-17; Js 14:4-21; Hs 28:12-19; Js 53:6; Rm 1:20-28; Jh 16:2.

Meespeetav tekst: “Ja ma tõstan vihavaenu sinu ja naise vahele, sinu seemne ja tema seemne vahele, kes purustab su pea, aga kelle kanda sa salvad” (1Ms 3:15).

Juhtmõte: “Suur võitlus” on arusaam, mis seob seitsmenda päeva adventistide põhiõpetused tervikuks nagu võlv seob hoone.

Kõnekäänd ütleb: “Hädavajadus on leiutamise ema.” Antud juhul tähendab sõna *ema* “allikat”, “juhtivat jõudu”, “alusmüüri”; inimesi paneb teaduse vajadus, hädavajalikkus. Näiteks on muude energiaallikate (peale fossiilkütuste) kasutuselevõtmise juhtivaks jõuks vajadus puhtama õhu järele.

Sarnaselt leiutustegevusega materiaalses maailmas vajab ka ususüsteem vundamenti, printsiipi [= põhialust], mis seda selgitab.

Seitsmenda päeva adventistid peavad 28 põhiõpetust terviklikuks. Nende uskumuste alusmüüriks on arusaam, mida nimetame “suureks võitluseks”. Iga õpetuspunkt kahekümne kaheksast käsitleb selle kosmilise võitluse mingit tahku. Uskumused, mida sellel veerandaastal uurime, avanevad mõtte poolest kõige paremini suure võitluse kui ühtlustava põhimõtte alusel. Käesoleval nädalal vaatleme mõnd punkti selles alusmüüris.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 6. oktoobriks.

Läbi kogu kirjpandud ajaloo on inimesed tajunud, et inimkond on mingis mõttes lahingus, sõjas, võitlevate jõudude vahelises heitluses. Poeet T. S. Eliot kirjutas: “Kõigi mu eluaastate jooksul ei muutu üks asi./ Seda võib moondada, kuid muutumatuks jääb/ põline heitlus Hea ja Kurja vahel.” – T. S. Eliot: *The Complete Poems and Plays* (New York, San Diego, London: Harcourt Brace & Company, 1952), lk 98. Kuigi arusaam asjast võib olla väga üldine, on inimestel täiesti erinevad vaated selle kohta, mis võitlusega on tegemist, kes sellesse on kaasatud, mis on kaalul ja kuidas see lõpeb. Meil kui seitsmenda päeva adventistidel on selle võitluse kohta kahtlemata inimmõistusest suurem vaade, väljavaade, mis tuleneb Piibli mõistmisest ja sellest, kuidas kirjeldab Piibel seda, mida nimetame “suureks võitluseks Kristuse ja Saatana vahel”.

Uuri IMs 3:15 ja Ilm 12:1-7. Kes on selles võitluses peategelased? Kuigi mõnikord kasutatakse tegelaste kujutamisel sümboleid, miks me usume, et neis tekstides kirjeldatud võimud on tegelikud, reaalsed olevused? Mis juhtuks kogu meie ususüsteemiga siis, kui me spiritualiseeriksime [vaimsus-taksime] Kristuse ja Saatana vahelise suure võitluse tõelisuse ja meie osa selles?

Inimesed peavad loomulikuks kasutada selliseid termineid nagu *kuri-vaim* või *inglid*, ja *Jumalgi* siis, kui nad peavad silmas midagi väga erinevat sellest tähendusest, mida nendele sõnadele tavaliselt omistatakse. Näiteks on inimesi, kelle huvi on sõna *Jumal* kasutamisel suunatud ainult tõsiasjale, et see sõna on keeles olemas ja ühiskonnas kasutusel; neid ei huvita, kas “Jumal” mingil kujul olemas on. Piibel õpetab, et tegemist on tõeliste isikutega tõelises võitluses, olgu kujund nende kirjeldamiseks siis milline tahes. Seepärast mõistame me seitsmenda päeva adventistidena neid nii. Suurem osa doktriinidest, mida sellel veerandaastal käsitleme, oleksid mõttetud juhul, kui suure võitluse osapooli ei peetaks reaalselt olemas olevaiks (see aga teeb valitseva kultuuri silmis meid kahtlemata sageli veidraiks).

Tõsiasi on, et kuigi ilmalikustumine on viimase kahe sajandi jooksul võtnud erinevaid kujusid ja vorme, iseloomustab ilmalikustumist kõige paremini surve kõrvaldada inimlikust kõnest kogu “teise maailma” sõnavara. Teaduse edukäiguga koos on inimesed mõnes kultuuris kaldunud üha enam mõtlema asjade üle teaduslikult. Inglitel ja deemonitel ei ole teaduslikus mõtteviisis kohta. Seega tunnistab kaasaegne kultuur, et tasahaaval antakse käest usk üleloomulikku.

Kui tugevasti mõjutab teaduslik, ilmalikustunud maailmavaade sinu kultuuri? Kui palju oled sina isiklikult sellest mõjutatud? Milliste selle maailmavaate külgede suhtes peame olema eriti valvsad?

Kuigi Piibel ei räägi meile otsesõnu Jumala ja Saatana vahel käiva suure võitluse teemal, saab seda järeltada mõnestki asjakohasest piibilõigust, nagu näiteks Js 14:4-21 ja Hs 28:12-19. Esmatasandi tekstis kujutavad need lõigud Tüürose ja Babüloonia paganlikke kuningaids; kui aga lugeda hoolikalt, siis ilmnevad siin üksikasjad, mis kõnelevad enamast kui vaid neist vana-aja Lähis-Ida valitsejaist. Tõepoolest, need salmid osutavad Saatana päritolule, positsioonile ja langemisele.

ITm 3:6 manitseb Paulus hoiduma ordineerimast vastpöördunuid, hoiatades, et seda tehes võib see inimene muutuda upsakaks ja langeda sama süü sisse kui kurat. Kuidas heidab Pauluse ütlus valgust kahele eelmises lõigus esitatud kirjakohtadele, ja mil moel aitavad need kolm kirjakohta koos meil mõista üht-teist selle võitluse teemal?

Eelpool tsiteeritud kirjakohtad toovad esile vähemalt kolm omadust: uhkus, suhteline sõltumatus ja allumatus. Vana Testament maalib pildi loodud, kellelegi alluvast olevusest, kes ihaldab olla ennastusaldav ja kellestki sõltumatu. Iseseisvus on alati millestki/kellestki *mitte* mõjutatud olemine, millelegi/kellelegi *mitte* alluv olemine. 1Jh 3:8 ütleb, et kurat teeb pattu algusest peale; 1Jh 3:4 nimetab “pattu” *seaduserikkumiseks*. Siit järeltub, et Saatana patt – mis väljendus allumatuse ja sõltumatuse otsingus – kujutas endast soovi olla vaba Jumala ja Tema Seaduse “piirangutest”. Keeldudes laskmast tuua ennast Jumala Seaduse mõjuvõimu alla näitas Saatan, et ta tahtis elada teistsugust elukorraldust mööda. See vastuhakk püüdis salamiselt vihjata sellelegi nagu polnuks taeva Seadused ideaalsed, nagu olnuks nendega midagi ikka lahti küll. Kuna aga Jumala Seadus on Jumala iseloomu peegeldus, viidanuks Seaduses vajakajäämine vajakajäämisele Jumala iseloomus. Niisiis oli Saatana vastuhakk suunatud Jumala vastu just samapalju nagu millegi muu vastu.

Uhkus, sõltumatus, allumatus. Milliseid mõtteid need sõnad sinus tekitavad? Mil moel ohustab igaüht meist nendesse võrkudesse, mõnikord väga nähtamatutesse võrkudesse langemine, mida uhkus, sõltumatus ja allumatus meie teele heidavad? Õigete tingimuste korral pole ju nimetatud mõistetega midagi lahti, ega ju?

“**Ja** ma tõstan vihavaenu sinu ja naise vahele, sinu seemne ja tema seemne vahele, kes purustab su pea, aga kelle kanda sa salvad” (1Ms 3:15). Mis-moodi kõneleb see salm suurest võitlusest?

1Ms 3:15 sõnastus, mis kuulutab ette võitluse, annab meile mõista, et võitlusse on haaratud Jumala valitsus. Võime näha, et konflikt, mis oli äsja maa peal alanud mao ja naise vahel, asus kaasa haarama lähtejoonel olnud vastaste järglasi: naise “seemet” ja mao “seemet”. Omal ajal ning viisil jõudis see konflikt haripunkti, nagu me teame, koletus kokkupõrkes Saatana ja naise meessoost järeltulija – Naatsaretist pärit Jeesuse – vahel. Jumala poolt valitud relvaks oli Jeesus, kes pidi astuma võitlusse naise eest, taluma “salvamist”, kuid viimaks lööma maole surmahaava. Valitud relvaks oli Jeesuse eneseohverdus, isekusetu armastuse akt.

Kuidas aitavad järgmised salmid meil mõista suure võitluse temaatikat? Kuidas on kogu asja keskmes lunastusplaan?

Võrdle 1Ms 4:4 Hb 11:4ga

Võrdle 1Ms 12:3; 22:18 Gl 3:16ga

Võrdle 2Ms 25:9 Hb 4:2ga

Võrdle Js 53:6 Rm 5:8ga

Mt 16:18; 18:16-20

Hb 8:1, 2

Juhul, kui sa vaatasid eilset õppeainet hoolikalt, märkasid ehk, kuidas ilmutas Jumal keset võitlust ennast ja oma tõde. Jumal tegutses läbi patriarhaalse jumalakummardamise ja iisraellaste pühamu teenistuse, läbi Kristuse ennastohverdava asendussurma, lägi koguduse ning läbi Kristuse teenistuse taevases pühamus.

Saatan aga on väsimatult tegutsenud Jumala plaanide õõnestamisega. Niikaua, kui suur võitlus käinud on, ja praegu käib, võideldakse just nende asjade pärast.

Näiteks oli Jumal kavandanud ohverdamissüsteemi, mida teostasid patriarhid ja viis läbi Iisraeli pühamuteenistus, selleks, et hoida inimkonna meeles Loojat ja säilitada päästelootus elavana.

Kuidas püüdis Saatan anastada ja lammutada tõde lunastusplaanist, eriti sellisena nagu see avaldus ohverdamissüsteemis? Vaata Rm 1:20-28; 5Ms 32:17, 18.

Kristuse lihassetulek, Tema maine teenistus ning Tema lepitav ohvrisurm ristil olid ju Jumala poolt valitud kesksed vahendid Saatana löömiseks suures võitluses. Kristuse surm pidi tühistama Saatana mõju, kes väsimatult Kristuse vastu tegutses.

Mida räägivad need salmid (Mt 2:1-18; 4:1-11; 16:21-23; 27: 39-42) meile sellest, mil moel Saatan Jeesuse vastu tegutses?

Pärast oma surma ja ülestõusmist rajas Kristus maa peale oma koguduse, kes pidi kuulutama kadumaläinud inimkonnale häid päästesõnumeid. Koguduse algaegadest peale on Saatan otsustanud kogudust nõrgestada ja hävitada. Järgmised kirjakohtad avaldavad üht-teist koguduse vastu suunatud Saatana taktika kohta. (Vaata Ap 5:17, 18; 7:54-60; 2Ts 2:1-4; 1Tm 4:1; 2Pt 2:1; Ilm 12:13-17).

Heebrea raamat räägib tõelisest pühamust taevas, millesse Kristus sisesnes pärast oma taevasseminekut (Hb 4:14-16; 9:24), et teostada preesterlikku talitust patuse inimkonna heaks (Hb 7:27). Tn 8:11-14 võime näha Saatana tegevust seoses Kristuse preesterliku teenistusega taevases pühamus ning tema katset see teenistus vägivaldselt endale allutada.

Üks asi on lugeda 1Pt 5:8, 9 ning saada mõistusega aru selles antud hoiatusest; teine asi on elada tegelikult selle hoiatuse kohaselt oma igapäevast elu. Kuidas me kuradile tõepoolest vastu paneme? Kui sageli ühe päeva jooksul on sinus tajumus, et Saatan teeb sinuvastaseid jõupingutusi?

“**Aga** kui teie silmis on halb teenida Issandat, siis valige endile täna, keda te tahate teenida: kas neid jumalaid, keda teie vanemad teenisid teisel pool jõge, või emorlaste jumalaid, kelle maal te elate? Aga mina ja mu pere, meie teenime Issandat!” (Jos 24:15). Kuidas kõneleb see salm teemast, mis mitmel moel on suures võitluses põhjapanevaim?

Prohvetikuulutus pakub meile pilguheidu Jumala ja Saatana vahelise vastuolu lõpustseenidele. 1260aastase perioodi jooksul (Tn 7:25; 12:7; Ilm 11:2; 12:14; 13:5) kiusas Saatan paiguti, kuid järelejätmatult taga Jumala rahvast. Ilmutuseraamatu 12. ja 13. peatükis kirjutatu põhjal kasutab Saatan kaht maist võimu: pantri-sarnast metsalist (Ilm 13:1-10) ja kahe sarvega metsalist (Ilm 13:11-17). Nemad aga rakendavad Saatana kõiki taktikaid, millest oli juttu eilses õppetükis.

Ilm 14 on kirjeldus vastupanuliikumisest Saatana manöövritele [kavakindlatele osavatele võtetele], mida Jumal kasutab võitluse viimastel järkudel selleks, et võitlus lõpule viia. Mida räägib Ilm 14:6-13 meile sellest, kuidas suure võitluse temaatika avalikustatakse?

Jumala vaate kohaselt on vaja enne seda, kui vastuolu lõpetatakse, selgelt teada anda konfliktis sisalduvad teemad (siin kujutatakse asja kolme läkitatud ingligna). Inimkonda on vaja mõistuse tasandil teavitada selleks, et inimesed saaksid neis küsimustes seisukoha võtta.

Lõpukonfliktis on inimesi, kes jäävad Jumala poolele. Ilm 14 sümboliseeritakse neid arvuga 144 000, tõenäoliselt esindab see arv numbrites mitte väljenduvat inimeste hulka, kuhu kuulub inimesi maa peal elavatest kõigist rahvastest (Ilm 7:4). Nad jäävad sõnakuulelikuks Jumala käskudele suure ahistuse ajal ning on südamepõhjani pühendunud oma Looja Jumala teenimisele. Jumal annab neile oma heakskiidu ning nad on võidukad koos Temaga, pattukahetsematud aga hävitatakse järgnevas lõikus (Ilm 14:14-20). Asja tuum on selles, et ühel päeval jõuab suur võitlus lõpule.

Märge suure võitluse kohta: mitte keegi ei saa jääda erapooletuks. Sa oled kas ühel või teisel poolel. Igaüks võib väita, et on Issanda poolel (vaata Jh 16:2); kuidas sa kindlalt tead, et sina tõesti oled? Jaga oma vastust hingamispäeval klassis.

Edasiseks uurimiseks: Loe Frank B. Holbrooki kirjutist “Suur võitlus”, lk-d 969-1008 Raoul Dedereni poolt toimetatud teosest *Handbook of Seventh-day Adventist Theology* (Seitsmenda päeva adventistide teoloogia käsiraamat).

“Piibel on iseenda seletaja. Pühakirja tuleb võrrelda Pühakirjaga. Õpilane peaks õppima vaatlema Sõna tervikuna ning nägema selle osade omavahelist seost. Ta peaks omandama teadmise selle suurest kesksest teemast – Jumala algsest eesmärgist maailmaga, suure võitluse esiletulekust ja lunastustööst. Ta peaks aru saama kahe vastandliku põhimõtte olemusest, mis võistlevad ülemvõimu pärast, ning peaks õppima märkama nende tegevust ajalooliste ja prohvetlike aruannete kaudu, kuni suure võitluse lõpuni. Ta peaks nägema, kuidas see võitlus tungib inimese kogemuse igasse järku; kuidas ta ka ise oma elu igas tegevuses ilmutab üht või teist kahest vastandlikust poolest ning kuidas ta – kas soovib või mitte – nüüdki otsustab, kummal poolel ta selles võitluses asub.” – Ellen G. White, *Kasvatus*, lk 190.

Küsimused aruteluks:

1. *Kasvatusest* toodud tsitaadis kirjutab Ellen G. White, et suur võitlus tungib inimese kogemuse igasse järku. Kuivõrd tõene on see olnud sinu elukogemuses? Kas sinu arusaam suurest võitlusest on olnud julgustuse või meeleheite allikaks siis, kui sa katsud toime tulla igapäevase äraelamisega patuses ja kannatusterohkes maailmas?

2. Mõned räägivad Kristuse teise tuleku “viibimisest”. Ülekohtu ja mõttetute kannatuste hulga juures, mis siin maailmas on, näib, et iga lisanduv päev on selle maailma jaoks liig. Jagagu klassi liikmed oma isiklikke vaatenurki niinimetatud “viibimisest” suure võitluse kontekstis.

3. Kui julged saame olla hea ja kurja vahelise võitluse lõplikus lahenduses? Mis annab sulle kindlustunde, et kurjus lõpuks võidetakse? Millised põhjused on meil selle uskumiseks? Kuidas aitab näiteks Tn 2. peatüki prohvetikuulutus julgustada meid lõpliku tulemuse suhtes?

4. Vaadake klassis läbi oma vastused neljapäevase osa viimasele küsimusele. Vastus on eriti asjakohane seetõttu, et me mõistame küll, kes on lõpuajal tagakiusajad. Kuidas me siis saame teha kindlaks, et asume õigel poolel?

Minna sama teed, mida “patused”

Gustave luges ühes Burundi linnakeses teadaannet evangeelsetest koosolekutest. Ta oli adventistidest kuulnud – kuulnud, et nad teevad pattu, kuna töötavad pühapäeviti oma aiamaal. Gustave aga otsustas koosolekutest siiski osa võtta. Ta lootis Jumalast midagi uut teada saada. Räägitu puudutas ta südant. Gustave ei saanud koosolekutel osaleda tööpäevadel, kuna oli koolis, kuid ta käis nädalalõputi. Teise nädala lõpuks oli Gustavel tekkinud palju küsimusi. Ta palus, et koguduse vanem uuriks koos temaga Piiblit. Peagi veendus Gustave, et adventistid ei teinud pattu sellega, kui nad pühapäeval töötasid; nad pidasid Piibli hingamispäeva. Ta avaldas soovi adventkogudusse astuda.

Gustave lõpetas laupäeviti koolis käimise ja läks selle asemel kirikusse. Üks õpetajatest hoiatas teda, et kui ta tundidest puudumist jätkab, visatakse ta koolist välja. Kui Gustave vanemad asjast kuulda said, olid nad ärritunud. “Palun, lubage mul teenida Jumalat ja Tema juhhib mind,” palus Gustave tõsiselt.

Gustave püüdis oma usku selgitada ka koolijuhile, lootuses, et ta annab Gustavele loa tundidest puududa. Koolijuht aga süüdistas teda kaasõpilastele halva mõju avaldamises. Teadmata, mida edasi teha, hakkas Gustave jälle laupäeviti koolis käima. Kuid selle asemel, et õpingutega tegeleda, luges ta Piiblit.

Järgmisel aastal viis Gustave oma paberid kristlikku keskkooli, ning oli ainus adventist kogu koolis. Kuigi selles koolis ei toimunud laupäeviti koolitunde, toimus sel päeval kohustuslik usuõpetus. Gustavest sai ruttu ühe rühma juht.

Ta rääkis oma usust oma uurimisrühma noortele ning mitmed neist tahtsid kuulda rohkemat sellest, mida ta uskus. Ta uuris koos nendega Piiblit, kuid üksteise järel lahkusid nad rühmast, kuna nende vanemad hoiatasid neid adventistide eest.

Pärast keskkooli lõpetamist ohutasid Gustave vanemad teda tööle asuma. Enamikes töökohtades tuli töötada ka laupäeviti ning Gustave keeldus seda tegemast. Gustave vanemad keeldusid teda toetamast juhul, kui ta tööle ei hakka. Mitmete kuude pärast leidis ta töö ADRAs.

Gustave räägib oma usust kaaslastele ning selgitab, et adventistid ei tee pattu sellega, kui nad töötavad pühapäeviti; nad on patused, keda on päästnud Jumala arm ning nad püüavad Jeesuse eeskujul käia kuulekuses.

Sinu misjoniannetus aitab toetada evangeeliumitööd Burundis ja üle kogu maailma. Tänan, et annetat selleks, et kaasinimesed saaksid tundma õppida Jumala tahet oma elu jaoks.

Gustave Ndayambaje elab Burundi lõunaosas; Burundi on Kesk-Aafrika väikeriik.

Ilmutus ja selles ilmutatud Jumal

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 2Pt 1:19-21; 2Tm 3:16, 17; 5Ms 6:4; Mt 28:19; Hb 11:6; 2Ms 3:1-14.

Meelespeetav tekst: “Jumal, kes muiste palju kordi ja mitmel viisil rääkis esivanematele prohvetite kaudu, on nüüd päevade lõpul meile rääkinud Poja kaudu, kelle ta on seadnud kõigi asjade pärijaks, kelle läbi ta on ka maailmad teinud” (Hb 1:1, 2).

Juhtmõte: Ükskõik, kui tähtis ka on mõista seda, mismoodi piibellik inspiratsioon toimib, on veel tähtsam teada, et Jumal ilmutab ennast meile selle inspiratsiooni kaudu.

“Taevad jutustavad Jumala au ja taevalaotus kuulutab tema kätetööd” (Ps 19:1). See on tõsi, mis tõsi. Küll aga ei kuuluta need, et meie Jumal meid armastab, meie eest suri ning tegutseb aktiivselt selle nimel, et päästa meid meie patuste valikute tagajärgedest.

Läbiv joon on see: muudest allikatest saame Jumala kohta õppida ühteist, kuid põhiallikaks jääb Piibel. Siin on kirjas suured tõed, eelkõige Jumala olemuse ja Tema tegevuse kohta selles maailmas, millest me ei teaks midagi, kui need poleks meile avalikustatud. Oleme juba näinud, et inimesed küll tajuvad midagi headuse ja kurjuse vahel toimuvast võitlusest, kuid enamat suure võitluse kohta saavad nad tundma õppida ainult Pühakirjast, kust mujalt?

Sellel nädalal pöörame tähelepanu kahele asjale: esiteks vaatame, mida ütleb Piibel enda kohta ja kuidas see inspireeriti. Teiseks näeme, mida õpetab Piibel meile Jumalast, kes selle inspireeris.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 13. oktoobriks.

Loe 2Pt 1:19-21. Mida räägivad need salmid meile sellest, kuidas suhtusid Uue Testamendi kirjutajad Pühakirja?

Peetrus kinnitab, et Vana Testamendi prohvetikuulutused polnud inimlikku algupära. Ta väidab, et prohvetid rääkisid “Pühast Vaimust kantuina”, just *sellepärast*. Väljend “Pühast Vaimust kantuina” tähendab, et tõukejõud, mis pani neid Pühakirja kirjutama, tuli Pühalt Vaimult. Piibli kirjutajaid inspireeris siis Issand ise.

Loe 2Tm 3:16, 17. Mida räägivad need salmid meile Piibli kohta ja milleks seda kasutada?

On vägagi selge, et Paulus soovis Timoteosele arusaadavaks teha üht: kuna Pühakiri on jumalik toode, on see usklike ülesehitamise jaoks töökindel ja hinnaline. Paulus ei jäta kahtluse varjugi Pühakirja tõepära, autoriteetsuse ja päritolu suhtes. Märkad sedagi, et ta räägib “kogu Pühakirjast”. Paulus ei jäta meie valida, milliseid osi me üles nopime ja enda meelest inspireerituks peame, teisi aga mitte. Kõik (nagu näiteks tseremoniaalseadustik) ei ole enam meie jaoks siduv, kuid öelda nii, on midagi hoopis muud kui väita, et mõned osad Pühakirjast on inspireeritud ja teised pole või et mõned osad pole niiväga inspireeritud kui teised (mida see iganes siis tähendama peaks).

Loe Mt 4:4, 7, 10; 22:41-46; Jh 10:34, 35. Millise olulise tõe Pühakirja kohta ja Pühakirja autoriteetsuse kohta neist salmidest leiame?

Usume, mida usume, kuid me vajame lähtekohta, lähtealust, millele see uskumus rajada. Meie kui seitsmenda päeva advent-kristlaste jaoks on selles aluses Piibel – tõe lõplik mõõdupuu ja vahekohtunik.

Kui palju aega veedad sa Sõna juures? Kui palju võtab sinu elu eeskujuks seda, mida Sõna õpetab? Mõtle möödunud 24 tunnile. Mida oled sa selle aja jooksul teinud või tegemata jätnud, milleks andis mõõtu Pühakiri?

“Piibli sõnad ei ole inspireeritud, vaid inimesed olid inspireeritud. Inspiratsioon toimib (mitte inimese sõnades või tema väljendustes, vaid) inimeses endas, kes Püha Vaimu mõjul täitub mõtetega. Sõnu aga mõjutab isiku mõttelaad. Jumalik mõttelaad sulandub. Jumalik mõttelaad ja tahe kombineerub inimese mõttelaadi ja tahtega; selliselt on inimese poolt väljendatu Jumala sõnaks.” – Ellen G. White, *Selected Messages* (Valitud kuulutused), 1. raamat, lk 21. Kuidas aitavad need sõnad meil mõista, kuidas toimib piibellik inspiratsioon?

Inspiratsiooniga seoses painab inimesi mõnikord küsimus salmidest, mida sageli peetakse probleemseiks. Mõtle näiteks Jeesuse ristile paigutatud pealkirja sõnastusele nagu seda edastavad evangeeliumid. Mt 27:37 kohaselt kirjutati: “See on Jeesus, juutide kuningas”. Mk 15:26 kohaselt: “Juutide kuningas”. Lk 23:38 kohaselt: “See on juutide kuningas”. Kuidas me neid erinevusi mõistame?

Piibel ütleb küll, et “kogu Pühakiri on Jumala sisendatud” ning on usaldusväärne; ometi on erinevalt kirja pandud Jeesuse ristil olevat kirja. Õeldu aitab meil heita pilku sellele, mil moel inspiratsioon toimib. Antud juhtum näitab, et inspiratsioon lubab mõtte või sündmuse erinevaid väljendamisvõimalusi niivõrd, kuivõrd need väljendused seda *adekvaatselt* [sisult kattuvalt] kirjeldavad. Kui üldine ligikaudsus on adekvaatne väljendus, nagu ristile paigutatud kirja puhul, siis mahub see inspiratsiooni alla. Teisest küljest seal, kus nõutakse täpseid tehnilisi andmeid, nagu 1Kn 6:1, tagab inspiratsioon needki ning neid tuleb sellisena võtta.

Võrdle Ap 1:18 ja Mt 27:5. Mismoodi näivad kaks teadaannet Juudase surma kohta erinevat?

Pikka aega väitsid Piibli kriitikud, et need salmid esitavad Juudase surma kohta vastukäivaid andmeid. Hiljutised uurimused on aga näidanud, et sõna, mida Ap 1:18 tõlgitakse “kukkus ülepeakaela alla”, tähendab ka “paisus”. Seega on ilmselt tegemist sellise asjaga: pärast ülespoomist ei leitud Juudast enne, kui ta surnukeha oli pundunud ja seetõttu soolikad välja valgunud. Kõne all on see sellepärast, et näidata – see, mis esmalt näis olevat vastuoluline, on nüüd osutunud mitte vastuolus olevaks.

Valdav enamus Piiblist ei ole raskesti lahendatav. Vähestesse kohta-desse, kus säilivad mõned küsimused näiliste “vigade” või “vastukäivuste” kohta, on parim suhtuda alandlikult. Kes teab, kui palju inimesi on usulise laevahuku teinud sellepärast, et nad keskendusid “probleeme tekitavatele”

salmidele. Meid pole kutsutud Sõna üle kohut mõistma; küll aga on meid kutsutud sellele kuuletuma.

Teisipäev, 9. oktoober

Kolmainusliku Jumala saladus

“Ja Jumal ütles: “Tehkem inimesed oma näo järgi.”” (IMs 1:26).

Kuigi on väga tähtis mõista, kuidas inspiratsioon toimib, on see lõppsihi suhtes siiski ainult vahend; lõppsihiks on tunda Jumalat. Sügav arusaamine sellest, kuidas Piibel kirjutati või isegi sügav arusaamine Piiblis avaldatud tõdedest ei oma mõtet siis, kui me ei tunne Issandat isiklikult (Jh 17:3).

Ja üks asi, mida Piibel otsesõnu Issanda kohta kinnitab, on Tema üksolemine.

Loe 5Ms 6:4 ja Mk 12:29. Milline tähtis tõde neis salmides sisaldub?

Piibli avaldus Jumala üksolemisest välistab igasuguse mõtte paljudest jumalatest. On ainult üks Jumal. Kogupilt aga, mille me Piiblist saame on see: Temas, isegi Tema üksolemises, on seesmine “maht”.

Loe IMs 1:26; 3:22; 11:7; Jh 1:1-3, 18; 20:28; 2Kr 13:14; Mt 28:19. Kuidas hakkavad need salmid selgitama Jumala seesmise ringi tõelisust?

Vana Testamendi vihje mitmusele viitab Jumalaks olemise sisimale olemusele. Kui vaatame seda käsikäes Uue Testamendi aruandega Jeesusest Kristusest ja Pühast Vaimust, hakkame mõistma, et Jumala olemuses on palju sellist, mida me täielikult ei mõista ja tõenäoliselt kunagi mõistma ei hakka. Jumala kolmainus on paljudest saladustest üks, millega koos tuleb meil õppida elama.

Teave, mida Piibel Jumala kohta annab, sealhulgas Tema kolmik olemus, pole antud selleks, et me laskuksime kahtlasesse filosoferimisse, vaid selleks, et edendada meie arusaamist Tema tegevusest, eriti Tema lunastustööst meie heaks nii nagu see suures võitluses lahti rullub ja viimaks lõpule viiakse.

Kellel poleks palju selliseid küsimusi, millele ainult Jumal saab vastata? Kuidas saame õppida Teda usaldama, kuni saabub aeg, mil meie küsimustele vastatakse?

Piibel avaldab meile Jumala kohta tõdesid, mida me mitte kuskilt mujalt ei leia. Nende hulgas on tõde sellest, et Tema on Looja. Tõsi on, et esimene asi, mida Piibel meile Jumalast räägib, on see, et Ta lõi “taeva ja maa” (1Ms 1:1).

Selle salmi juures paelub see, et Piibel peab Jumala olemasolu endastmõistetavaks ega püüa seda tõestada või näidata. Piibel võtab palju aega selleks, et õpetada meile, missugune on Jumal, eelkõige missugusena avaldub Tema iseloom. Tema koostoimimises langenud inimkonnaga. Kuid Piibel ei kuluta aega tõestada püüdmisele, et Ta eksisteerib. Piibel peab Tema olemasolu endastmõistetavaks.

Loe Hb 11:6 ja Rm 10:17. Mida ütlevad need salmid Jumalast ja Tema Sõna osast meile Tema olemasolu teadvustada?

Veendumust Jumala olemasolust ei saada ainult mõistuspärastest argumentidest. Piibel õpetab, et inimene veendub Jumala olemasolus Temaga tehtud isikliku kogemuse kaudu, kui Püha Vaim mõjutab inimese südant ja mõistust Tema olemasolemise tõsiasjas. Paljudel juhtudel võivad inimesed hakata esmalt uskuma Jumalat; alles pärast seda alustavad nad loogilise ja intellektuaalse aluse rajamist usule Jumalast, keda nad ei näe.

Loe Ml 3:6; Jk 1:17; 1Jh 4:8, 16; 2Aja 6:18. Mida räägivad need salmid Jumala tunnusoost? Milliseid teisi tunnuseid Sõna Jumala kohta avaldab?

Mõtiskle pikemalt Jumala tunnuste üle nagu neid väljendab Pühakiri. Kui paljusid neist teaksid sa teiste allikate põhjal; see tähendab, looduse või isikliku kogemuse põhjal? Mida õpetab su vastus sulle sellest, kui tähtis on Pühakiri selle mõistmiseks, missugune Jumal tegelikult on?

Isegi väga põgus Piibli lugemine näitab, et Jumal osaleb aktiivselt inimkonna elus ja selles, mis siin maa peal juhtub. Ta ei ole kauge, eraklik, eemalolev nagu mõned muistsed kreeka arusaamad Jumalast õpetasid, või nagu ka mõned kristlikud teoloogid püüavad Teda kirjeldada. Ehkki Ta on radikaalselt, põhjalikult, erinev enda poolt loodust, on Issand ennast väga lähedaselt sidunud oma looduga.

Nii nagu eile nägime, kujutab Piibel Issandat meie Loojana; see on tegu, mis lihtsalt näitab, kui keerukalt on Ta selle maailmaga tegelikult seotud. Mida räägivad järgnevad salmid meile Jumala muust tegevusest maa peal, eriti suure võitluse kontekstis?

1Ms 11:9

1Ms 19:24

2Ms 3:1-14

Jh 3:16

1Ts 4:17

Kahtlemata toob Piibel meie silme ette Jumala, kes üliväga hoolib inimkonnast. Kogu suure võitluse tegevustik jutustab tegelikult sellest, kuidas Issand tegutseb selle nimel, et päästa inimkond patu ja Saatana haarest. Maa loomise esimestest viibetest (1Ms 1:1) kuni ristini (Jh 19:18) ja sealt kuni maa uueksloomiseni (2Pt 3:12, 13) näitab Piibel meile ühemõtteliselt Issanda väga lähedast koostööd inimkonnaga.

Mil moel oled sina isiklikult kogenud Jumala tegutsemist? Mil viisil oled näinud Tema tööd oma elus ja kaasinimeste elus? Mil moel saad õppida olema julgustatud teadmises, et Jumala ligiolek ja väga suur lähedus on meiega?

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust *Suure Arsti jälgedes* peatükki "Spekulatiivse tundmise juht", lk-d 427-438; raamatust *Tunnistused kogudusele*, 5. köitest peatükki "Sõna sai lihaks", lk-d 746-749; raamatust *Suur võitlus* eessõna ja sissejuhatust, lk-d 5-7.

"Jumal on arvanud heaks anda oma tõde maailmale inimlike vahendite kaudu. Tema ise on Püha Vaimu läbi teinud need vahendajad võimelisteks seda tööd teostama. Jumal ise juhtis nende mõistust valima, mida kõnelda ja mida kirjutada. Tõeaare asetati maistesse saviastjatesse, kuid seetõttu pole tema taevane päritolu madaldunud. Tunistus anti edasi inimkeele puudulike väljendusvahenditega, ent see on ikkagi Jumala tunnistus ja kuulekas ning usaldav Jumala laps näeb selles jumaliku väe aulisust, täis armu ja tõde.

Oma Sõna kaudu on Jumal andnud inimestele pääsemiseks vajalikud teadmised ning meil tuleb Pühakiri vastu võtta Jumala tahte autoriteetse ja eksimatu ilmutusena. See on iseloomu mõõdupuu, tõdede teadaandja ja läbielude katsekivi. "Kogu Pühakiri on Jumala sisendatud ja kasulik õpetamiseks, noomimiseks, parandamiseks, kasvatamiseks õiguses, et Jumala inimene oleks täiesti varustatud ja valmis igale heale teole" (2Tm 3:16, 17). – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk-d 8, 9.

Küsimused aruteluks:

1. Kui kindlad saame olla oma järel dustes Jumala kohta, mis pärinevad mujalt, pole sellest informatsioonist, mida võime omandada Piiblist? Kas Jumala tundmiseks jääb üldse ruumi teistele allikatele? Juhul, kui jah, siis kus need allikad on ning kuidas saame olla kindlad, et info, mida neist saame, on veatu?

2. Miks on iga maailmavaade, mis eitab üleloomulikku, Jumala Sõnaga paratamatus vastuolus?

3. Teadus ja tehnoloogia on mitmel viisil olnud inimkonnale suureks õnnistuseks. Mõnelgi moel on teadus aidanud meil paremini mõista Jumala väge (näiteks vaata kasvõi seda, mida see on näidanud meile elu äärmise keerukuse kohta!). Mis on siiski ilmseks piiriks, milleni teadus saab meile Jumalat õpetada? Millal tegutseb teadus vastu Jumalast õigesti aru saamisele?

4. Miks on õpetus kolmainsuslikust Jumalast (olgu seda nii raske mõista kui tahes) meie kui seitsmenda päeva adventistide jaoks nii tähtis? Mõtle, mida võiks tähendada näiteks see, kui Kristus ei oleks olnud täielikult Jumal?

Rohkem kui pool maailma elanikkonnast elab linnades, ometi kiratseb adventistide töö suurlinnades. Jumala südamel on suurlinnad. Niinevest rääkides küsis Ta: “Kas mina ei peaks armu andma Niinevele, sellele suurele linnale!” (Jn 4:11). Kui Jeesus maa peale tuli, “hakas tal [rahvahulgast] hale, sest nad olid väsitatud ja vaevatud otsekui lambad, kellel ei ole karjast” (Mt 9:36).

Jeesus näitas, kuidas teenida. Ta läks inimeste keskele, osutas kaastunnet, aitas neid nende vajadustes, võitis usalduse ja palus neil Tema järel käia.

Pastor Wayne Krause aitas rajada kogudust Austraalia pealinna Sydney põhjaosas, kus elab tuhandeid perekondi, kes pole kunagi kiriku uksest sisse astunud. Ühel päeval palus üks noormees kahel kogudusse kuuluval naisel viia ta methadoni-kliinikusse ravile. Naised nõustusid, ja valmistasid noorele heroiniisõltlasele ka sooja söögi.

Noormees hakkas käima kirikus. Igal hingamispäeva pärastlõunal viisid koguduseliikmed ta autoga methadoni-ravi saama. Ja siis, kui tal tuli kohtusse ilmuda, läksid mitmed koguduseliikmed tema poolt tunnistama. Pärast kohtuistungit astus noormehe ema koguduseliikmete juurde, kes tema poega abistasid. Ta päris selle kohta, kuidas kogudust külastada.

Mõned nädalad pärast seda sündmust sisenes kirikusse salkkond mustades nahkriietes, metallneete ja kette kandvaid inimesi ning istusid esimesse ritta. Pastor Krause muutis jutluseteemat ning hakkas rääkima suurtest võitlusest headuse ja kurjuse vahel.

Pärast jumalateenistust tervitas pastor Krause külastajaid ning sai teada, et tegemist oli noore sõltlase perekonnaga. Nad olid tulnud vaatama, missugune kirik osutas nende pojale ja vennale armastust. Nad küsisid pastor Krauselt, kuidas nemad saaksid olla Jeesuse poolel. Ta selgitas neile lunastusplaani ning koos palvetati, et Jeesus tuleks nende ellu.

Ühelgi neist polnud Piiblit, ainsad Piiblid aga, mida pastor Krause sel hetkel leidis, olid päevinäinud. Ta pakkus neid oma uutele sõpradele ning näitas neile, kust lugemist alustada. Üks noormees, rockgrupi liige, sai rääldanud Piibli. Pastor tegi ettepaneku leida tema jaoks ilusam, kuid noor laulja paitas õrnalt Piiblit ja ütles: “Ei, palun jätke nii, mul ei ole kunagi Piiblit olnud. See on minu oma.”

Iga suurlinn maailmas on täis inimesi, kes janunevad millegi parema järele. Nad on Jumala pojad ja tütreid, kuid nad ei tea seda veel. Meie kohustus on minna kogu maailma, et jagada Jumala armastust. See korraldus hõlmab ka suurlinnad. Nad ootavad meid; mida meie ootame?

Gary Krause on Peakonverentsi juures asuva Adventmisjoni juht.

Inimene: Jumala kätetöö

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 2:27; 1:26; Mk 12:13-17; 1Ms 2:19-25; Ap 17:26; Rm 5:12-19.

Meelespeetav tekst: “Teadke, et Issand on Jumal! Tema on meid teinud ja tema omad me oleme” (PS 100:3).

Juhtmõte: Jumal lõi inimkonna enda sarnaseks; patt rikkus selle sarnasuse. Jumal kavatseb meis selle sarnasuse taastada.

Üheksateistkümnenda sajandi mõtleja Arthur Schopenhauer pörkus juhtumisi – olles sügavalt mõtteis inimese identiteedi olemuse üle – tänaval kellegagi kokku. Inimene, kelle otsa ta jooksis, turtsatas vihaselt: “Kelleks te ennast peate?”

“Kes ma olen?” küsis Schopenhauer. “Sooviksin, et ma seda teaksin.”

Kes ma olen? Kes me, inimesed, oleme? Mida me siin teeme? Kuidas me siia saime ja milleks?

Need küsimused on iidset, kuid inimesed väitlevad nende üle tänapäevani. Pühakiri aga vastab neile küsimustele. Sellepärast, et küsimus meie identiteedist on lahutamatu seotud õpetusega loomisest. Vastus kõigile seesugustele küsimustele leidub siin: mitte ükski teine piibellik doktiin ei ole meie arusaamiseks inimkonnast peamisem, kui seda on loomine, kuna see suunab valgusvihi *meie põlvnemisele*, mitte ainult *meie algusele*. “Algus” võib viidata lihtsalt alguse saamise tõsiasi; “põlvnemine” lisab alguse saamise tõsiasi *eesmärgipärasuse*.

Seega on Piibli õpetus inimkonna loomisest täiesti vastandlik evolutsioonile, mis väidab, et meie olemasolemine pole kavatsetud (oleme siin ainult juhusliku valiku tõttu). Vaevalt saab olla veel kahte õpetust, mis esindavad vastandlikumat võimalust nii meie olemasolu kui ka inimeseks

olemise identiteedist üldse.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 20. oktoobriks.

Pühapäev, 14. oktoober

Loomine ja inimese saamisluгу

“Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, ta lõi tema meheks ja naiseks” (IMs 1:27). Mida räägib see salm meile meie saamisloost, mis on niivõrd erinev, lausa avalikult vastandlik muude inimese päritolu kohta esitatud vaadetega, näiteks evolutsiooniteooriaga?

Võimatu on mitte märgata, et Jumala teadliku teona oli Jumalal inimkonna loomisega oma *eesmärk*. Pühakiri ei jäta maad mingile muule mõttekäigule. Meid loodi selgesti tajutaval eesmärgil ning meile anti päris algusest alates selgesti tajutav olemus ja tähtsus.

“Jumala näo järgi” tegemine väljendab nii konkreetset ja selgesti tajutavat tähendust, eesmärki, kui veel olla saab. See asi on tähtis sellepärast, et mõned mõtlejad on väitnud, et inimestel tuleb luua oma tähendus, oma eesmärk, kuna sünnipäraselt ei ole meil mõtet ega eesmärki. Juhul kui evolutsioon oleks tõene, võiks keegi märkida, et – kuna arenemisõpetus õpetab, et meie esiletulekus pole sihipära (kuidas saanukski olla, kui kõik toimus juhuslikut?) – tuleb meil luua oma siht. Piibli kohaselt aga meid märgistati, tehti Jumala sarnaseks ja loodi Temale au tooma.

Saamislool on tegemist ajalooга. Loe Jd 14; Rm 5:12-21 ja 1Kr 15:20-22. Kuidas aitavad need salmid meil mõista Aadama ajaloolisust IMs 1. ja 2. peatükis? Miks on tähtis mõista, et Adam oli ajalooline isik?

Hämmastav on, kui paljud Piibli õpetlased heidavad kõrvale Aadama ajaloolisuse; ta on müüt, ütlevad nad, inimkonna sümbol, aga mitte tegelik inimene. Selliselt uskuda saab keegi ainult siis, kui ta väga moonutab neid samu nii Vanas kui Uues Testamendis leiduvaid salme.

Mõtiskle tõsiasja üle, et sind tehti Jumala näo järgi. Mida peaks see rääkima sulle sinu sünnipärasest eneseväärikusest, vaatamata sinu vigadele, nõrkustele või vajakajäämistele?

Jumala näo järgi: I. osa

Nagu eile nägime, olid Aadam, ja mõistagi ka Eeva, tegelikud inimesed, mitte mingid sümbolid või müüdid, vaid tõelised lihast ja verest olevused, kes tehti “Jumala näo järgi”. Selge see, et Jumala sarnaseks tegemine on midagi head, midagi püha, midagi, mis meid olemuslikult väärtustab. Mida see siiski tegelikult tähendab?

Loe hoolikalt 1Ms 1:26. Milline kavatsetud otsus näib seostuvat sellega, et inimene loodi “Jumala näo järgi”? Tähendab siis, Jumal ütleb, et inimkond loodagu Tema näo järgi, ja sellele järgneb koheselt tagajärjena miski. Mis see on ja kuidas aitab see meil mõista arusaama “Jumala näo järgi”?

1Ms 1:26 on Jumala kavatsetud otsus. Jumal loob inimese enda sarnaseks ja käsib siis inimesel midagi teha. Jumala *näo järgi* loodud olemises näib peituvat vajadus teatud funktsiooni täita; antud juhul “valitseda” kõige muu üle, mida Jumal oli loonud. Seega osutab väljend “Jumala näo järgi” füüsilistele, intellektuaalsetele, sotsiaalsetele ja vaimulikele andidele, mida on vaja selleks, et inimkond täidaks inimkonna jaoks püstitatud Jumala eesmärgi. Tähendagu siis muu loodu üle “valitsemine” mida iganes, kindlasti nõuab see lugupidamist, hoolt ja heaks majapidajaks olemist. Inimkond pidi paindlikult suhtlema “madalama” looduga selliselt, et peegelduks, mil moel Jumal suhtles inimestega. Olla loodud “Jumala näo järgi” tähendab sedagi, et inimesed pidid esindama maailmas Jumalat.

Milline vastutus!

Loe Mk 12:13-17. Kuidas aitavad need salmid meil mõista, mida tähendab olla loodud Jumala näo järgi?

Jeesuse praktiline sõnum näib olevat: “Andke raha keisrile, tema kujutis on sellel ja see siis kuulub talle. Aga andke endid Jumalale. Te olete loodud Tema näo järgi ja te kuulute Talle.” – Millard J. Erickson, *Christian Theology* (Mich.: Baker Book House, 1998), lk 515.

Kuidas tõlkida seda praktikasse? Ilmseim on, et meist on Jumala kujutist näha siis, kui me armastame Teda, oleme pühendunud ja ustavad Talle, samuti nähtub see sellest, kuidas kohtleme kaasinimesi. Veelkord: Jumala näo järgi loodud olemine on tähendusrikas, kuid see on midagi, mis avaldub meie tegudes.

“Olla loodud Jumala näo järgi” tähendab kõige muu hulgas ka seda, et meid loodi *suhtlema*? Millised need suhted on ja kuidas me peaksime selliselt loodutena toimima?

Loe IMs 2:19, 20. Mida räägib see meile inimkonna praeguse seotuse kohta Jumalaga?

Märkad autonoomiat, vabadust, mida siin Aadamale antakse. Tema pidi andma nime loomadele, keda Jumal oli loonud. Jumal ise ei pannud nimesid, Ta jättis selle töö Aadamale. Tekst annab mõista, et Jumal aktsepteeris nimesid, mida Aadam loomadele andis.

Loe IMs 2:20-25. Kuidas räägivad need salmid rohkemat Jumala näo järgi loodud inimeste suhetest?

Sajandite jooksul on kirjutatud palju kommentaare nende salvide tähendusest. Muuhulgas paelub see ühteliituvus ja suur lähedus, mis Aadama ja Eeva vahel olema pidi. Aadam oli loodud mullast ja Eeva Aadamast (midagi, mis aitab eristada teda igast teisest maa peale loodud olevusest). Olla loodud Jumala näo järgi sisaldas siis võime luua lähedased ja armastavad suhted (midagi, mis kindlasti peegeldab Jumaluse-sisest suhet).

Nüüd uuri IMs 1:27 kõrvu IMs 3:20ga ja Ap 17:26ga. Mil moel laiendatakse esimese inimpaari vaheline ühtsus kogu inimkonna ühtsusele? Mis on inimkonna ühtsusel öelda selliste eetiliste teemade kohta nagu õiglus, rassism jms?

Üks paljudest suurtest takistustest nende jaoks, kes loevad piibellikku aruandesse sisse evolutsiooni, on veeuputuse lugu. Piibel ütleb, et maailm ja inimkond olid loomisel täiuslikud; see õpetus on üdini vastuolus arenemisõpetusega. Ainult üleastumise tõttu sisenesid maailma kannatused ja surm; see arusaam on vastupidine arenemisõpetusele, mille järgi kannatused ja surm on loomise põhivahendid.

Kujuta ette, mida ütelda Jumala iseloomu kohta juhul, kui Ta loonuks meid sel moel nagu evolutsiooniteooria õpetab. Jumal kasutanuks vägivaldsust, isekust ja tugevama üleolekut nõrkemast protsessidena, kuidas luua moraalselt laitmatu ja isekusetu olevus, kes “langeb” vägivaldsust, isekust ja tugevama üleolekut nõrgemast nautivasse olukorda – olukorda, millest see olevus tuleb lunastada või vastasel juhul seisab silmitsi lõpliku karistusega.

Mõtles ka, mida teeb evolutsiooniteooria lunastusplaaniga. Issanda inimkeha olnuks inimahvist arenenud, kelle on loonud loodusliku valiku õel ja piinavalt mõrvarlik tsükkel – ja kõike seda selleks, et kõrvaldada “viimne vaenlane”, surm (1Kr 15:26)? Kuidas saaks aga surm olla “vaenlane”, kui see olnuks üks Jumala poolt valitud vahend inimeste loomisel? Issand pidanuks kasutama päris paljude *homo erectuste*, *homo heidelbergensi* ja *homo neanderthalensi* surma selleks, et saada lõpuks üks loodud olevus oma näo järgi (*homo sapiens*). Niisiis tuleks Jeesus päästma inimkonda just sellest protsessist, mida Jumal kasutas, et esmalt luua inimkond? Kogu selline mõttekäik on narr ja mittepiibellik.

Loe Rm 5:12-19 ja Kl 3:10. Kuidas aitavad need salmid meil mõista, mida patt on inimkonnaga teinud? Milline osa on kõiges selles suurel võitlusel? Vaata 1Jh 3:8.

Patt on puudutanud inimese elu kõiki külgi, ja maakera ennast. Ellen White rääkis “kolmekordsest” needusest, mis lasus maal esiteks Aadama pattulangemise tõttu, teiseks selle tõttu, et Kain mõrvas Aabeli ja kolmandaks nende kahjustuste tõttu, mida tegi veeuputus. Teoloogid räägivad ka “totaalsest rikutusest”, mõttest, et inimkonna, elu ja isiksuse iga tahku on rikkunud patt. Siin maailmas ringi vaadates, ja endale otsa vaadates, pole raske seda näha, eks ole?

Mõned usuvad, et vägivaldsus, kannatus ja surm olid kõik osaks sellest, kuidas Jumal inimkonna lõi. Teised usuvad, et vägivaldsus, kannatus ja surm on kõik osaks sellest, kuidas Saatan püüab hävitada inimkonda, kelle Jumal on loonud. Mõtles, kui erinevalt esitavad need kaks vaadet Jumala iseloomu.

Kuitahes sügavad ja üleküllastatud on patu mõjutused inimkonnas, meie olukord on taastatav. Piibel räägib Jumala näo uuendamise ja ennistamise võimalikkusest meis, vähemalt teataval määral.

Uuri hoolikalt järgnevaid lõike: Rm 8:29; 2Kr 3:18; Ef 4:23, 24. Millist lootust pakutakse?

Piibel tõstab meie jaoks selgesti esile lootuse saada taasloodud Jumala näo järgi. Jumala sarnasuse uuendamine inimloomuses käib käsikäes nende mõjutuste alistamisega, mida patt on toonud meisse ja meie suhetesse. Kumbki uuendus aga ei tulene inimese enda jõupingutustest. Piibel suunab Kristuse juurde, kes on inimese uuendamiseks vajaliku lootuse alus; ükskõik millised muutused meie elus ka viimistletud saavad, peab meie päästelootus põhinema alati sellel, mida Kristus on meie heaks korda saatanud, ning Tema õigusele (mitte meie omale) rajatud päästepakkumisel.

Kuidas on 2Kr 5:17 seotud inimeses Jumala kuju taasloomisega? Kas uueks looduks saamine paigutab inimese patu-ulatusest (ja selle mõjutustest inimkogemusele) väljapoole? Mismoodi su enda kogemus sulle vastuse kätte annab?

Üldiselt juhib Pühakirja kogu tõendus järeldusele, et vaimulik uuendus tuleb vaimulikus võitluses ärgas olemisest. See on sõda liha ja Vaimu vahel (Gl 5:16, 17). Need, keda uuendatakse Jumala näo järgi, leiavad, et selline vaimulik võitlus on inimkogemuses reaalsus, ja nad võtavad selle väljakutse innukalt vastu Issanda jõus (Ef 6:10-13). Valik saada uuesti loodud Jumala näo järele tähendab astuda suures võitluses Jumala poolele. Kirjutades nendele, kes olid kogenud Kristuse uuendavat väge, märkis Ellen White: "Selle kogemuse tõttu ei pea kristlane aga oma käsi rüppe laskma, rahuldudes sellega, mis tema jaoks on korda saadetud. Inimene, kes on otsustanud astuda sisse Kristuse vaimulikku kuningriiki, leiab, et kõik lihaliku loomuse jõud ja ihad, toetatuna pimeduse riigi jõudude poolt, asuvad nüüd võitlusse tema vastu. Iga päev peab ta uuendama oma pühendumist, iga päev võitlema kurjuse vastu. Vanad harjumused, päritud halvad kalduvused – kõik püüavad haarata ülemvõimu ning ta peab olema alati nende suhtes valvel, püüdes Kristuse väes võitu saavutada." – *Apostlite teod*, lk-d 476, 477.

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust *Patriarhid ja prohvetid* peatükki "Loomine", lk-d 44-51.

"Alguses loodi inimene Jumala näo järgi. Ta oli täielikus kooskõlas Jumala olemuse ja käsuga; õigluse põhimõtted olid kirjutatud tema südamesse, kuid patt võõrutas ta oma Loojast. Enam ei peegeldanud ta Jumala kuju. Tema süda oli sõjajalal Jumala käsu põhimõtetega. "Seepärast et lihalik mõtteviis on vaen Jumala vastu, sest ta ei alistu Jumala Seadusele ega suudagi seda" (Rm 8:7). Ent "nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud", et inimene saaks lepitatud Jumalaga. Kristuse teenete kaudu võivad inimesed saada jälle kooskõlla oma Loojaga. Inimese südant peab uuendama Jumala arm. Ta peab saama uue elu ülalt. Selline muutus on uussünd ja ilma selleta, ütleb Jeesus, "ei või ta Jumala riiki näha!" – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 467.

"Kasvatustöö tõeline eesmärk on taastada inimhinges Jumala kuju. Alguses lõi Jumal inimese enda kuju järgi. Ta varustas inimese õilsate omadustega. Inimese meeled olid tasakaalus ning kõik tema võimed harmooniliselt arenenud. Pattulangemine ja selle tagajärjed on need annid moonutanud. Patt on rikkunud ja peaaegu kustutanud inimeses Jumala kuju. Selle taastamiseks kavandati lunastusplaan ning inimesele anti prooviaeg." – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 595.

Küsimused aruteluks:

1. Mil moel leiab arenemisõpetus koha suure võitluse stsenaariumis? Kuidas on Saatan kasutanud seda õpetust, õõnestamaks usku Piiblisse?
2. Lehitse läbi Uus Testament ja vaata kõiki salme, mis räägivad Aadamast. Kuivõrd selgeks saab, et Uue Testamendi kirjapanijad uskusid kõik, et Aadam oli tegelik inimene? Miks on selle mõistmine väga tähtis aru saamiseks, kes me oleme, kuidas sattusime sellisesse olukorda nagu oleme, ja milline lootus on meil Jeesuses?
3. Peatu pikemalt mõttel "taastada inimhinges Jumala kuju". Mil moel on mõeldav, et meie kui olevused, keda tabab pöduraks muutumine, puudega elamine, haigestumine ja surm, saame sellest aru?
4. Kaks põhjapanevaimat õpetust füüsikas – kvantteooria ja relatiivsusteooria – on teineteisele otseselt vastukäivad. Mida peaks see rääkima meile sellest, kui ettevaatlik on meil vaja olla siis, kui võtame omaks mõne "fakti" vaid sellepärast, et teadus nii ütleb?

Välismaalt Bulgaariasse tulnud evangelist oli eelnevalt kõhevil, mida oodata romide (mustlasrahva) hulgas läbiviidavatelt evangeelsetelt koosolekutelt. Kohalikud juhid polnud saanud üürida sealset sobivat saali. Kuid adventistidest mustlaste kogukond ei lasknud millelgi end heidutada. Nad ehitasid ühe tupiktäna äärde lava ning panid pingid tee peale.

Esimesel öhtul oli tänav isetehtud lava ümber rahvast tulvil. Inimesi oli aedades, kodumajade rõdudel ja isegi naabruskonna majade katustel, et kuulata sõnumit päästest Jeesuses. Hinnanguliselt oli kohal 5000 inimest ja see hulk ei vähenenud viie nädala jooksul, mil koosolekud kestsid. Sajad ristiti. Üks selline uus liige oli Ivan.

Ivan oli 21aastane ning tema otsus astuda Kristuse poolele põhines rohkem emotsioonil kui et Kristusesse keskendunud uue eluviisi vastuvõtmisel. Seiklus kutsus ja Ivan kauges Kristusest.

Siis, kui Ivan taipas, et tema elu suundus valesse suunda, ta palvetas. Aga mitte midagi ei juhtunud. Ta tuli kirikusse – vähemalt ühel hingamispäeval tuli – aga ikka mitte midagi ei muutunud. Ühel päeval kisendas ta Jumala poole: “Issand, kas sa kuuled mind? Kas sa oled minust ikka veel huvitatud?”

Sellel öösel nägi ta unes, et Issand kõnetas teda: “Otsi sahtlist üles oma ristimistunnistus. Loe sinna kirjutatud piiblisalmi.”

Järgmisel hommikul otsis Ivan üles ristimistunnistuse, ja just seda oli ta unes näinud. Ta märkas piiblisalmi, mille pastor sellele oli kirjutanud. Ivan haaras Piibli ja otsis salmi Js 43:1-2. “Ära karda, sest ma olen sind lunastanud, ma olen sind nimepidi kutsunud, sa oled minu pärast! Kui sa lähed läbi vee, siis olen mina sinuga, ja kui sa lähed läbi jõgede, siis ei uputa need sind; kui sa käid tules, siis sa ei põle ja leek ei kõrveta sind.”

Ivan luges neid sõnu üha uuesti, imestades selle üle, et Jumal oli juba mitu aastat tagasi teadnud, et ta vajab ühel hetkel oma elus just seda salmi. Jumal tundis teda; Jumal hoolis. Ivan pühendas oma elu uuesti Jumalale. Ta võtab iga päev aega olla palves ja lugeda Piiblit, et ta ei langeks jälle tuimusesse tagasi.

Ivan tänab Jumalat selle eest, et Ta saatis evangelistid mustlasrahvale Jumalat tutvustama. Hiljuti aitas kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetus rajada kiriku mustlaste kogudusele Bulgaaria loodeosas. Täname sind, et oma misjoniannetuse kaudu jagad sa Jumala armastust.

Ivan Kirilov on pärit Bulgaaria mustlaste kiiresti kasvavast adventistide kogudusest Kyustendilis, kuhu kuulub rohkem kui 1000 liiget.

Pääste: ainus lahendus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 2:25; Jr 17:9; Tt 1:1, 2; Rm 3:19-24; Ap 2:37; Lk 7:47; Ef 2:1-5.

Meelespeetav tekst: “Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu” (Jh 3:16).

Juhtmõte: Patuprobleem on väga suur; kuivõrd tänulikud peaksime olema, et leitud lahendus on veel suurem.

“Patuprobleem” osutab kriisile, mille põhjustas Aadama ja Eeva pattulangemine Eedeni aias, mistõttu kandus headuse ja kurjuse vaheline suur võitlus planeedile Maa. Jumala osa selles võitluses on olnud peatada ja täielikult kõrvaldada patu kahjulikud mõjud, mitte ainult Maalt, vaid kogu loomisest. Jumala tegevus loomise päästmiseks patu hävitavatest tagajärgedest moodustab lunastusplaani. Kuigi lahinguväli, vähemasti lunastuse mõistes, on see maakera, on suure võitluse pealiin meile näidanud, et tee-
ma on sõna otseses mõttes universaalne, kõikehaarav.

Päästedoktriin vaatlleb eelkõige küll Jumalat ja Tema tegevust meie päästmiseks. Kuid ka inimkonnal on oma oluline osa. Jah, Jumal on tohutul hoolitsenud inimkonna päästmise pärast. Meie väga tähtis osa on selles, kuidas vastame küsimusele: kuidas suhtume meie sellesse hoolitsusse, Jumala pakkumisse? Sellest vastusest tõepoolest sõltub inimeste igavene saatus.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 27. oktoobriks.

Kuna lunastus on Jumala lahendus patu poolt tekitatud probleemile, nõuab patu hävitav ulatus lahenduse päratut suurust. Lahendust ju ei tule, kui ei suudeta probleemi lahendada, olgu probleem siis väike või suur.

Mida räägivad järgnevad salmid patuprobleemi suurest ulatusest? Kuidas oled ise tundnud või näinud enda ümber nende salvide reaalsust?

Jh 2:25

Ps 59:3

Jr 17:9

Rm 5:12

Jk 5:1-7

Js 5:23

2Ts 2:10

Kes meie seast poleks tundnud sügavalt, isiklikult ja piinavalt, kui halb on patuprobleem? Elame oma elu iga hetke patu ja selle toimete tegelikkuses. Inimese olemasolu iga tahk sellel planeedil on mingil määral (tõsiasia, et suurel määral) seotud patu reaalse valitsemisega. Patt on nakatanud inimkonna elutarkusest kuni inimsüdame sügavaimate soppideni. See on nii halb, et ilma jumaliku lahenduseta ei olekski lahendust. Kuivõrd tänulikud peaksime olema, et lahendus on leitud. Seda nimetatakse “lunastusplaaniks, päästeplaaniks” ning selle eesmärgiks on lahendada patu probleem.

Patu mõjulepääs ei oodanud “armu-perioodi”. Patu tagajärjed olid vahetud ning nõudsid vahetut tähelepanu. Seega oli vajalik kanda asja eest hoolt siis, kui patt ennast ilmutas. Ellen White väljendas seda väga selgelt: “Niipea, kui oli patt, oli Päästja. Kristus teadis, et Tal tuleb kannata-da, ometi sai Temast inimese asemik. Niipea, kui Aadam patustas, esitas Jumala Poeg ennast inimkonna käemehena, kes oli nii mõjukas, et sai sel-lega, kui suri Kolgata ristil, ära hoida süüdlasele väljakuulutatud kohutava saatuse.” – Ellen G. White märked, *Piibli kommentaar, SPA poolt välja antud*, 1. kd, lk 1084.

Mida räägivad järgmised salmid meile lunastusplaani ja millal see sä-testati? Millise suure lootuse ja töötuse saame neist salmidest enda jaoks?

Tt 1:1, 2

Ef 1:3-5

2Ts 2:13, 14

Ilm 13:8

Mõtiskle neist salmidest järelduva üle. Mida need ütlevad? Põhiline on see, et Jumal hoolitses patuprobleemi eest *igavikust*. Ehkki Jumal ei mää-ranud ette, et patt ilmneb (juhul, kui Ta seda teinuks, oleks Ta selle eest vastutav; see on kohutav ja häbistav mõte), Ta teadis, et see ilmneb, nii et (enne-meie-aegses) igavikus tegi Ta ettevalmistusi, kui see ilmneb.

Siin on tegemist piibelliku predestinatsiooniga [(saatuse) ette (ära) määramisega], mis on täiesti erinev sellest, kuidas “predestinatsiooni” tavaliselt mõistetakse. Jumala plaan oli igavikust, et kõigil inimolevustel oleks pääste Jeesuses. Tõsiasi, et mõned selle pääste hülglavad, ei tühista selle eelhoolitsuse kehtivust ega laia kõlapinda. Pääste hülglamine ainult võimendab kurbloolust hukkuda kõige selle juures, mida meie heaks teh-tud on.

Mõtiskle hämmastava tõe üle, et igavikust oli Jumala plaan sinu jaoks, et sina isiklikult saaksid pääste. Mõtle, mida see tähendab. Mil moel peaks seesugune tõde su elu mõjutama?

Läbi kogu pääste ajaloo, alustades evangeeliumi kohta antud esimese töötusega (1Ms 3:15) ja liikudes läbi algse ohverdamissüsteemi (1Ms 4:4), Aabrahamiga tehtud lepingu (1Ms 12:1-3) ja iisraellaste pühamuteenistuse (2Ms 25:8), osutab kõik – ja tipneb kõik – Jeesuse Kristuse eluga, surmaga, ülestõusmisega ning teenistusega taevas; Jumala lõpliku tingimusega lahendada patuprobleem.

Patuprobleemi tõsidust saab ehk kõige paremini mõista ainult siis, kui hoomame, mida selle lahendamine nõudis – risti. Rist ainsana tõestab inimkonna äärmist tulutust ise patuprobleem lahendada. Ekstreemne, äärmuslik olukord nõuab ekstreemset, äärmuslikku lahendust, ning Kristuse surm – *Jumal on võtnud enda kanda meie patud* – on niivõrd ekstreemne meede kui veel vähegi olla saab.

Pühakiri esitab Kristuse ohvrisurma lepitusena patu eest, see tähendab, esitab vahendina, mille kaudu patuprobleem kõigis oma ilmingutes lõpuni käsitletud saab. Kuidas hoolitseb Kristuse surm inimese vajaduse eest saada päästetud? Uuri seda küsimust järgmistest vaatenurkadest:

1. Õigeksmõistmine/lepitamine (Jumala silmis õigeks pidamine):
vaata Lk 18:9-14; Js 53:4-7; Rm 3:19-24, 28; Sk 3:1-4.

2. Pühitsemine/uussünd (Jumala ees õigesti elamine):
vaata 1Kr 6:8-11; Rm 6:1-8.

3. Austamine (kindlustunne, et tõused üles igavesele elule):
vaata Jh 5:24, 25; 1Jh 5:9-13; 1Ts 4:16, 17.

Mõtiskle pikemalt selle üle, kui halb on patt: läks vaja risti, et päästa meid lõplikest tagajärgedest, igavesest surmast. Kuidas peaks risti pidev silme ees hoidmine peletama meist patu?

Patune mõistetakse õigeks ja lepitatakse Kristuse lepitava surma põhjal, mis toimus meie kõikide nimel (Rm 5:6-10). Kristuse surma kaudu hoolitses Jumal inimkonna õigeksmõistmise ja lepitamise eest Temaga, kuid see peab saama osaks uskliku kogemusest. Ei ole küllaldane omada ainult teoreetilist teadmist õigeksmõistmisest. Meil on vaja kogeda, mida see meie jaoks tähendab.

Ap 2:36-38 ja Ap 3:19 nimetavad patuse inimese päästekogemuse alustuseks patukahetsust. Kuidas aitab patukahetsuse olemus, süümepiin, meil ühendada õigeksmõistmise kogemuse Kristuse surmaga?

Kaalutle järgnevat kommentaari: “Miski ei puuduta hinge sügavamalt, kui Kristuse andestava armastuse tajumine. Siis, kui patused vaatlevad seda äraarvamatut jumalikku armastust, mis sai nähtavaks ristil, saavad nad võimsaima ajendi patukahetsuseks. Jumala headus on see, mis juhib meid meelt parandama (Rm 2:4).” – Ministerial Association of the General Conference of Seventh-day Adventists, *Seventh-day Adventists Believe (Seitsmenda päeva adventistide uskumused)*, (Nampa, Idaho: Pacific Press Publishing Association, 2005), lk-d 135, 136.

Loe Rm 3:23-25 ja Ef 2:8. Milline on usu osa õigeksmõistmise kogemuses?

Piiblis öeldakse meile, et usk tuleb kuuldust ja kuuldu Jumala Sönast (Rm 10:17). Oleme ka näinud, et Kristuse armastuse üle mõtisklemine ajendab inimest pattu kahetsema. Patukahetsus ei ole siis väheste privilegeeritute eelisõigus. Selliste tõsiasjade poolt vaadates ei ole võimalik üle rõhutada Jumala Sõna uurimise ja selle üle mõtisklemise tähtsust õigeksmõistmise kogemuses.

Jumala headus on see, mis suunab kahetsusele ja õigeksmõistmisele. Niisiis kuulub kogu au selles, et ma pattu kahetsen ja õigeksmõistmist kogeen, Jumalale. Pääste on seega tõepoolest Jumala armuline and, sest tõesti armust usu kaudu meid päästetakse (Ef 2:8).

Millised on mõningad käegakatsutavad ja praktilised teed, kuidas saad oma südamesse ja mõistusesse lasta tulvata Jumala headusel, eriti, kui mõtled, mida Ta on sinu heaks teinud ja millest sind säästnud?

Õigeksmõistmise kogemus asetab uskliku ellu vaimuliku ehtsuse, mis algatab muutuse inimese elus. Õigeksmõistmisel antakse patusele andeks (Lk 7:47; Ef 1:7; Rm 4:7), ta kuulutatakse süütaks kogu patust ja hinnatakse õigeks (Rm 5:16, 18; Rm 8:1) ning talle antakse uue elu and (Ef 2:1-5; 2Kr 5:17).

Selle uue kogemuse aluseks on tõelisus, et meie möödanik, meie patud, meie tehtud vead ja väärsammud ei loe – me võime seista Jumala ees, patud kustutatud, andeks saanud, puhastatud.

Mõtles, mida see tähendab. Kristuse surm katab kõik patud, ka halvima; ei loe, kui väga sinu süda sind hukka mõistaks (1Jh 3:20), siis, kui sa usus Jeesusele andud ning võtad omaks Tema täiusliku elu enda “määratud riide” asemel (Js 64:5), kaetakse sind sellest hetkest Kristuse õigusega. Tema täiuslik elu loetakse sinu omaks nagu olnuks see sinu oma. Räägi sellest annist, eelkõige ühele patusele!

Küsimus on: kuidas saab midagi sellist inimesele juhtuda ja see inimene põhjalikult ei muutu? See muutus, mida sageli nimetatakse “uuesti sündimiseks”, on päästekogemuse lahutamatu osa.

Loe eelnevates lõikudes märgitud salme ja võta kokku nende õpetus õigeksmõistmise kohta ning mil moel kogeme seda oma elus.

Andekssaamise kogemus lõpetab patuse inimese olemise Jumala viha all ning pühib ära kõik tõkked Jumala ja inimese vaheliseks leppimiseks ja sõpruseks. Uus elu avaneb patuse jaoks, kellel on eesõigus elada sõpruses Kristusega Püha Vaimu juhtimise ja suunamise all.

Patukahetsus on andekssaamise ja õigeksmõistmise kogemise nõutav eeltingimus, ning sellega kaasneb usutunnistamine ja ristimine (Ap 2:38; 1Jh 1:9). See aitab selgitada tõsiasja, et ehkki andestus on kõikidele saada-val, ei saa kõik andeks.

Kus võiksid olla sina, kui sa poleks igal hetkel oma elus toetunud töötu-sele, et Jumal võtab su vastu selle põhjal, mida Jeesus on sinu jaoks teinud; see ei põhine sinul ega sinu ettevõtmistel ja Seadusepidamisel?

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust *Ajastute igatsus* peatükki "Jumal meiega"; Ivan T. Blazeni kirjutist "Pääste", lk-d 271-313 Raoul Dedereni poolt toimetatud teosest *Handbook of Seventh-day Adventist Theology (Seitsmenda päeva adventistide teoloogia käsiraamat)*.

"Plaan meie lunastamiseks ei sündinud tagantjärele, seda plaani ei sõnastatud pärast Aadama langemist. See oli "selle saladuse" paljastamine, "millest on igavesest ajast vaikutud" (Rm 16:25). See oli nende põhimõtete lahtirullimine, mis igaviku aegadest on olnud Jumala trooni aluseks... Jumal ei määranud, et patt peaks olema, kuid Ta nägi selle olemise ette ning tegi ettevalmistused selle kohutava hädaolukorraga kohtumiseks. Tema armastus maailma vastu oli nii suur, et Ta leppis kokku oma ainusündinud Poja andmise, "et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu." – Ellen G. White, *God's Amazing Grace (Jumala hämmastav arm)*, lk 23.

Küsimused aruteluks:

1. Mõtles, kui halb küll on patt, kui selle lahendamine nõudis Looja surma. Mida kõneleb rist meile inimese äärmisest suutmatusest ennast ise päästa? Mida me enda arvates saaksime lisada sellele, mida meie jaoks juba tehtud on?

2. Mõned usuvad sellist asja, mida nimetatakse "subjektiivseks lepituseks"; see on idee, et rist ei muutnud kuidagi meie seisundit Jumala juures. Ristist kõneldes on asi pigem selles, väidavad nad, et see muudab meie suhtumise Jumalasse, ei enam. Mis on sellises teoloogias kohutavalt puudulik? Mida ütelda patuprobleemi kohta juhul, kui kõik seisneks meiepoolses "suhtumise sättimises", et asi lahendada?

3. Kuivõrd on võimalik omada päästmise kohta heal hulgal teadmisi ja seda ometi mitte kogeda? Mida sa teed Ellen White märkega, et "Jumalale pühendumine peab olema elav, igapäevaeluline; mitte mingi teooria, millest rääkida, vaid põhimõte, mis on sisse kootud kogu meie kogemusse"? – *Our High Calling (Meie suur kohustus)*, lk 243. Kuidas me elame igapäevasel ja praktilisel tasemel läbi päästekogemust?

4. Mõtiskle pikemalt pääste osast suure võitluse kontekstis. Miks tahab Saatan hoida võimalikult paljud inimesed eemal, et nad ei saaks päästet Jeesuselt? Milliseid vahendeid ta meie vastu kasutab ja kuidas me saame ennast nende vahendite vastu kaitsta?

Esikohale jäänud valik

Ma olen kristlane, aga mitte adventist. Minu abikaasa on veel teise usu esindaja. Me valisime saata oma kaks poega Zamboanga Adventistide Algkooli Filipiinidel sellepärast, et me tahtsime, et nad õpiksid koolis, kus hoitakse kõrgel kõlbelisi väärtusi. Vaatasime üle mitmed koolid, millest enamikul olid paremad tingimused, aga valisime adventistide kooli.

Meie poistele see kool meeldib. Nad on rajaleidjad ja tõesti naudivad seesugust tegevust. Lapsed ja õpetajad on väga sõbralikud. Mulle meeldib koostöö õpetajate ja lapsevanematega. Oleme tõepoolest üks pere!

Meie lapsed õpivad olema juhid siis, kui nad osalevad kirikuprogrammides ja kooli muudel üritustel. Neile meeldivad piiblitunnid ja nad õpivad pähe palju salme. Minu abikaasa naljatas, et meie poegadest saavad pastori, kuna nad on õppinud ära nii palju Piibli salme.

Ehkki ma ei ole adventist, usun ma adventharidusse ningh tänan Jumalat selle kooli eest ja selle eest, mida see meie laste jaoks on tähendanud. – Fely Bawari, Zamboanga, Filipiinid.

2009. aastal aitas osa teie kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest lõpule viia uue hoone ehituse Mindanao koolile, nii et algkooliharidusele lisaks on võimalus anda ka põhikooliharidus. Tänu teie annetustele on Zamboanga Adventistide Kool jõudnud Jumala lootuse ja armastuse sõnumiga paljude õpilaste ja lapsevanemateni.

Zamboanga Adventkool levitab Jumala armastust Mindanao saarel Filipiinide lõunaosas.

Kasvamine Kristuses

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Js 35:10; Mk 10:45; Rm 6:12-23; Ef 6:12; Kl 1:16; Gl 4:1-11; Kl 2:15.

Meelespeetav tekst: “Jumal on paljastanud valitsused ja meelevaldad, häbistanud neid avalikult, võidutsedes nende üle Kristuses” (Kl 2:15).

Juhtmõte: Kristuse võit ristil määrab ära selle võidu võimaluse, millesse kristlane võib kasvada.

Parandusettepanek koguduse põhiõpetuste juurde, mille üle hääletati Peakonverentsi viiekümne kaheksandal istungjärgul (2005. aastal) kandis pealkirja “Kasvamine Kristuses”. Avaldust analüüsides ilmnevad järgmised tähelepanuväärsed punktid: Jeesus on võitnud saatanlikud väed ja kurjusejõu; Kristuse kaudu on inimese elus võimalik saada võit nende vägede üle; ja lõpuks, selleks, et sellised võidud inimese kogemuses tegelikkuseks saaksid, on oma tingimused.

Need asjad hõivavad meie tähelepanu järgnevas kolmes õppetükis. Käesoleval nädalal vaatleme Kristuse poolt ristil saavutatud võidu olemust. Kristus on oma võidu tõttu – võit nii patu üle kui ka iga muu jõu üle, mis toimib inimsuse ja Jumala loomistöö vastu – saavutanud meile pääste.

Püüdes mõista, mida on Kristus meie heaks korda saatnud, valmistume paremini mõistma, mida võime oma elus omada praegu. Tema võit võib olla meie võit juhul, kui me seda endale taotleme, sest – olgu Jeesus teinud meie heaks, mida kõike – meil tuleb langetada valik see omaks võtta. Võitu ei anta automaatselt mitte kellelegi.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 3. novembriks.

Pühapäev, 28. oktoober

Lunastus

Kristlus on “lunastuse religioon”, mispuhul inimesed päästetakse patu rüüstest selle tõttu, mida keegi teine – antud juhul Jeesus – on nende heaks teinud. Seega saab kristlikku religiooni eristada “käsu-religioonist”, mispuhul inimene parandab oma kohutavat saatust oma jõupingutustega, tehes “häid tegusid”. Me vajame lunastust sellepärast, et Piibel ütleb, et ilma Kristuseta on inimesed “patu orjad” (Jh 8:34) ja mõistetud surma (Rm 6:23). Nad ei saa ennast neist kahest asjast vabastada. Patuse olukord nõuab sekkumist väljastpoolt, ja sellel sekkumisel on hind. Uus Testament õpetab selgesti, et hinnaks oli Jeesuse surm ristil.

Mida räägivad järgnevad salmid meile lunastuse teemal? Js 35:10; Mk 10:45; Gl 4:4, 5; Tt 2:14; Hb 9:12; 1Pt 1:18, 19.

Uue Testamendi vaatenurgast on Kristuse lunastav surm ohverduslik ja asenduslik. Ta võttis sisse meie koha, ohverdas ennast meie heaks, võttis endale meie pärast meie saatuse, et meie ei peaks seda ise kandma. Kuigi mõned lükkavad sellise mõtte kõrvale, kuna neile ei meeldi mõelda, et keegi kannatab teise asemel (eriti kellegi asemel, kes on süüdi), on tegemist evangeeliumi sõnumi südamikuga.

“Siis, kui Uus Testament räägib lunastusest, siis – kuigi meil pole kõige jaoks sõnu – tähendab see, et Kristus maksis meie lunastamise hinna. Hinna maksmise ulatus peab täiesti vastama ostule, siis osutub see ekvivalendiks, asendamiseks.” – Leon Morris, *The Apostolic Preaching of the Cross* (*Apostellik jutlust ristist*) (Grand Rapids: Wm. B. Eerdmann Publishing Co., 1965), lk 61.

Mõtle mõnele asjale oma elus, mida sinu meelest on võimatu muuta, asjadele, mille suhtes oled absoluutselt abitu midagi tegema. Sama meeleolu oleme täiesti abitud ennast päästma. Kuidas aitab selle mõistmine meil paremini aru saada, mida tegi Kristus meie heaks ristil? Tähtsam veel, kuidas peaks see hämmastav tõde lunastusest mõjutama meie elu?

Esmaspäev, 29. oktoober

Orjad vabastatakse

Siis, kui saame aru, et lunastamine on nagu orjusest vabastamine, mis nõudis “välist” abi, võime järeldada, et patune inimkond on seotud endast tugevama mõjuvõimuga. Küsimus, mis vajab vastust, on: missugune võim või tegur on patuse inimese sidunud?

Uri Rm 6:12-23. Märkad, et salmides 18, 20 ja 22 räägib Paulus vabadu-

Mõtles, mida ütleb Paulus ülalnimetatud salmides koos sellega, mida ta ütleb Rm 6:1-11. Paulus räägib sellest, mis juhtub kristlasega ristimisel. Siin loetleb ta üht-teist, mis pidid surema Kristusesse ristimisel. Olles need välja öelnud, esitab Paulus kristlasele, kes on juba Kristusega kokku kasvanud, üleskutse näidata välja Kristuse (kes on “vabastanud” ta *patu ülemvõimust*) valitsemist [temas].

Pealiin siin on selles, nagu Paulus ütleb, et oluline pole, kui allakäinud on patu tõttu meie olemus, me saame Kristuse kaudu vabaks patu orjastavast väest. Kes poleks näinud, kui hävitav võib selline orjus olla? Kes poleks näinud patust laastatud elusid? Kes poleks võidelnud patu võimuga omaenda elus? See on kahtlemata suurim vastane, kellega me, inimesed, kunagi silmitsi oleme.

Väga halvaks teeb selle orjuse see, et seda otseselt peale ei sunnitagi; see on midagi, mis tuleb meie seest. Kuidas vabastatakse meid orjusest, köidikutest, mis pärinevad meie seest, lausa meie olemusest?

Vastuse, nagu me ülaltoodud salmidest näeme, saab anda ainult Jeesuse vägi, kes võitis meie heaks ja kes pakub meile väge võita. Kristuse läbi andestatakse meile meie patud, kuid enam veel – meil kästakse olla neile surnud, ja meid vabastatakse neist. Enam kauem ei võimutse need meie üle. Tegemist on hämmastavate töotustega, jõuliste töotustega, töotustega, mida kõik, kes nimetavad Kristuse nime, peavad enda jaoks taotlema.

Missugune on olnud sinu enda kogemus patu orjuse ja metsiku jõu suhtes? Kuidas saad sa paremini õppida klammerduma imepärastesse vabakssaamise töotustesse, mida meile pakutakse Jeesuses?

Teisipäev, 30. oktoober

Väed ja võimud: I. osa

Piibel kujutab meie maailma kurjade jõudude haardes olevana, kes otsivad võimalust meid kontrollida ja lõpuks hävitada. Suur võitlus on mõistagi Issanda töö (selliste vägede vastase töö) tulemus. Parim sõnum on see, et pärast risti on tagatud võit nende üle, kuigi lahingulöömine vägagi jätkub. See konflikt on dramaatiline, kosmiline ja metsik, kuid võit kuulub Jumalale, võit, millest me usu kaudu osa saame.

Uuri järgmisi salme: 1Jh 3:8; 5:19; Jh 12:31; 16:11; Ef 6:12; Kl 1:16; 2:15; Rm 8:38, 39. Mida räägivad need meile selle lahingu tõelisusest? Milline suur lootus ja töötused leiduvad neis salmides meie jaoks?

Paljud inimesed kahekümne esimese sajandi maailmas elavad ainult teadusliku maailmavaate järgi. See tähendab, et asju hinnatakse peamiselt loodusteaduslikust seisukohast lähtuvalt, ainsast vaatest, mis paljude meelest on kehtiv. Seesuguste inimeste jaoks on arusaam maailmast, mida asustavad kurjuse jõud ja mida valitsevad deemonlikud väehulgad, peasjalikult eelarvamuste ja teadmatuse aja igand. Piibel aga suunab osana meie maailma tegelikkusest pilgu lahingukorda seadvatele vaenulikele jõududele, nimetades neid deemonlikeks vägedeks ja võimudeks. Kuigi piibellikult maailmavaates sisalduvad looduseuurimuslikud ja teaduslikud arusaamad, ei toetu see kindlasti kogu reaalsusest arusaamises nendele. Piibli vaade maailmast on piisavalt avar, et hõlmata mõlemat – loomulikku ja üleloomulikku.

Rm 8:38 on näiteks sõna, mida tõlgitakse “väed”, kreeka keeles *archai*, millega võidi viidata nii tsiviil-võimukandjatele kui ka üleloomulikele jõududele, mis püüavad inimese üle kurja ülemvõimu saavutada. Ef 6:12 võib fraasi “selle pimeduse maailma valitsejad” tõlkida ka “selle pimeduse maailma valitsejad”.

“Ilmselgelt osutab Paulus siin isikustatud kurjadele vaimudele, kes teatud määral omavad selle maailma üle mõjuvõimu. Võrdle väljenditega “selle maailma vürst” (Saatana kohta; Jh 12:31; 14:30; 16:11). Kuradi isikulisus oli selge ka Ilmutuseraamatu kirjutajale (Ilm 2:10; 12:10).” – *Piibli kommentaar. SPA poolt välja antud*, 6. kd, lk 1044.

Kuidas ilmutab suure võitluse reaalsus ennast sinu elus? Mil moel tunned sa võitlemist? Milline on see üks tee, kuidas lahingut lüüa siis, kui sul on töötus Kristuse võidust sinu heaks?

Kolmapäev, 31. oktoober

Väed ja võimud: 2. osa

Nagu nägime, võib sõna, mida tõlgitakse “väed” viidata nii maistele võimukandjatele kui ka üleloomulikele vägedele, mis püüavad inimese üle kontrolli haarata. Kreeka keeles kasutatakse koos sõnaga *väed* (*archai*) veel üht sõna, *stoicheia*, mis otseses mõttes tähendab “elemendid” või “väälelementaarsed [algosised]”. Konteksti, milles *stoicheia* esineb, kasutatakse langenud maailma muude külgede väljendamiseks, millest meid on lunastatud Kristuse võidu läbi risti.

Selles kontekstis rääkides – millistest muudest asjadest (peale tegelike kurjusejõudude) on meid Jeesuse läbi vabastatud? Vaata Kl 2:8, 14, 20; Gl 4:1-11, eriti 3. ja 9. salm.

Uue Testamendi, eriti Pauluse, käsitus “võimudest” näib seonduvat

vaimsete olevustega, kui sunnivad peale ettekirjutusi, mis valitsevad Kristusest eemalseisvate inimeste elu. Need ettekirjutused võivad olla poliitilised, sotsiaalsed, traditsioonil põhinevad või isegi religioossed. Sõna *stoicheia* kasutatuna Gl 4:3, 9 räägib paganausu süsteemist, millest Galaatia kristlased olid vabastatud. Seda sõna kasutatakse ka viitamisel vana-aja juudi käsu-süsteemi tahkudele. Kl 2:8, 20 osutab see kujundlikult ilmalikele filosoofilistele põhimõtetele.

“Jesaja 24:21 annab fraas “maa kuningaid maa peal” mõista, et “kõrguse väehulgad kõrgel” viitab Saatanale ja kurjadele inglitele. Paulus viitab Saatanale kui “vürstile, kellel on meelevald õhus” (Ef 2:2), ning kurjuse nähtamatutele juhtidele kui “selle pimeduse maailma valitsejatele”, kes on “kurjad taevaalused vaimud” (Ef 6:12). 1Kr 15:24, 25 viitab Paulus sellele, et Kristus kõrvaldab nad. Jesaja näeb ette aega, mil kurjad inglid ja kurjad inimesed saavad karistuse (vaata Mt 25:41; 2Pt 2:4, 9; Ilm 20:10-15).” – *Piibli kommentaar. SPA poolt välja antud*, 4. kd, lk-d 198, 199.

Lühidalt, Piibel õpetab meile, et elu valitseb terve rida jõude, nii isikuliselt kui umbisikuliselt. Ilma Kristuseta on inimene nende jõudude meelevallas, mis kujul need ka esinevad. Olevikuhetke surved, mainimata tulevikukartust, samuti ka elu, ühiskonna, traditsioonide ja ideoloogia nõudmised kõik võivad avaldada mõju, mis võib inimese lahutada Jumalast. Kristuse kaudu aga mõistetakse meid õigeks meie pattudest ja vabastatakse selliste “jõudude” ahelaist. Meil on vaja mõista selle võidu olemust ja seda endale taotleda.

Missuguste teiste jõudude ja mõjudega sa heitled (peale üleloomuliku reaalsuse, mis meie maailmas eksisteerib); vägede ja võimudega, mis tegutsevad sinu ja su usu vastu? Esiteks on sul vaja kindlaks määrata, kes/mis need on ning siis klammerduda töötustesse, mis sul Jeesuses on, selleks et saavutada nende üle võit.

Neljapäev, 1. november

Paljastatakse mõrvar

Kristus tuli siia maailma selleks, et kõrvaldada kuradi teod (Hb 2:14). Seda on Ta teinud ristil. Kui aga Kristus on olnud võidukas kuradi üle ning valitsuste ja meelevaldade üle, miks me siis endiselt heitleme valitsuste ja meelevaldadega? Miks on kurat endiselt suuteline mõirgama nagu lõvi, otsides saaki, keda neelata?

Uuri hoolikalt Kl 2:15. Vaata kolme erinevat tegusõna, mida Paulus kasutab selleks, et kirjeldada, mis ristil toimus. Kuidas me mõistame, mida see tähendab?

Esiteks Kristus “paljastas” ehk “tegi relvituks” “valitsused”. Kreekakeelne sõna selleks on *apekduomai*, mis sõna otseses mõttes tähendab “kelleltki riideid ült riisuma”. Siin võib see tähendada, et valitsustelt riisuti nende relvad.

Missugused relvad? “Kristuse võidukas elu, mis kulmineerus Kolgatal, kuulutas kuradile välja hukkamõistu. Saatanal rebiti ült maskeerumisülikond. Tema tegutsemismeetodid said inglite ja kogu taevase kõiksuse ees avalikuks. Ta näitas oma tõelisi värve... Risti kaudu riisus Jeesus Kristus pimeduse valitsustelt ja meelevaldadelt nii nende maailma vürstiks olemise ametirüü kui ka mõjuvõimu ning nende tugeva sõjavarustuse õiguse vastu peetavas sõjas.” – *Piibli kommentaarid. SPA poolt välja antud*, 7. kd, lk 205.

Kristus “on paljastanud”, “paljaks riisunud” (eestikeelne varasem tõlge) “meelevallad”. Kuidas paljastas rist meelevallad? Missugune nende kuju sai ilmsiks? Vaata Jh 8:44.

See salm ütleb ka, et Kristus “võidutses nende üle”. Kreekakeelne sõna selleks on *thriambeuo* ja see tähistab millegi pidulikult pidamist. Selles on suur saladus: Jeesus rippus ristil, talus seda, mis näis kohutava lüüasaamisena, ja ometi nimetab Piibel seda võidutsemiseks? Kõige muu kõrval, mida see võidutsemine, pidutsemine, sisaldas, aitas see kindlasti paljastada Saatanat mõrvarina, kelle Jeesus ütles ta olevat.

Risti tõttu saabub päev, mil valitsustele ja meelevaldadele tuleb täielik lõpp. See tähendab, aeg, mil Kristus on “kõrvaldanud iga valitsuse ja iga meelevalla ja väe” (1Kr 15:24) ning hävitatakse viimne vaenlane, surm (1Kr 15:26). Senimaani tuleb meil vastu pidada, võidelda usuvõitlust Jumala tugevuses, mida pakutakse kõikidele, kes sellest kinni haaravad.

Pärast Kristuse surma “Saatan nägi, et ta paljastati. Tema valitsuse olemus sai avalikuks kogu universumi ees. Ta osutus mõrvariks. Valades Jumala Poja verd, kaotas ta igaveseks taevaste olevuste poolehoiu. Siitpeale oli tema tegevus piiratud. Ükskõik, missuguse kuju ta endale võtnuks, ikkagi ei saanud ta enam taevastes õuedes elavate inglite ees laimata Kristuse vendi pimedusetegudes ja patus. Viimanegi ühendav side Saatan ja taevaste olevuste vahel oli katkenud.

Ometi ei hävitanud Jumal Saatanat veel siis. Inglid ei mõistnud ikkagi kõike suure võitluse kohta. Kaalul olevad põhimõtted tuli veel täiuslikumalt avalikustada. Ja ka inimese pärast tuli Saatan olemasoluga pikendada. Nii inglid kui inimesed pidid nägema erinevust Valguse Vürsti ja pimeduse vürsti vahel. Inimesed pidid valima, keda nad tahavad teenida.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 761.

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust *Fundamentals of Christian Education* (Kristliku hariduse alused) peatükki "Raamatute raamat", lk 136; raamatust *The Story of Redemption* (Lunastuslugu) peatükki "Spiritism", lk -d 394, 395; raamatust *Suur võitlus* peatükki "Kurjade vaimude tegevus", lk-d 511-517.

"Inimsilmadele nähtamatu võitlus käib. Lahinguväljal on Issanda armee, püüdes päästa hingi. Saatan ja tema väehulgad on ka tegevuses, üritades kõikvõimalikul viisil petta ja hävitada... Võitlus käib päevast päeva. Juhul, kui meie silmad avataks nägema häid ja kurje tegelasi tegevuses, siis ei oleks enam mingit kergemeelsust, edevust, lõõpimist ega narritamist. Juhul, kui kõik paneksid selga Jumala kogu sõjavarustuse ja võitleksid mehiselt Issanda võitlust, saavutataks võite, mis paneksid pimeduseriigi värisema." – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 6. kd, lk 41.

"Kui inimesed otsivad kooskõla Jumalaga, leiavad nad, et risti pahan dust tekitav asjaolu pole lakanud. Ning valitsused ja taevaalused öelad vaimud on üles rivistatud kõigi vastu, kes alistuvad sõnakuulelikult taeva Seadusele. Niisiis selle asemel, et tagakiusamine põhjustaks kurvastust, peaks see tooma Kristuse jüngritele rõõmu, sest see tõendab, et nad käivad oma Õpetaja jälgedes." – Ellen G. White, *Mõtted Õndsakskiitmise mäelt*, lk 29, 30.

Küsimused aruteluks:

1. Vaata veel terasemalt Hb 2:14, 15. Siin kirjeldatakse selgelt surma kui orjastajat. Märkad, et rõhutatakse surmahirmu. Miks me surma nii väga kardame? Kuidas hoiab see hirm meid (salmi sõnade kohaselt) ommoodi orjuses? Kuidas peaks Kristuses vaba kristlane surmale vaatama?
2. Mõnede inimeste jaoks on kogu mõte deemonlikest jõududest rumal ettekujutus; teiste jaoks valitseb see kogu nende elu. Kuidas me kristlastena leiame õige tasakaalu nende jõudude tõelisuse mõistmises, kuid samal ajal mõistame, mida on Kristus meie heaks teinud nende vastu võitlemisel?
3. Millised mõned näited võid tuua selle kohta, kuidas kurjuse väed kontrollivad või mõjutavad erinevaid maiseid võimeid?
4. Kuidas aitab suure võitluse kaudu elule vaatamine meil mõista kurjuse jätkuvat olemasolu, ka pärast Kristuse võitu risti?

Leivaviskajad

Üks poiss seisis järve ääres ja poetas leivatükke vette. Väikesed le-pamaimud ja suuremad kalad lupsasid pinna alt leivatükikesi amp-sama. Mõtlesin salmille Kg 11:1, kus öeldakse: "Viska oma leib vee peale, sest pikapeale sa leiad selle jälle."

Koguduse raadio ja televisioonitöö sarnaneb selle poisi ja leivaga. Me oleme "leivaviskajad"; me viskame Elu Leiba maailma veeväljadele ja pal-vetame, et oleks "näljaseid kalu".

Augustin Martinez oli aastaid maadelnud Taanieli raamatust arusaamisega. Ühel ööl nägi ta unes, et üks valgesse rietatud kogu ütles talle, et varsti saab ta selle raamatu sõnumitest aru.

Augustin ärkas ja lülitas sisse raadio. Esimesed sõnad, mida ta sealt kuulis, olid: "Nagu ütleb Taanieli seitsenda peatüki..." Tegemist oli La Voz de la Esperanza saatega, see on hispaaniakeelne Prohvetikuulutuse Hääle saade. Augustin kuulas hoolega ja sai vastuse mitmele oma küsimusele. Mingil ajal kirjutas ta La Vozile ning teatas, et tema, ta naine ja poeg on ristitud selle sõnumi tulemusena, mida ta raadio kaudu oli kuulnud.

Mõnikord jõuab Elu Leib kohale täpselt selleks ajaks, et päästa mee-leheitel inimene. Elena oli teismeline siis, kui ta läks kodust ära, et tunda armastust, mida ta oma isa käest kunagi tunda ei saanud. Leidis ta aga hoopis südamevalu ja AIDSi. Olles liiga haige, et elada üksinda, läks ta tagasi ema juurde, ainsa inimese juurde, kes oli teda tingimusteta armastanud.

Maria süda murdus, kui ta nägi oma kokkuvarisenud tütart. Ema tun-dis, et tal polnud õnnestunud kasvatada inimest, keda ta kõige rohkem armastas, ning ta otsustas lõpetada tütre kannatused ja seejärel enda elu. Ta läks garderoobi, kus ta hoidis oma püstolit. Just siis, kui ta tütre ma-gamistoa poole astus, lülitis kabinetis olev raadio iseeneslikult sisse ning kõlas hää: "Isegi läbi sinu kannatuste ja valu mõistab sind Jeesus."

Värisedes istus Maria maha ja kuulas, kuidas kõneleja lohutas tema kannatavat südant. Saate lõpul ütles saatejuht telefoninumbri. Maria he-listas sellele otsekohe.

LA Vozi meeskonna üks liige külastas Mariat ja Elenat ning lohutas neid Jumala töotustega igavesest elust. Elena suri teadmises, et ta näeb Jeesust jälle. Maria ristiti. Maria on veendunud, et ingel lülitas raadio sisse selleks, et ta kuuleks elu ja lootuse sõnu.

Sinu misjoniaannetus aitab toetada kristlikku meediat üle kogu maail-ma. Me ei tea enne taevasse saamist kunagi, millise õnnistuse tekitab leib, mille viskame vee peale oma annetuste ja palvete näol, kuid Jumal teab.

Frank Gonzáles on La Voz de la Esperanza saatejuht; tegemist on adventko-gudusele kuuluva hispaniakeelse raadio ja televisiooni tööga Californias.

Võit kurjusejõudude üle

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ef 1:18-22; Rm 8:26-39; Jk 4:7; 1Pt 5:6-10; Lk 10:1-20; Ap 5:12-16.

Meelespeetav tekst: “Kuid selles kõiges me saame täieliku võidu tema läbi, kes meid on armastanud” (Rm 8:37).

Juhtmõte: Kristuses on meil võit kõigi jõudude üle, mis meid survaksid.

Maaailma mõneski paigas on religioon põhiliselt jõuallikas; seda ei peeta muuks, kui vaid mooduseks, mis aitab inimesel äraelamise väljakutsetega hakkama saada. Kristlik arusaam patust lunastamisest on näiteks paljude pärimususe jaoks võõras. Sellistes paikades varitseb oht, et kristlust võetakse peamiselt vahendina, mis aitab lahendada igapäevaelu probleeme.

Kuigi kristlikul eluviisil on küll palju praktilisi eeliseid, tuleb meil alati meeles pidada, et kristlusel on “mitte-siit-maailma” mõõde. Kristlus näeb materiaalse maailma taga tõelisuse teist dimensiooni. Mõlemad tegelikkused on tähtsad, ja mõlemal on suur hulk jõude, mis teineteisele vastu töötavad. Kuivõrd tänulikud võime olla, et meil on töötused võidu saamisest mõlemas reaalsuses.

Ja veelkord rõhutame, et kõige üle võlvuv Kristuse ja Saatana vahelise suure võitluse teema peab jääma taustaks meie arusaamisele maailmast ja meie kohast kristlastena selles. Keset seda konflikti ei jäta kristlus oma poolehoidjaid vastasjõudude meelevaleta. Hoopis vastupidi, meile on tööatud võita need jõud Kristuses.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 10. novembriks.

Kristlasel ei oleks võidulootust kurjusejõudude üle, kui poleks loodud tagala. Möödunud nädala õppetükist sai selgeks, et Kristus saavutas oma surmaga ristil ja oma ülestõusmisega hauast võidu igasuguste kurjuse ja jumalavastaste “valitsuste” üle. Otse öeldes seadis nende “valitsuste” maskeerimist vabastamine ja relvituse tegemine nendele “valitsustele” piirid. Tõsiasi, et “valitsused” on alistatud, loob tagala kristlase võiduks.

Uuri Ef 1:18-22. Paulus palvetab, et Efesose kristlaste silmad saaksid valgustatud. Mille teostas Kristus (Pauluse sõnade kohaselt) meie heaks? Kuidas mõistame neid sõnu suure võitluse kontekstis? Mida meile siin töötatud on? Kuidas muudame need töötused oma tegelikuks kogemuseks?

Paulus palvetab, et kristlased saaksid uue ja sügava valgustuse. Kui selline asi on toimunud, on kristlaste elu täis kristlikku lootust. Nad tunnevad oma eesõigust olla Jumala pärijad ning nad tunnevad kogemuslikult Jumala väge oma elus, väge, mis on sama suur kui see, mis äratas Jeesuse surnuist üles.

Pööra tähelepanu eriliselt Ef 1:20-22. Mida saame taotleda nendest töötustest enda jaoks ja oma võitluste jaoks jõududega, kes on meist tugevamad?

Kristuse ristilöömise ja ülestõusmise tulemusena on kõik asjad, sealhulgas valitsused ja võimud, allutatud Temale. Tagala meie isiklike võitude võimalikuks saamiseks on tõesti loodud; võitude jaoks kõige üle, mis meile vaimulikult survet avaldavad.

Kristlase võidu võimalikuks tegemiseks on loodud tagala, kuid enamgi veel – Piibel annab meile selgesõnalise võidulootuse.

Uri Rm 8:26-39. Mida tahab Paulus siin esile tõsta? Millise põhjuse esitab Paulus tõsiasjale, et kristlane võib vaadata usaldavalt tulevikku? Vaatle kõiki neid imelisi töotusi ja julgustussõnu, mis nendes salmides leiduvad. Kuidas saame neid võtta teoloogia üleselt, millegi üleselt, mis ilusasti kõlab, ning elada siin toodud Jumala Sõna selgete õpetuste kohaselt?

Rm 8:29, 30 on olnud võitlusväli predestinatsiooni [(saatuse) ette (ära) määramise] üle peetavatele väitlustele. Kuid see lõi tegelikult esineb suure töotuse kontekstis. Paulus annab vähemalt kaks kindlat põhjust, miks kristlane saab usaldada Issandat. Esiteks, Vaim aitab meid meie rasketes katsumustes ja “nõtrustes”. Teiseks, Jumala igavese kava kohaselt tulevad kõik asjad, sealhulgas rasked katsumused, kristlasele lõpuks heaks (vaatamata karmusele, mida praegu võime selles näha). Oma lootuse panemine Jumalale raskustes on tõepoolest ülioluline koostisosa sellest, mida tähendab elada usus ja mitte nägemises.

Salmides 29, 30 õigustab Paulus omal kombel 28. salmis väljendatud usaldust. Neis salmides näitab ta, kuidas Jumala eesmärk nendega, kes Teda armastavad, on edasiarenenud; on eesmärk, mis hõlmab kogu lunastusprotsessi.

Kuidas saavutab haripunkti Pauluse väide kristlase usalduse õhutamise salmides 31-34? Vaata eriliselt 31. salmi. Mida see salm suure võitluse kontekstis meie jaoks isiklikult kõneleb?

Rm 8:35-39 loetleb üht-teist, mille üle kristlane saab olla võidukas. Märkad, et nimekirjas on ka “valitsused ja võimud”. Pauluse koostatud nimekiri juba ise toonitab, et universumis ei ole mitte midagi, mille üle kristlane ei saaks olla, tänu Jeessusele, võidukas.

Loe Jk 4:7. Missugune selge töotus antakse inimesele, kes seisab vastu kuradile? Kuidas seista vastu jõule, mis on meist palju võimsam? Vaata ka 5Ms 4:4.

Kristlane ei ole kuradi meelevaldas olev abitu ohver (kas suudate ka siin näha, miks on väga tähtis mõista Saatana ja langenud inglite tegelikku olemasolu?). Kristlast aga kutsutakse üles mitte niivõrd kuradile vastu hakama kui võrd just kuradile vastu panema. Sõna, mida tõlgitakse “vastu panema” on kreeka keeles *anthistemi*, mis tähendab “kellegi vastu seisukohta võtma”. Hoiak, mille kristlane võtab, paneb kuradi põgenema. Hoiak, millest kõneldakse, on täielik alistumine Jeesusele, kellel üksi on vägi sundida kurat meie juurest põgenema.

Uuri 1Pt 5:6-10. Missugune töotus antakse kristlasele sellise vaenlase silme all, keda kujutatakse “mõirgava lõvina”, kes otsib, keda neelata? Kuidas aitavad need salmid meil aru saada sellest, mida Jaakobus kirjutas? Vaata ka Ef 4:27 ning 6:11.

Peetrus kirjutas need sõnad manitsuseks kristlastele, kes talusid tagakiusamist. Ilmtingimata teadis ta, et tema kannatustes olevate lugejate tagakiusamise taga oli peavaenlane, Saatan. Apostel manitses lugejaid vastu panema kuradile. Siinkohal kasutab Peetrus sõna *anthistemi*, nagu kasutas ka Jaakobus, kuid lisab piiritleva sõna *stereo*i (ränk või kõva). Seega annab ta mõista, et kurat võib põgeneda nende juurest, kes on tema rünnakute suhtes vankumatud, kaljusarnased. Argpükslik hoiak on mannetu. Peetrus teab ka, et kindlast hoiakust hoolimata võib kannatus ometi mingit aega kesta; kuid Jumal ise parandab, kinnitab, tugevdab ja toetab kristlast (1Pt 5:10).

Kõik siintoodud töötused ei tööta meile vabanemist kannatusest, eks ole? Missugune kristlane ei tunneks kannatuse tõelisust? Näib, et inimestena oleme määratud siin maailmas kannatama. Missuguse üliolulise erinevuse peaks meie usk meie jaoks nähtavaks tegema keset kurvastusi ja valu?

Senini on meile Piiblist esitatud töotusi lootusest ja võidust, mida kristlane võib omada. Tegelikult on nende kõrval Piiblis kirja pandud ka tõelised näited kristlikest võitudest kurjuse jõudude üle. Alustame näitega erimeste jüngrite tegevusest, keda Jeesus välja laskis.

Loe Mt 10:1-8; Mk 6:7, 12, 13; Lk 9:1, 2; Lk 10:1-20. Vaata, mida kästi neil inimestel teha. Kuidas tuleks neid salme mõista suure võitluse kontekstis? Mida ütlevad need salmid täna meile, kes oleme kutsutud jutlustama maailmale Jeesusest?

Päris huvitav on tõsiasi, et siis, kui Jeesus saatis kaksteist välja kuulutama evangeeliumi Jumala riigi tulekust, pidas Ta oluliseks anda neile meelevald deemonite ja rüvedate vaimude üle. Üllatav see pole, kuna evangeeliumi tõeline kuulutamine tõmbab sellistel vägedel maski eest. Selliste "vägede" paljastamist eeldatakse siis, kui *evangeeliumi kuulutatakse*, seepärast oli vaja anda kaheteistkümnele meelevald nende üle. Kindlasti ilmutasid kurjusejõud ennast siis, kui kaksteist jutlustama asusid, ja sama kindel on, et paljud deemonid ja kurjusejõud aeti minema.

Niivõrd, kui kirjapandust nähtub, ei teinud Jeesus seitsmekümnele ülesandeks kurje vaimu välja ajada. *Vaata Lk 10:9*. Ometi näib see olevat missiooni see külg, mis seitssetkümnet enim erutas (Lk 10:17). Rõõmuga andsid seitssekümmend teada, et siis, kui nad kuningriigi evangeeliumi kuulutama läksid, alistusid kurjad vaimud neile. Muidugi mõistsid nad, et selline asi sai võimalikuks Jeesuse väe tõttu, mis neis tegutses.

Ehkki nende salvide üle ja mil moel tuleks neid tänapäeval mõista, võib palju väidelda, on oluline, et meil kristlastena, kes oleme kutsutud maailmale evangeeliumi kuulutama, oleks Kristuse kaudu vägi seda teha.

Loe Lk 10:20. Mida tähtsat peaksime Jeesuse nendest sõnadest enda jaoks saama? Kuidas näitab Tema vastus meile, mida peaksime oma elus tähtsaks pidama? Kuidas tagada, et seda õigesti alla kriipsutame?

Näited võidu saavutamisest (Apostlite tegude raamat)

Näited võitudest deemonlike jõudude üle, mida vaatlesime eilses õppetükis, leidsid aset sel ajal, mil Issand elas siin maal. Kuid võidud ei piirunud üksnes selle ajajärguga. Apostlite tegude raamatust leiame lugusid Jeesuse järelkäijate jätkuvatest võitudest deemonlike jõudude üle.

Muidugi ei peaks see meid üllatama kõigi nende töotuste valgel, mida Jeesus andis oma järelkäijatele selle kohta, et Püha Vaim jääb nendega siis, kui Tema isiklikult ära läheb (*vaata näiteks Jh 14:16*).

Samas ägeneb Kristuse ja Saatana vaheline suur võitlus, kuigi (nagu me hästi teame) pandi jõujooned maailma ajaloo lõpuni lõplikult paika ristil. Seega tõmmati Kristuse järelkäijad pärast sedagi, kui Ta lahkus, sellesse konflikti, eriti siis, kui nad püüdsid täita evangeeliumi ülesannet.

Loe järgnevaid näiteid kurjuse jõudude üle ühel ja teisel puhul saavutatud võidust. Missugune õppetund joonistub siit meie praeguse misjonitöö ja tunnistamise jaoks?

Ap 5:12-16

Ap 3:1-11

Ap 16:14-18

Ap 16:14-18 räägib ühest ebaharilikust juhtumist. Orjatar nimetas “kõigekõrgema Jumala” nime, ja seega väljendasid tema sõnad väga suurt tõe. Paulus aga ei võtnud asja nii. Ta suutis näha tegelikult teoksil olevat. Üleloomulikud jõud, keda tüdruk esindas, kes teenisid tüdruku perele raha, ei olnud Issanda omad, ning Paulus teadis seda. Siis, kui orjatar kriiskas, et need mehed “on kõigekõrgema Jumala sulased”, rääkis ta – mitte tõelisest Jumalast –, vaid ilmselt kaananlaste Jumalast, keda nimetati *Elyon*’iks, Kõige Kõrgemaks. Märkad, kuivõrd kergesti, lihtsalt tavaterminite kasutamise kaudu, võib eksitus tõe vägagi kompromiteerida.

Vaata veelkord Ap 5:12-16, ning seda hämmastavat osa, kus inimesed lootsid, et “Peetruse möödudes kas või tema varigi langeks mõne peale neist”. Missuguseks hoiatuseks peaks see olema igale kristlasele, kes Issanda heaks tegutseb, eriti siis, kui tema tööd peetakse “edukaks”?

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White raamatust *Ajastute igatsus* peatükki “Teie süda ärgu ehmugu”, lk-d 662-680; raamatust *Valitud kuulutus*, 3. raamat, peatükke “Kristuse õiguse kohaldamine”, lk 93 ning “Usu ja tegude vahekord”, lk 310.

“Jeesuse võit tulenes kuulekusest Jumalale ja usust Temasse. Apostli kaudu ütleb Ta meile: “Alistuge siis Jumalale! Pange vastu kuradile, siis ta põgeneb teie juurest. Tulge Jumala ligi, siis tuleb tema teie ligi!” (Jk 4:7, 8).

Me ei suuda ise vabaneda kiusaja võimu alt. Tema on alistanud inimkonna; kui me püüame seisma jääda oma jõule lootes, langeme tema pettuse saagiks. Kuid “Issanda nimi on tugev torn: sinna jookseb õige ja leiab varju” (Õp 18:10). Saatan väriseb ja põgeneb ka kõige nõrgema inimese eest, kes leiab pelgupaika selles võimsas nimes.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 130, 131.

“Püha Vaimu kõrvõimas vägi on iga kahetseva hinge kaitse. Mitte ühtki, kes on patukahetsuses ja usus nõudnud Kristuse kaitset, ei jäta Ta vaenlase võimusesse. Päästja seisab oma kiusatud ja raskustes olevate laste kõrval. Koos Temaga on nad võidukad. Me suudame kõik Temas, kes teeb meid tugevaks. Kui tulevad kiusatused ja katsumused, ära oota, kuni kõik vastuolud lahenevad, vaid vaata Jeesusele, oma Abimehele.

On kristlasi, kes mõtlevad ja räägivad liiga palju Saatanast. Nad mõtlevad vaenlasest, nimetavad teda palvetes, kordavad jutustusi tema tegudest ning ta kasvab nende kujutluses järjest suuremaks. Saatan on tõepoolest vägev olevus, kuid tänapäeval Jumalat, et meil on võimas Päästja, kes heitis Saatanast taevast välja. Saatan rõõmustab, kui me suurendame tema võimu. Miks mitte rääkida Jeesusest? Miks mitte ülistada Tema väge ja armastust?” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk-d 490, 493.

Küsimused aruteluks:

1. Võta mõni selle nädala näide, mis kõneleb Piiblis räägitud võidusaamisest. Mil viisil näeme sarnaseid asju juhtumas täna? Mida saame teha (kui üldse midagi) selleks, et näeksime selliseid asju rohkem toimumas?

2. Ellen White kasutas mõistet “tulla Jumala ligi” – mida see tähendab? Kuidas me seda teeme? Arutlege klassis, mida see tähendab, kuidas sa seda teed ja mis juhtub siis, kui me nii teeme?

3. Kujuta ette, et sa oled Peetrus ning inimesed tahavad puudutada kasvõi ainult sinu varju. Mõtle, mida võib selline asi teha sinu vaimulikusega. Milline on sinu ainus kaitse taolistes olukordades?

Kahekordne kalamees

Fabrice ei teadnud Jumalast ega Jeesusest midagi. Kalurina viibis ta nädalate viisi laevapardal. Ühel päeval andis üks meremees talle ühe Jumalast rääkiva raamatu. Ta luges seda suure huviga. Raamatus andud juhiseid järgides palvetas Fabrice oma esimese palve.

Fabrice arutles endamisi, missugune kristlik usk on õige Jumala järgimise tee. Ta ei teadnud tõepoolest, kes oli Jumal ja kust leida vastuseid oma küsimustele, kuid ta palvetas jätkuvalt sel ainsal moel, mida ta teadis.

Siis, kui ta ühte oma sõpra külastas, kohtus ta ühe noore naisega, kes oli sõbra perekonnal külas. Fabrice tajus, et naine oli kuidagi teistsugune, ja ta sai teada, et naine oli seitsmenda päeva adventist. Mees rääkis talle oma Jumala otsingutest ning naine kutsus teda kirikusse.

Paar abiellus, kuid Fabrice oli töö tõttu palju kodust eemal ja tema innukus Jumalat otsida vähenes.

Neil aegade, kui nad pikemalt koos olid, suunas Fabrice'i naine abikaasat õrnalt täielikumalt Kristusele pühendumale. Fabrice tahtis jagada oma uut usku teistega, aga ei teadnud, kuidas. Kohalik kogudus saatis ta väljaõppeseminarile, ning tema usk kasvas siis, kui ta jagas teistega seda, mida oli õppinud.

Fabrice ja ta pere kutsuti tööle globaalmisjoni teerajajatena Madagaskari põhjaosa äärealale. Mees töötas põllumeestega koos põldudel, et võita inimeste usaldust ning pühapäeviti pidas abielupaar õppekursusi. Läks aega ja 33 inimest ristiti.

Siis, kui perekonna kaheaastane leping lõppes, pöörduti oma koju tagasi. Fabrice töötas lihtliikmest pastorina. Ta oli innukas Jumala töös ja soovis saada jutlustajaks. Kuid kuna tal oli perekond ülal pidada, näis see unistus võimatuna. Siis pakkus kohalik misjonipõld Fabrice'le stipendiumi minna jutlustajaks õppima. Ta oli erutatud, kuid perekonnalt nõudis see suurt ohvrit.

Fabrice'l tuli jätta perekond üksi niikauaks, kui ta Zürcheri Adventülikoolis Madagaskari keskosas jutlustajatööks välja õppis. Ta töötas kõvasti, et perekonna vajaduste eest hoolt kanda ja omapoolset õppemaksu summat tasuda. "Jumal sirutab mulle koguaeg natukehaaval, et ma suudan meie kõikide elamiseks vajaliku ära teenida," ütleb ta. "Väärib saada Jumala kalameheks."

Osa kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest sellel veerandil aitab kohendada Zürcheri Adventülikooli klassiruumi, nii et võiks jätkuda juhtide väljaõpetamine Jumala töö jaoks Madagaskaril. Aitäh.

Fabrice Jaovoavy õpib teoloogiat Zürcheri Adventülikoolis.

Võidu tarvis “relvastumine”

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ef 6:14-18; 2Kr 6:7; Ef 5:9; Rm 10:15; 1Ts 5:8; Mk 14:38.

Meelespeetav tekst: “Seepärast võtke kätte kõik Jumala sõjavarustus, et te suudaksite vastu panna kurjal päeval ja jääda püsima, kui te olete kõik teinud” (Ef 6.13).

Juhtmõte: Iga usklik peab olema isiklikult, üksikuna varustatud, kuna meist igaüks on isiklikult, üksikisikuna, neelatud suurde võitlusse.

Saatana sihtmärgiks on enda kätte kiskuda truudus, mis on igal tõelisel usklikul Kristuse suhtes. Enne uskutulekut kuulusid inimesed kuradi kuningriiki; tema valitses nende üle. Kuigi usus Kristuse poole pöördumine võtab kristlase kuradi ülemvalitsuse alt ära, ei hävita see lõpuni veel kuradi väge. Tegelikult suurendab Saatan oma jõupingutusi selleks, et meie usku hävitada ja meid endale tagasi võita. Tal on pikk rida petlikke nükkeid; Pühakiri nimetab neid “kuradi salanõudeks” (Ef 6:11). Ükskõik kui palju pettust, nükkeid ja salanõu vaenlasel on, ei saa ta Kristuselt ikkagi mitte kedagi ära võtta, kes otsustab jääda ustavaks Issandale (Saatan võib teha meie elu armetuks, kuid see on täiesti teine teema.)

Käesoleva nädala õppetükk keskendub kristlase sõjavarustusele käimasolevas lahingus. Meie ainus kaitse on panna selga *kogu* Jumala sõjavarustus. Seepärast on meil vaja teada selle varustuse olemust, sest ilma selleta langeme kindlasti vaenlasele saagiks; selliselt varustudes aga on võit meile tagatud.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks. 17. novembriks.

Ef 6:12 kirjeldab Paulus kristlase elu võitlusena, öeldes, “meil tuleb võidelda”. Märkad, ta kasutab mitmust. Lõik kõlab otseselt nii: “Meil ei tule ju võidelda inimestega, vaid meelevaldade ja võimudega”. Fookus on igal kristlasel. Kolmeteistkümnendas salmis õhutab ta oma lugejaid “kätte võtma” kogu Jumala sõjavarustust. *Jumala sõjavarustusega* saame ennast varustada, ning see varustus on tehtud meile kättesaadavaks. Paulus alustab seda salmi sõnaga “seepärast”, viidates tõsiasi, et konflikti olemuse seisukohast on selline sõjavarustus vajalik. Seejärel kirjeldab Paulus, mis-moodi peaks kristlane relvastuma ning räägib läbi kujundite, kuidas Rooma sõjamees ennast lahinguks valmis seadis.

Mõtiskle hoolikalt Ef 6:14-17 esitatud kujundite üle. Tõsiasi on, et tegemist on võitlusega, mis hõlmab iga kristlase, ja see on muljetavaldav, kuid vähe sellest – mis selles kõiges kutsub sind põhjalikult isiklikult varustuma? Mida sinu jaoks tähendab see, et sinul endal on võitlus võidelda?

Sõna, mida tõlgitakse “võidelda” osutas algselt käsikähmlusele, kuid hiljem kasutati seda ka muude võitlusvormide kohta. Siin kasutatuna mär-gib see sõna selgesti võitluse *individuaalsust*, ehkki tegelikku käsitsivõit-lust deemonitega ei pruugi olla.

Tähendamissõna kümnest neitsist Mt 25:1-13, ehkki selle kaastekst erineb siin vaadeldavast, räägib ikkagi *isiklikust* seotusest vaimulike asja-dega. Ellen White seostab viie neitsi vaimuliku olukorra Pauluse kirjeldu-sega ning kasutab seda lõpuaja selle inimklassi kohta, kellel on jumalakar-tuse nägu, aga kel puudub selle vägi (2Tm 3:1-5). “See on inimklass, keda viletsuse ajal leitakse hüüdmast “Rahu ja julgeolek!”. Nad äiutavad oma südant kindlustundes ega soovi näha ohtu. Kui nad oma letargiast üles ehmatavad, tajuvad nad oma viletsust ning anuvad härdalt teisi, et nood nende puudujäägi kataks; kuid vaimulikes asjus ei saa ükski inimene kor-vata kaasinimese puudujääki.” – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk-d 411, 412.

Mida saad ainult sina ise enda jaoks teha – mida sinu eest mitte keegi teine teha ei saa? (Näiteks ei saa mitte keegi teine sinu eest süüa, kas saab?) Kuidas kohaldad sama põhimõtte enda relvastamisele vaimulikus võitluses, millesse me igaüks isiklikult oleme haaratud?

Esmaspäev, 12. november

Tõe vöö, õiguse soomusrüü

“**Seiske** nüüd ja teie niuded olgu vöötatud tõega ja teil olgu seljas õiguse soomusrüü” (Ef 6:14).

Kuigi on natuke keeruline täpselt teada, missugune see vöö välja nägi, näib, et Ef 6:14 viitab Paulus nahkpõllele, mis pakkus mõningast kaitset alakõhule, kuid jättis ka liikumisvabaduse ja andis valmisoleku tegutseda. Selles mõttes oli vöö põhirelvastuse üks osa. Selliseks relvaks, ütles Paulus, on tõde. Tõe vööga koos oli *õiguse* soomusrüü. Niisiis seostab Paulus selles ühes salmis tõe ja õiguse.

Vaata järgnevaid salme. Kuidas aitavad need meil mõista seost tõe ja õiguse vahel, ning miks on need ülitähtsad meie vaimulikuks kaitseks suures võitluses? 1Kn 3:6; Ps 15:2; 96:13; Öp 12:17; Js 48:1; 2Kr 6:7; Ef 5:9.

Siis, kui apostel Paulus räägib vaimuliku sõja kontekstis õigusest kui soomusrüüst, peab ta silmas kõlbelisi küsimusi. Kristlase jaoks on eluliselt tähtis tegutseda tõe põhjal ja harrastada õigust ehk teiste sõnadega, elada “tõde” läbi; kurjusejõududega võitluses oleva kristlase jaoks on see sama ülioluline nagu on soomusrüü sõjaväljal oleva sõjamehe jaoks. Siis, kui me ei hooli õigesti tegemisest, kui keerama selja sellele, mille teame olevat tõe, oleme kergeks saagiks Saatana rünnakutele, sest jätame sõjavarustusega kaitsmata suure osa endast.

Kuigi see “õigus” hõlmab õige elu elamise, peame alati meeles pidama ka õiguse teist poolt, ja selleks on Kristuse õigus, mis uskliku katab ning usklikule ainsana päästelootuse annab. Niikaua, kui selle tõe külge klammerdume – et meid päästab Jeesus – oleme kaitstud Saatana ühe edukaima vaimuliku kallaletungi eest: arakstegemise eest.

Kas sa oled kunagi tundnud kiusatust lüüa käega Jeesusega koos edasiminekuks, kuna sind teeb araks su elu, su iseloom, su teod? Juhul, kui jah, siis miks on ülitähtis mõista tõde Kristuse õigusest; kuidas on see tugevaks kaitseks Saatana kallaletungi vastu?

Teisipäev, 13. november

Valmidus minna ja usukilp

Rooma sõjamees relvastas ennast selliselt, et tema astumist ei takistanud karmid pinnavormid. Selleks, et toime tulla igasugustel teedel liikumisega, kandis Rooma sõdur enamasti teravate naeltega varustatud kingi. Sellised kingad tagasid vankumatu astumise ning Paulus kujutas selliste

kingadena “valmisolekut” ehk “valmidust minna kuulutama rõõmusõnumit rahust” (Ef 6:15).

Loe Js 52:7; Rm 10:15 ja Ef 6:15. Pauluse näib mõtlevat kristlase sõdu-rielu vankumatusesele. Kas rõõmusõnum rahust pakub kristlasele vaimulikus lahingus “kindlat astumist”?

Ef 6:15 võib tõlkida erinevalt: “kingad olgu teil jalas, et te *olete valmis* kuulutama rõõmusõnumit rahust”, “jalgades *olgu valmidus* minna kuulutama rõõmusõnumit rahust” või “olete ennast *kängitsenud* (= *jalad kinni pannud*) rõõmusõnumiga rahust”. Võtmesõnaks on kreeka sõna, mis võib tähendada “valmisolekut” valmis aluspõhjal. Seega rahu, mida kristlane kogeb Jumalaga Kristuse vere kaudu lepitamise tulemusena, on rõõmusõnum rahust (on “valmis aluspõhi”). Selline lepitatud olemine annab kristlasele kindla kannakinnituse, millelt pidada vaimulikku võitlust, millega me kõik silmitsi seisame.

Relvastuse järgmine osa, millest Paulus räägib, on kilp, millega ta võrdleb usku (Ef 6:16). Selle relva tutvustamise eel toob ta sisse väljendi, mida võib tõlkida “kõigepealt” või “lisaks kõigele muule; kõige muu kõrval”. Mis sa arvad, mida mõtleb apostel sellise sissejuhatusega?

Sõna, mida tõlgitakse “kilp”, tuleneb “ukse” kohta kasutatavast sõnast. Kilp, mille mõõdud olid umbes neli jalga pikuti ning kaks ja pool laiuti ning koosnes kahest kokkuliimitud puukihist, nägi välja ukse moodi. Kuna noil aegadel vinnastati nooled vibul sihtimiskõrgusse ja süüdati siis põlema, kaeti puust kilp nahaga selleks, et kilp kustutaks hõõguvad nooled ja tõmbistaks nooleotsad. Kilp oli tuntuim kaitserelv.

Vaimulikku võrdlust pole raske näha: Saatana “tuliste noolte” hulgas on iharus, kahtlus, ahnus, tühimeelsus ja nii edasi. “Kuid usk Jumalasse, kilbina kõrgele tõstes, püüab need kinni, kustutab leegi ja laseb neil kahju tegemata maha kukkuda.” – *Piibli kommentaar. SPA poolt välja antud*, 6. kd, lk 1045. Sedalaadi usk on eelkõige usk tegudes; usk, mis hõlmab doktrinaalse tõe, kuid on enamat kui vaid uskumus. Tegemist on usuga, mis avaldub vaenlase kallaletungide aktiivses tõrjumises. Mõistagi ei saa me ennast päästa ja me ei saa võidelda kuradiga omapäi; meie võitluseks on igal päeval valida olla Issandaga ja valida Tema tee kõige selle asemele, mida kurat meil ette lükkab.

Päästekiiver Ef 6:17 üsna tõenäoliselt laen Js 59:17st, kuigi Paulus kasutab seda teisiti. Js 59. peatükis on Jumal see, kes kannab päästekiivrit; kirjas efeslastele aga kutsutakse kristlast seda *võtma*. Kui võis olla, et eelnevalt nimetatud esemed laotati sõjamehe ette, et ta need *üles nopiks* (*võtke kätte*), siis kiiver talle ulatatakse (*võtke*). Võibolla rõhutab see pääste täielikku “kingitusena andmist”.

ITs 5:8 räägib Paulus päästelootuse kiivrist. Ef 6:17 nimetatakse kiivrit lihtsalt päästekiivriks. Kuidas võib selline rõhuasetus aidata selgitada, kuidas saab pääste olla meile kaitserelvaks?

Pääste Uues Testamendis on olevikukogemus, mis kulmineerub vabastamisega igasugusest kurjusest igavikus. Võidukas kiiver, mida kannab Jumal (Js 59:17) antakse usklikule kaitseks. Kuna kuradi rünnaku suurim eesmärk on riisuda kristlastelt pääste, saab praegusest päästekindlusest, mis neile “antakse” lahus nende oma tegudest, võimas relv võitluses elujäämiseks. Usklik võib tõepoolest igas vaimulikus konfliktis kuulutada koos psalmistiga: “Issand Jumal, sa mu võimas abi! Sina kaitsed mu pead tapluse päeval” (Ps 140:8).

Oles nimetanud päästekiivrit, räägib Paulus edasi “vaimumõõgast”, milleks on Jumala Sõna. Võrdle seda salmi Hb 4:12ga. Millist imelist tõde need salmid sisaldavad, eelkõige Saatanaga lahingulöömisega seoses?

Mt 4:1-10 kirja pandud Kristuse kiusamine on kena näide sellest, kuidas Jumala Sõna saab olla edukaks relvaks. See lõik peaks kristlasi ergutama ennast toetama tõdedega, mida pakub Jumala Sõna.

Nii palju jõude on tegevuses, mis püüavad nõrgestada meie usaldust Piiblis. Millised on mõned sellised sinu ühiskonnas, koguduses või kultuuris olevad jõud? Tähtsam aga, kuidas saad ennast kaitsta igasuguse püüde eest (mis mõnel ajal võib olla väga varjatud) lõdvendada su usaldust Jumala Sõnasse?

Ef 6:18 algab fraasiga “ja palve ja anumisega palvetage igal ajal”, mis annab mõista, et palvetamine on seotud eelnevate salmidega. Mõte on selles, et kogu taevase sõjavarustuse “ümber panemine”, haaramine, kätte võtmine, ja vastu võtmine nõuab paratamatult kindlat lootmist Jumalale. Seega “ei ole palve veel üks relv; pigem on see meelsus, viis, kuidas kogu sõjavarustus ülle panna ja lahingut lüüa. Paulus soovib tungivalt, et selline oleks meelsuse püsiv olukord, Jumalaga osaduses olemise lakkamatu hoiak.” – *Piibli kommentaarid. SPA poolt välja antud*, 6. kd, lk 1046.

Uuri hoolikalt Ef 6:18. Missugused sõnad ja fraasid tuletavad meelde Pauluse manitsust, et kristlased palvetaksid, andes mõista, et vaja on valvsust ja enesedistsipliini?

Piibel kutsub inimesi sageli üles mitte lõpetama palvetamist (Lk 18:1; Rm 12:12; Fl 4:6; Kl 4:2; 1Ts 5:17). Kuid kurjusejõududega võitlemise puhul, millest Paulus Ef 6 kõneleb, rõhutab ta tõsiasja, et iga elujuhtum olgu täie tähelepanu all olev palveaine. Selline suhtumine palvesse nõuab kristlaselt päris palju, eriti sellepärast, et meie esimene loomusund raskel hetkel on nõu pidada sõprade ja kaastöölistega, mis on kena küll ja millel on oma koht. Palve aga peaks olema alati kaitse eesliinil ja on midagi, mida peaksime “tegema igal ajal”.

Ef 6:18 algab fraasiga “ja palve ja anumisega palvetage igal ajal” ning jätkub “valvel” olemisega. Mille suhtes peame “valvel olema”, valvama, ja miks?

Siis, kui Jeesus oli Ketsemanis, käskis Ta Peetrusel ja teistel jüngritel, keda Ta magamast leidis, valvata ja palvetada (Mk 14:38). Enne, kui see juhtus, oli Jeesus juba mõnda aega manitsenud jüngreid valvel olema (Mk 13:33-37). Luukas näeb palvega seotud valvamist millegi püsivana, mis annab kristlasele vaimuliku tugevuse. Ef 6:18 on rõhutatakse teiste eest palvetamist. Kui me palvetame teiste eest, siis me kahtlemata saame ise vaimulikult toetatud ning oleme paremini varustatud järgneva võitluseks, ükskõik, mis kujul see siis toimub.

Miks on ise palvetamine meie jaoks vaimulikus mõttes tähtsam kui see, et teised meie eest palvetavad (kuigi see on tähtis)? Mida teeb isiklik palve sinuga sellist, mida teiste palved lihtsalt teha ei saa?

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust *Tunnistused kogudusele*, 8. kd peatükki "Töelise tundmise tähtsus", lk-d 312-314; raamatust *Tunnistused kogudusele* 9. kd peatükki "Läbiv joon", lk-d 219, 220; raamatust *My Life Today (Minu elu täna)* peatükki "Oo Issand, aita mind kõrgemale tasemele", lk 105; raamatust *Apostlite teod* peatükki "Üleskutse kõrgemale taseme saavutamiseks", lk-d 311-315.

"Igas inimeses võitlevad kaks jõudu pingeliselt võidu pärast. Uskmatuse, mida juhib Saatan, korrastab oma väehulki, et lõigata meid ära meie tugevuse Allikast. Usk, mida juhib meie usu alustaja ja lõpetaja Kristus, seab oma väehulki. Tund tunni järel jätkub võitlus taevase kõiksuse silme all. See on mees-mehe-vastu võitlus ning otsustav küsimus on: kumb saab ülekaalu? Selle küsimuse peab igaüks enda jaoks ise lahendama. Sellest sõjast peavad kõik osa võtma, võideldes emmal-kummal poolel. Sellest võitlusest ei ole pääsu... Meid õhutatatakse selleks konfliktiks valmistuma. "Saage vägevaks Issandas ja tema tugevuse jõus! Pange ülle Jumala sõjavarustus, et te suudaksite seista kuradi salanõude vastu!" Hoiatust korratakse: "See pärast võtke kätte kõik Jumala sõjavarustus, et te suudaksite vastu panna kurjal päeval ja jääda püsima, kui te olete kõik teinud." – Ellen G. White, *Sons and Daughters of God (Jumala pojad ja tütreid)*, lk 328.

"Meil tuleb ülle panna iga osa sõjarüüst, ja siis seista vankumatult. Issand on austanud meid sellega, et valis meid Tema sõjameesteks. Võideldes Tema eest vapralt, tehes õigust igas toimingus. Kõlbeline sirgjoonelisus kõigis asjus on inimese heakäekäigu jaoks oluline. Kui sa püüad võitu saada oma kalduvuste üle, aitab Tema sind oma Püha Vaimu kaudu olla ettevaatlik igas tegevuses, et sa ei annaks vaenlasele ühtki võimalust rääkida tõest halvasti. Kinnita oma rinnale turvaplaadina, rinnakaitsena, jumalikult kaitstud õigus, mida kõigil on eesõigus kanda. See kaitseb su vaimulikku elu." – Ellen G. White, *Piibli kommentaarid, SPA poolt välja antud*, 6. kd, lk 1119.

Küsimused aruteluks:

1. Kuipalju käesolev õppetükk ka rõhutaks isiklikku tahku võitluses, millesse oleme haaratud, oleme kristlastena osaks laiemast kogukonnast. Kuidas saab kogukond tervikuna aidata inimesi nende isiklikus võitluses? Mida praktilist saab kogukond teha nende aitamiseks, kel on (millises vormis iganes) vaimulikud vajadused?

2. Kuidas rõhutavad sõjandusalased võrdlused, mida Paulus kasutab, suure võitluse reaalsust, mis punase joonena läbib Piibli? Miks on alati tähtis mees pidada selle võitluse reaalsust? Kes suudaks ette kujutada sõjameest lahinguväljal, kes unustab, et ta on sõjas? Kuipalju tähtsam on meie jaoks, et meiegi seda ei unustaks?

Annetus: Kohalik kogudus

Kai Ming oli kristlane. Ta juhtis oma koguduse koori väga suure rõõmuga. Siis kohtus ta Yeniga, globaalmisjoni teerajajaga, kes samas linnas tegutses. Kai Mingile avaldas muljet Yeni laul ning ta kutsus meest oma koorile õpetama, kuidas veel paremini laulda. Yen nõustus.

Varsti taipas Kai Ming, et Yen tundis hästi Piiblit. Naine palus tal Piiblit seletada. Naine kutsus oma kogudusekaaslasid ühiselt Jumala Sõnast rohkem teada saada. Siis, kui Kai Mingi koguduse juhid teada said, et Yen õpetab koguduse liikmetele Piibli tõdesid, millesse juhid ei uskunud, ähvardasid nad Yeni ja hoiatasid Kai Mingi, et ta ei segaks asjasse oma senise koguduse liikmeid.

Kai Ming ristiti ja ta avas oma kodu ukse kodukiriku tegevuseks. Naine kutsus külla oma sõpru, et Jumalat paremini tundma õppida. Oma endise koguduse ettekirjutusest hoolimata kutsus Kai Ming ka oma endise koguduse liikmeid kuulama, kui Yen Jumalat tundma õpetas. Ta tahtis, et tema sõbrad mõistaksid Jumala tahet ning seda, miks ta lahkus oma kogudusest.

Kuu aja jooksul pärast Kai Mingi ristimist tuli 12 inimest tema kodukirikusse, seitse neist pärinesid tema endisest kogudusest. Nad tahtsid teada, mis oli Kai Mingi ära tõmmanud nende kogudusest ja koori juurest, mida ta niiväga armastas.

Kai Ming külastas üht vana naist, kes lamas raske seljahäda pärast haigevoosis. Ta palvetas naise pärast iga päev ning kuu aja pärast suutis vana naine jälle käia. See naine, tema tütar ja tütretütar hakkasid käima Kai Mingi kodukirikus, et tänada Jumalat tervendamise eest.

Teisedki inimesed palusid palvetada oma tervise pärast ja isiklike probleemide pärast, ning see grupp palvetab nende pärast. Kui paljud nägid nende palvetele saabuvasid vastuseid, tulid nad ise ja töid teisigi kaasa.

Kai Ming teenis head raha voodilinate müümisega. Kuid ta janunes veel rohkemate inimeste Jumala juurde toomise järele. Nii jättis ta voodilinaäri ja hakkas globaalmisjoni teerajajaks. Ta on võtnud Yeni töö selles linnas enda kanda ning andnud Yenile võimaluse töötada järgmises linnas. Viimase kolme aastaga on Kai Ming juhtinud adventkogudusse 50-60 inimest, sealhulgas oma kaks täiskasvanud tütart.

“Olen alati uskunud Jeesust,” ütleb ta. “Aga siis, kui kohtusin Yeniga, sain teada Piibli terve tõe. Olen Jumalale tänulik, et Ta tahab mind kasutada kaasinimeste Jeesuse juurde juhtimisel. Jumalal on minu elus väga tähtis osa.”

Kai Ming Fang on globaalmisjoni teerajaja Jiangsu provintsis Põhja-Shanghai.

Kogudus: inimkonna teenistuses

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Rm 16:5; 1Kr 1:2; 1Pt 2:9; Mt 28:19, 20; Jh 17:21, 22; Ap 15:1-29.

Meelespeetav tekst: “Seda ma kirjutan sulle, lootes ise peatselt tulla sinu juurde. Kui mu tulek siiski viibib, sa teaksid, milline peab olema eluviis Jumala kojas, mis on elava Jumala kogudus, tõe sammas ja alustugi” (1Tm 3:14, 15).

Juhtmõte: “Peaksime meeles pidama, et kogudus, nõrgestatud ja puudulik nagu see olla võib, on maa peal ainus objekt, kellele Kristus annab oma ülima tähelepanu.” – Ellen G. White, Valitud kuulutused, 2. raamat, lk 396.

Paljude meelest ei ole kogudus selline, nagu see olnud on (mida siis iganes). Mõned inimesed räägivad isegi “kogudusevabast kristlusest” (enesega-vastuolus-olevast käsitlest). Teised kiruvad “organiseeritud religiooni” (kas “organiseerimata religioon” on siis parem?). Piibel õpetab selgesõnaliselt, et kogudus on tähtis. Tegemist ei ole ühe valikuga mitmest; tegemist on väga olulise osaga lunastusplaanist. Pole siis ime, et sedamööda, kuidas suur võitlus edasi areneb, töötab Saatan koguduse vastu üha kõvemini, eriliselt sellepärast, et kogudus on üks tähtis vahend, mille kaudu patune tuuakse kontakti Jumala poolt pakutava lunastusega. Paulus kirjutas, et kogudus on “Jumala koda”, lausa “tõe sammas ja alustugi” (1Tm 3:15). Kogudus ei ole inimese leiutis; selle lõi Jumal sel eesmärgil, et tuua eksivad patused päästvasse suhtesse Tema endaga.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 24. novembriks.

Siis, kui räägime millegi olemusest, huvitab meid tavaliselt selle päritolu, funktsioon ja eesmärk. Piibel pakub lisaks mitmele võrdlusele, millega kogudust kujutatakse, eri sõna, millega sellele viidata, *ecclesia*, mis tähendab “kutsutud välja” või “kutsutud esile”. Ilmalikus kreeka elus kasutati seda sõna peamiselt siis, kui kirjeldati salkkonda linnaelanike, kes kutsuti oma kodust välja avalikule platsile koosolekule. Uus Testament kasutab seda sõna laias plaanis.

Vana Testamendi tõlge kreeka keelde (nimetuse all Septuaginta) viitab Iisraeli “kogudusele” sõnaga *ecclesia* eriti juhtudel, kui koguneti religioosel eesmärgil Issanda ette.

Juutid “kutsuti välja” olema Jumala eriline rahvas, ning varakristlus kasutas seda sõna selleks, et eristada neid juute ja paganaid, kes Jumala armu saajatena olid kutsutud olema Kristusest tunnistajad. Uues Testamendis tähistab kogudus ülemaailmset ustavate kogukonda. Tähtis on märkida, et sõna *ecclesia* ei kasutata kunagi viitamaks hoonele, kus avalikke jumalateenistusi läbi viiakse. Samuti väärib märkimist asjaolu, et algselt tähendas sõna “sünagoog” inimeste kogu, kes kogunesid erilisel eesmärgil, kuid kristlased eelistasid kasutada sõna *ecclesia*. Siiski osutavad mõlemad sõnad sellele, et Uue Testamendi kogudus oli Vana Testamendi koguduse, Iisraeli “koguduse” (Ap 7:38) ajaloolise järjepidevuse kandja.

Sõna *ecclesia* tähendab üldiselt inimirühma, keda Jumala initsiatiiv on esile kutsunud. Kuidas selgitab öeldu tõsiasja, et Paulus kasutab seda sõna kolmel eri tasandil: (I) kogudus kellegi kodus (Rm 16:5; 1Kr 16:19); (II) ühe või teise linna kogudus (1Kr 1:2; Gl 1:2); (III) ulatuslikemate geograafiliste paikkondade kogudus (Ap 9:31).

Ecclesia kirjeldab mingit ühiselt kokku tulevat inimeste rühma, kes jagab päästvat suhet Kristusega. See tähendab, et üksikud kogudused on osaks tervest kogudusest; iga ühik esindab tervikut. On ju üle kogu maailma kogudus üks, kuid samal ajal on see olemas iga grupina.

Mõtle oma kohalikule kogudusele, mis toimib Jumala tervik-koguduse esindajana. Milliseid kohustusi paneb see kohalikule kogudusele kui osakesele koguduse ihust?

Uus Testament kasutab sõna *ecclesia*, kuid sellega kõrvu kirjeldab kogudust ka mitmete võrdluste kaudu, mis selgitavad lisaks selle olemust ja funktsiooni. Täna vaatame vaid kahte väga tähtsat kogudusega seotud mõistet: kogudus kui Jumala rahvas ning kogudus kui Kristuse ihu.

1. Mõistet “Jumala rahvas” kasutatakse Piiblis Iisraeli laste kohta (5Ms 14:2). Loe 1Pt 2:9, kus seda mõistet rakendatakse selgesõnaliselt kristlaste kohta. Kuidas tuleb meil mõista, mida see meie jaoks täna tähendab?

Märkad, et kuigi seda mõistet kasutatakse kristlaste kohta, kasutatakse seda ikkagi selleks, et kirjeldada Iisraeli rahvast (Lk 1:68; Rm 11:1, 2). Ilmselt rakendab Uus Testament seda mõistet koguduse kohta viisil, mis annab mõista järjepidevust ja lõplikku eesmärki. (Vaata Gl 3:29.)

2. “Kristuse ihu” – Rm 12:5; 1Kr 12:27 ja Ef 1:22, 23 nimetavad kogudust Kristuse ihuks. Kuidas aitavad need salmid meil paremini mõista selle olemust ja funktsiooni?

Neist salmidest võib leida mitmeid mõtteid, võibolla on kõige ilmsem see, et koguduses tuleb näha üht tervikut (vaata kolmapäevast õppetükki). Seda mõtet väljendab Uus Testament mujalgi, eriti 1Kr 12. peatükis, kus Paulus kirjutab: “Sest nii nagu ihu on üks tervik ja sel on palju liikmeid, aga kõik selle ihu liikmed, kuigi neid on palju, on üks ihu, nõnda on ka Kristus. Sest me kõik oleme ühe Vaimuga ristitud üheks ihuks, olgu juudid või kreeklased, olgu orjad või vabad, ning me kõik oleme joodetud ühe Vaimuga. Sest ihu ei ole üks liige, vaid paljud liikmed. Kui jalg ütleks: “Et ma ei ole käsi, siis ma ei kuulu ihusse”, kas ta sellepärast ei kuulu ihusse? Ja kui kõrv ütleks: “Et ma ei ole silm, siis ma ei kuulu ihusse”, kas ta sellepärast ei kuulu ihusse? Kui kogu ihu oleks silm, kuhu jääks siis kuulmine? Kui kogu ihu oleks kuulmine, kuhu jääks siis haistmine?” (1Kr 12:12-17).

Mõned inimesed põevad niinimetatud autoimmuun-haigusi: nende enda immuunsüsteem, mis on mõeldud ihu kaitsma, ründab hoopis seda. Mõtles sellele võrdlusele koguduse kui “Kristuse ihu” koha pealt.

Kogudus kui “Kristuse ihu” tähendab, et kogudusel on teha seda, mida Kristus teeks juhul, kui Ta oleks “ihulikult” veel siin maa peal. Just sellel põhjusel on kogudus kui “rahvakogu” kutsutud välja. Vähe sellest, et kogudusel on ülesanne; kogudus on ülesanne.

Loe Mt 28:19, 20. Kuidas võtab see tekst kõneks koguduse missiooni teema?

Missiooni osana läkitatakse inimesed Jumala nimel rääkima. Jumal tegi seda Iisraeli prohvetitega (Jr 7:25) ja apostlitega (Lk 9:1, 2; 10:1, 9). Jeesus saatis oma jüngrid välja samuti nagu Isa läkitas Tema (Jh 20:21). Kogudus tänapäeval ei saa teha vähem, kui tahab jääda ustavaks oma kutsumisele.

Mida õpetavad järgnevad salmid meile ka koguduse missioonist? Ef 4:11-13; Mt 10:5-8; Jk 1:27; Ef 1:6 ja 1Pt 2:9.

Selge on, et evangeeliumitöö on koguduse missioonis kesksel kohal. Kogudus on olemas ka uskllike moraalseks õpetamiseks, õige jumalakummardamise edendamiseks ja ühiskonnas muret pakkuvate teemadega tegelemiseks.

Ehkki kogudus seisab silmitsi paljude väljakutsetega, on üks keerulisem neist, kuidas hoida tasakaalus missioonist arusaamine. Ühest küljest võib olla lihtsamgi sotsiaalse reformi kannul käia ning tegutseda ühiskonna valupunktide paremaks tegemisel. Kuigi see töö on iseenesest oluline, ei peaks kunagi sellesse neelduma koguduse ülim missioon, milleks on Jeesuse tutvustamine kadumaläinutele ning inimeste ettevalmistamine Tema tagasitulekuks. Samal ajal on meil vaja hoiduda elamisest äärmuses, justkui peaks iga pealkiri andma märku maailma lõpust ja lükkaksime nii kõrvale igapäevaelu põhiülesanded. Vajame jumalikku tarkust selleks, et teada, kuidas tasakaalu saavutada.

Kuivõrd haarab sind koguduse misjonitöö? Mismoodi saaksid teha rohkem kui sa teed? Miks on sinu enda vaimuliku kasvu jaoks oluline lüüa kaasa koguduse kutsumuses?

Kogudus – keda nimetatakse Jumala poolt “väljakutsutuks”, “Jumala rahvaks”, “Kristuse ihuks” ja “Püha Vaimu templiks” – sobib misjonitööd tegema. Ühtsus on koguduse jaoks ülitähtis sellepärast, et ilma selleta ei saa kogudus oma missiooni edukalt lõpule viia. Pole ime, et ühtsuse teema oli Kristusel mõtteis siis, kui Ta oli oma maapealset elu lõpetamas (Jh 17:21, 22).

Jeesus palvetas koguduse ühtsuse pärast (Jh 17:21, 22); Paulus õhutas selleks usklikke (Rm 15:5, 6). Kuidas mõistame ühtsust, mida neis salmides väljendatakse? Mida see ühtsus tähendab?

Ühtsus, mille pärast Kristus palvetas ja milleks Paulus usklikke õhutas, hõlmas ilmtingimata tunnete, mõtete ja tegude ühtsuse ning palju muud. Sellist kooskõla ei saavutata “osava sotsiaalse korraldamisega”, diplomaatilise asjaajamisega või poliitilise puiklusega. See on and, mis omistatakse usklikele Kristuse neis elamise kaudu (Jh 17:22, 23) ning mida hoiab alal Jumal Isa vägi (Jh 17:11).

Loe 1Kr 1:10 ja 2 Kr 13:11. Kuidas saavutame meie selle, millele Paulus meid neis salmides üles kutsub?

Oleme kõik erinevad inimesed ning meil on erinevad nägemused paljude asjade suhtes, vaated, mis võivad aeg-ajalt ühtsuse raskeks teha, seda küll. Kuigi pinged on koguduse elu igal tasandil paratamatud, tuleb meil kõigil hoida alandlikkust, enesesalgamist ning igatsust hea järele, mis on suurem meist endist. Väga paljud erimeelsused, mis tõusevad, on tingitud isekusest, uhkusest ning soovist tõsta teiste hulgast esile ennast ja oma vaateid. Mitte kellelgi meist pole sellega kõik korras; mitte keegi meist ei saa asjadest aru täiuslikult. Kus iganes kerkivad üles paratamatud raskused, tuleb meil igaühel võtta iga päev oma rist, iga päev surra isekusele, iga päev otsida mitte ainult seda, mis mulle heaks tuleb, vaid mis on hea teistele ja hea kogudusele tervikuna, ning nii kaoksid paljud probleemid, millega heitleme ja mis takistavad tööd, mille võime kaotada.

Lühidalt, ühtsus algab meist igaühest isiklikult, kes oleme Kristuse järekäijad – mitte lihtsalt nime poolest, vaid tõeliselt ennastohverdava elu poolest; elu poolest, mis on pühendatud meist suuremale eesmärgile ja heale.

Valitsemine tähendab asjaajamist, tegevuse tehtud saamist. See on niimoodi ühiskonna tavaelus ja ka koguduse elus. Valitsemise osaks on organisatsioon, mis tähendab, et organiseeritakse toimiv, ühtepöimunud juhiste ja korraldustega struktuur, mis on mõeldud käsilolevat tööülesannet hõlbustama. Volitatud isik on valitsemise suhtes kriitiline. Kes on volitatud koguduse igapäevaelulisel tasandil kinnitama asju ja kes võib olla volitatud asju tegema? Nendele küsimustele erinevalt vastamisest on tulenenud koguduse valitsemise erinevad vormid.

Seitsmenda päeva adventistid on võtnud omaks koguduse valitsemise esindajaliku süsteemi. Ideaalis toimib juhtkond ainult esindajatena, saab volituse delegaatidelt ja kohustused liikmeskonnalt. Ei olegi väga lihtne näidata, et koguduse valitsemise süsteem põhineb Pühakirjal; süsteemi sees viljeletav mõjuvõim peab väljendama piibellike väärtuste tajumist.

Loe Ap 15:1-29. Mida õpime neist salmidest mõnegi olulise põhimõtte kohta, mida koguduse organisatsioon ja valitsemine sisaldab?

Mida iganes neist salmidest koguduse valitsemise kohta õppida saame, üks peaks olema selge: koguduse organisatsiooni keskmes olgu evangeeliumi levik. Piibellikult mõttes on koguduse valitsemine ainult siis hea, kui see edendab misjonitööd ja evangelismi.

Meil tuleb mees pidada, et kuigi Kristus kasutab oma mõjuvõimu Tema koguduse ja Temast määratud ametnike kaudu, ei ole Ta mitte kunagi andnud oma võimu neile üle. Tema säilitab koguduse juhikoha (Ef 1:22). Varakristlik kogudus teadvustas endale tõsiasja, et nad ei tohi harrastada mingit mõjuvõimu Kristusest või Tema Sõnast sõltumatult. Ap 15:28 oli kokkutulnute jaoks tähtis, et selle, mida nemad otsustasid, "arvaks heaks Püha Vaim", Kristuse tegelik esindaja. Koguduse ametipostidel olivad tänapäeval ei või tegutseda teisiti.

Mõtiskle Mt 20:24-28 ja 23:8 üle. Millised viited on siin võimu tarvitamise kohta koguduse kõigil tasanditel?

Milline on sinu valmisolek teenida teisi? Mõtle sügavalt oma ajendite üle; mis ajendab sind tegema seda, mida koguduses teed, hoolimata, milline koht sul olla võiks. Millised need ajendid on ja kuidas võivad need olla Sõnas avaldatud põhimõtetega kooskõnalisemad?

Edasiseks uurimiseks: Loe raamatust *Handbook of Seventh-day Adventist Theology* (Seitsmenda päeva adventistide teoloogia käsiraamat), toimetanud Raoul Dederen, Raoul Dedereni artiklit "The Church" (Kogudus), lk-d 538-581; Ellen G. White'i raamatust *Tunnistused jutlustajatele ja evangeeliumitöölisele* peatükki "Ärgu olgu sul teisi jumalaid minu kõrval", lk-d 361-364; raamatust *Tunnistused kogudusele*, 5. kd, "Kogudus – Valgus maailmale", lk-d 455-467.

"Juhul, kui üks inimene on oma jõuga elavaloomuline ja püüab haarata ülemvõimu oma vendade üle, tundes, et tal on mõjuvõimu muuta oma tahtmine valitsevaks jõuks, on parim ja ainus ohutu käik ta kõrvaldada, et ei sünniks suuremat kahju ning ta kaotaks oma hingeõnnistuse ja viiks hukatusse teised... Selline kalduvus peremehetseda Jumala pärisosa üle põhjustab reaktsiooni juhul, kui sellised inimesed oma suunda ei muuda... Inimese ametikoht ei tee teda kriipsugi võrra Jumala silmis suuremaks; ainult iseloom on see, mida Jumal hindab."- Ellen G. White, *Tunnistused jutlustajatele ja evangeeliumitöölisele*, lk 362.

"Kristuse koguduse ülesandeks on päästa hukkuvaid patuseid. Inimestele tuleb teatavaks teha Jumala armastus ning võita nad Kristusele selle armastuse mõjususega. Käesoleva aja tõde tuleb viia Maa pimedaimatesse nurkadesse ja see töö saab alata kodust." – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 3. kd, lk 381.

Küsimused aruteluks:

1. Pole kahtlustki, et meie kogudusel on probleeme. Jeesus selgitas asja selliselt: "Jeesus kõneles neile veel teise tähendamissõna: "Taevariik on inimese sarnane, kes külvas oma põllule head seemet. Aga inimeste magades tuli ta vaenlane ja külvas raiheina nisu sekka ning läks minema" (Mt 13:24, 25). Loe kogu tähendamissõna. Kuidas käib see, mida Jeesus ütles, meie koguduse kohta, ja kuidas käitume nendega, kes põhjustavad probleeme? Kas see tähendab, et pole olukordi, mistõttu kedagi kogudusest lahutada? Vaata näiteks Tt 3:10, 11 ja Rm 16:17.

2. Mida ütleksid kellelegi, kes – uskudes, et kogudus on mandunud – otsustab ennast ihust lahti rebida ja minna edasi üksi?

3. Meie kogudus annab kinnituse arusaamale, mida on nimetatud "kõigi usklikke preestriks-olekuks". Mida selline arusaam sisaldab? Millise vastutuse see arusaam meile paneb?

4. Arutlege klassis mõnede võimalike ohtude üle, mis meie kui koguduse ühtsust ähvardavad. Millised teemad minevikus on põhjustanud koguduses kildkondi? Mida saame õppida minevikust sellist, mis aitab meil vältida sarnaseid probleeme tulevikus?

Homne annetused: **Kohalik kogudus**

Neljateistkümneaastane Veresa kuulas, kuidas arst rääkis ta vanematele: “Veresa südames on auk. Operatsioon saab ta südant parandada ja aidata tal normaalset elu elada.” Veresa püüdis operatsiooni pärast mitte muretseda; poiss tahtis lihtsalt terveks saada.

Veresa operatsioon õnnestus. Tema vanemad ei saanud jääda tema juurde haiglasse niikauaks, kui ta taastub, seepärast peatus haiglaõde sageli temaga juttu ajama. Veresa ootas õe külaskäike ja tundis rõõmu, kui naine jutustas talle Jeesusest ning luges ette Piibli töotusi.

Veresa oli kasvanud peres, kes käis igal pühapäeval kirikus. Ta ei olnud aga kunagi kuulnud mõningaid selliseid asju, millest õde talle rääkis. Tema mõtteis eristus kindlalt teistest seitsmenda päeva hingamispäev.

Siis, kui Veresa koju sai, läks ta naabruskonna adventkirikusse. Poiss ei teadnud kindlalt, mida ta vanemad arvavad sellest, et poeg sellisesse kirikusse läheb, seepärast ta neile ei öelnud. Veresa sai kokku pastoriga ja külvas ta üle küsimustega hingamispäevast ja muust, mida ustav õde oli talle õpetanud.

Ühel päeval rääkis Veresa oma vanematele, et ta on käinud adventistide kirikus. Nad olid sõnatud, kui ta rääkis, et tahab saada seitsmenda päeva adventistiks. “Miks sa meie kiriku maha tahad jätta?” küsisid nad. Poiss püüdis seletada, et ta ei jäta maha nende kogudust; ta läheb Jumala teed mööda.

“Juhul, kui sa jääda selle juurde, et käid tolles kirikus,” ütles isa, “siis mine meie kodust minema.” Kurvalt pakkis Veresa oma vähesed riided ja kooliraamatud kokku ning läks adventkiriku poole. Ta rääkis pastorile, et vanemad olid ta minema saatnud. “Sa saad elada meie juures,” ütles pastor.

Veresa elas pastori juures mitu kuud ning selle aja jooksul ühines ta ristimise kaudu adventkogudusega. Igal hingamispäeval jalutas ta oma kodumajast mööda kirikusse ja tagasi. Ta palvetas oma vanemate pärast, kes keeldusid temaga usu üle rääkimast.

Ühel päeval palusid Veresa vanemad pastorel nende poeg koju saata. Rõõmsalt tuli Veresa koju tagasi ja vanemad soovisid talle tere tulemast. Nad ei püüdnud muuta tema meelt tema uskumuste suhtes. Veresa rääkis neile oma usust ja tema vanemad hakkasid pidama hingamispäeva. Nad ei ole aga veel langetanud otsust saada adventistideks.

“Ma loodan, et ühel päeval lähitulevikus saame me jälle ühiselt Jumalat kummardada, sedapuhku adventus,” ütleb Veresa.

Palveta Veresa ja tema pere pärast. Ja pea meeles, et sinu misjonianneksused aitavad inimestel üle kogu maailma saada võimaluse kuulata Jumala tõesid ning võtta Tema armastus vastu oma ellu.

Veresa jagab usku Fidžil; tegemist on Vaikse ookeani lõunaosa saarega.

Kogudus: riitused ja rituaalid

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 28:19, 20; Rm 6:3-8; Mt 26:26-28; Jh 13:1-17; 1Kr 11:24-26.

Meelespeetav tekst: “Aga Peetrus ütles neile: “Parandage meelt ja igaüks teist lasku ennast ristida Jeesuse Kristuse nimesse oma pattude andekssaamiseks, ning siis te saate Püha Vaimu anni” (Ap 2:38).

Juhtmõte: Jumal on sisse seadnud talitused, mis õigesti mõistetuna aitavad meie usku tugevdada.

Paljudes ühiskondades on olnud olemas pühendumis-rituaalid, mõnikord nime all “vastuvõtu-rituaalid”. Mõnede kultuuride meelest pidid vastuvõtu-rituaalid aitama inimesel ühest eluetapist teise üle minna. Näiteks viidi täiskasvanuks saamise riitus läbi puberteedi saabudes. Sellised riitused erinesid paikkonniti, kuid kõigi nende sihiks oli tagada, et ühiskonna nooremad liikmed kujuneksid kogukonda arendavateks tootlikeks ja vastutustundlikeks üksikisikuteks. Selle käigus õpetati poistele ja tüdrukutele täiskasvanuks olemist; see tähendab, neile näidati, mis neilt kui ühiskonna täiskasvanud liikmeilt oodati.

Ka kristlikus kogukonnas on oma erilised riitused, tegevused, mis valavad vormi üksikisiku pühendumise usule, mida ta tunnistab. Sellised pühad tegevused kinnitavad ühist osa ja kogukonda kuulumist, kuid vähe sellest – ideaalis aitavad need üksikiskutel olla selle kogukonna ustavad ja produktiivsed liikmed. Samuti on sellised tegevused vahendeiks, mis aitavad liikmetel mõista, mida toob kaasa nende pühendumine Kristusele. Sellel nädalal vaatame kõiki kolme pidulikku toimingut, mis meie usku väljendavad: ristimine, jalgade pesemine ja Issanda pühaõhtusöömaaeg.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 1. detsembriks.

Kristliku koguduse varases järgus oli lääneosa usklike jaoks ühiseks keeleks kreeka keel, mis kasutas kristlike pühade toimingute, riituste, kohta sõna *mysterion*, “müsteerium, salapära”. Koguduse idaosas oli esikohal ladina keel ning see kasutas sõna *sacrament* (ladina keeles “sacramentum”). *Sacramentum* oli pühalik vanne, mille andis rooma sõdur, kuulutades ennast sõnakuulelikuks komandöri korraldustele. Need, kes seda sõna kasutasid, tundsid, et see kirjeldab tabavalt pühade talituste olemust. Ajapikku aga hakkas see sõna tähendama väliselt nähtavat mõjuvõimsat tegu. Keskaja kogudus määras kindlaks seitse sellist tegu ja nimetas need “sakramentideks”, milles nähti inimese hingesse armu valamise vahendit.

Reformatsiooni ajal uuriti sakramente hoolikalt ja neid kritiseeriti. Paljude meelest oli sõna *sakrament* rikutud. Tunti vajadust teise termini järele, ja selleks sai sõna, [mille tüve eesti keel kasutab sõnades *ordinatsioon*, *ordinatuur*, *ordineerima* ning mille tähendust eesti keeles väljendatakse mõistega usuline komme/ määrus/ korraldus – tlk]. See sõna tuleneb tegusõnast “ordineerima” [vaimulikku ametisse pühitsema; (arsti poolt) ravimit määrama], mis teeb “usulise kombe” eriliseks toiminguks, mille Kristus ise määras ehk ordineeris. Eelistada oskussõna *ordineeritud sacramendile* tähendab öelda, et keegi osaleb selles tegevuses sellepärast, et tegemist on Jumala poolt määratud asjaga, mis näitab meie kuulekust ja ustavust Jeesusele kui Issandale. Seitsmenda päeva adventistid näevad sellise “usulise kombena” ristimist, jalgade pesemist ja Issanda pühaõhtusöömaega – toiminguid, mis väljendavad, et me usaldame Kristust. Sellisel sümboolsel teel väljendame oma usku.

Loe Mt 28:19, 20; Jh 13:14 ja 1 Kr 11:23-26. Millises ulatuses toetavad need lõigud mõtet, et pühi toiminguid tuleks nimetada “ordineerituiks”?

Ükskõik, kui palju tähtsust omistame “ordineeritule”, tuleb meil alati meeles pidada, et need ei ole armukanalid või tegevused, mille kaudu teenime ära pääste ning Jumal ei loe seda meile mingiks teeneks. Patt, ja mida see meile teinud on, on liiga karm värk, et rituaalide, ka Kristuse enda poolt sisseseatutega, suuta meid sellest lunastada. Ainult Jeesuse surm ristil oli küllaldane selleks, et viia lõpule nii sügavale langenud olevuste päästmine nagu oleme meie. Me mõistame, et need usulised kombes on välised sümbolid, millega kinnitame seda, mida Kristus on meie jaoks teinud ning kinnitame ühtsust Temaga (ja kõige sellega, mida see ühtsus sisaldab), ja seda eesmärki teenivad need hästi. Need on vahendid lõpliku asja poole, mitte aga lõplik asi ise.

Uus Testament kasutab mitmeid kujundeid selleks, et kirjeldada, mida tähendab ristimine. Esiteks sümboliseerib ristimine liitu Kristusega (Rm 6:3-8), mis tähendab osavõtmist Tema kannatustest, surmast ja ülestõusmisest, samuti loobumist oma senisest eluviisist. Sel moel seondub ristimine meelearanduse ja pattude andekssaamisega (Ap 2:38), uussünni ja Vaimu saamisega (1Kr 12:13) ja siit tulenevalt ka kogudusse astumisega (Ap 2:41, 47).

Ristimine sümboliseerib lepingulist ja vaimulikku suhet Jumalaga Kristuse kaudu (Kl 2:11, 12). Ristimine kujutab seda, mida kujutas ümberlõikamine Vanas Testamendis. Ja veel sümboliseerib ristimine lojaalsuse ümberpaiknemist, midagi, mis asetab inimese kogukonda, kes on pühendunud Kristuse teenimisele. Vaimu saamine ristimisel võimaldab usklikul teenida kogudust ja tegutseda nende pääste nimel, kes ei ole veel usus (Ap 1:5, 8).

Mitmeid aastaid tagasi tegi Inglise Kiriku Liitkomisjon ristimise, konfirmatsiooni [leeri] ja püha armulaua suhtes muljetavaldava mõõnduse. See avaldus ütles, et “ristitavad olid tavaliselt täiskasvanud, mitte aga väikelapsed; ja tuleb märkida, et Uues testamendis ei ole väikelaste ristimise kohta otsustavaid tõendeid.” – *Baptism and Confirmation Today* (Ristimine ja leer kaasajal; London: SCM, 1955), lk 34, tsiteeritud Millard J. Ericsoni poolt väljaandes *Christian Theology* (Kristlik teoloogia; Mich.: Baker Book House, 1988), lk 1102. Ristimise tähendus välistab selle, et imikud saaksid olla seaduspärasteks kandidaatideks, kuna piibellik ristimine nõuab ristimisest osasaajalt usku ja meelearandust. Arusaamine Jumala Sõna osast usu arendamisel (Rm 10:17) eeldab ka seda, et meelearandus peab käima käsikäes piibelliku ja vaimliku juhisega. Need komponendid on olulised selleks, et kandidaatides saaksid (tõendusena nende ja Kristuse vahelisest sõprusest) nähtavaks “meelearandusele kohased viljad” (Lk 3:8).

Ristimise olemus aitab meil mõista erinevust ordineeritud [usulise kombe] ja sakramendi vahel. Ristimine tähendab neile, kes seda sakramendina võtavad, vahendit, mis muundab [transformeerib] isiku vaimulikust surmast elule. Selle arusaama kohaselt ei ole isiku vanusel tähtsust, kuna igaljuhul on tegemist üleloomuliku sündmusega. Ristimine ordineeritud [usulise kombena] on aga viide või sümbol sisemisest muutusest (üleloomulikust sündmusest), mis on juba uskliku elus nähtavaks saanud tema kogemuse kaudu Jeesusega. Selle vaate kohaselt peavad ristimiskandidaadid juba olema kogenud usku Kristusesse; seepärast muutub küsimus, keda ristitakse ja millal, väga tähtsaks.

Kui sind on juba ristitud, mõtle tagasi oma kogemusele. Kui sa mõistad,

mida see tähendab, siis miks vajad sa (teatud mõttes) “ristitud saamist” igal päeval? Kuidas see toimub?

Teisipäev, 27. november

Alandumise kombetalitus

Raske on kujutleda valu, mis pigistas Jeesuse südant siis, kui Ta, rist silme ees, suurim võimalik alandumine silm ees, nägi oma jüngrites kadedust ja omavahelist võitlemist sellepärast, kes saab kõrgema koha Tema kuningriigis.

Loe Lk 22:24-27 (vaata ka Mt 18:1; 20:21). Missugust ülitähtsat tõde ei olnud jüngrid veel õppinud?

Patt on meie maailma niivõrd moonutanud ja vääranud, et meil kõigil on see [maailm] tagurpidi, ükskõik kui “arukas” ja “mõistlik” võib tagurpidis näida. Kes oma aruga oleks pigem see, kes teenib, kui et see, kes laseb ennast teenida? Kas pole nii, et kogu elu on sihitud edasipürgimisele, jõukaks saamisele, kellekski saamisele, keda kaasinimesed ootavad ja tähele panevad, mitte aga sellele, et olla, kes teenib? Pole siis üllatav, et viimasel õhtusöömaajal pesi Jeesus jüngrite jalad. Ükski Tema poolt lausunud sõna poleks veenvamalt esitanud tõde selle kohta, missugune on Jumala silmis tõeline suurus – poleks teinud seda jõulisemalt, kui tõsiasia, et Ta pesi nende jalgu, kes pidanuks suudlema Tema omi.

Mida õpetab Jh 13:1-17 meie jalgadepesemise kui osadusteenistuse osa kohta?

Nii palju hämmastavat tõde heliseb neis salmides. Kolmandas salmis öeldakse, et Jeesus teadis, et “Isa on andnud tema kätte kõik”. Mis saab edasi? Jah, Jeesus, teades täie selgusega, et “ta on pärit Jumala juurest ja läheb tagasi Jumala juurde”, tõusis lauast ja hakkas pesema jüngrite jalgu (5. s). Isegi siis, kui nad täiesti poleks teadnud, kes Jeesus tegelikult oli, oleksid nad olnud hämmastunud. Kuidas oli selline õppetund neil silmist libisenud?

Mõtle ka sellele, mida tähendab, et jalgadepesemise teenistus *eelnes* Issanda õhtusöömaajale – eelnes kõige selle omaks võtmisele, mida Kristus on meie heaks teinud. Kuivõrd tähtis on tulla Issanda õhtusöömaajale enda tähtsusetust ja nõrkust ning jumaliku armu vajadust tundes.

Kellega jalgade pesemine võiks sulle teha tohutult vaimulikku head?

Loe Mt 26:26-28. Mille tähendus ilmneb selles, mida Jeesus meil siin teha käsib? Miks on nii tähtis seda sümbolite tagant näha?

Issanda õhtusöömaaeg tuli vana lepingu ajastu paasapüha asemele. Paasapüha tõdenes lõplikult siis, kui Kristus, paasatall, oma elu andis. Enne oma surma seadis Kristus ise sisse selle koha täitja, uude lepingusse kuuluva Uue Testamendi koguduse suure pidupäeva. Nii nagu paasapüha meenutas Iisraeli vabastamist Egiptuse orjusest, nii meenutab Issanda õhtusöömaaeg vabastamist vaimulikust Egiptusest, patuahelaist.

Uksepiitadele ja -põikpuule pintseldatud paasapüha talle veri kaitses selle maja elanikke surma eest; talle liha söömine aga andis neile Egiptusest põgenemiseks vajaliku jõu (2Ms 12:3-8). Niisiis, Kristuse ohver toob vabastamise surmast; usklikud päästetakse Tema nii verest kui lihast osasaamise abil (Jh 6:54). Issanda õhtusöömaaeg kuulutab, et Kristuse surm risti pakub meile pääste, pakub meile andestuse ja töötab saada võidu patu üle.

Loe 1Kr 11:24-26. Missugune tähtis õpetuslik tõde risti kohta siin avaneb?

Näeme siin selgelt Kristuse surma asenduslikku külge. Tema ihu murti ja Tema veri valati meie eest; risti võttis Ta enesele selle, mis õigupoolest kuulus meile. Iga kord, kui osaleme Issanda õhtusöömaajal, peaksime ikka meede tuletama, mida Kristus meie heaks korda saatis.

Siis, kui lisad Issanda õhtusöömaajale jalgadepesemise, mis aitab meie südame ette valmistada osasaamisteenistusest osa võtma, peaksime tajuma ka selle kombetalituse ühiskondlikku olemust. Risti juures, mida nii ilmekalt kujutatakse leivast ja viinast osasaamise kaudu, tuletatakse meile meelde, et kõikvõimalikes maistes asjades, mis meid eraldavad, oleme me kõik pidevalt armu vajavad patused. Osasaamisteenistus peaks aitama meil kõigil mõista meie kohustusi – mitte üksnes Issanda suhtes, vaid ka kaasinimeste suhtes.

“**Sest** iga kord, kui te seda leiba sööte ja karikast joote, kuulutate teie Issanda surma, kuni tema tuleb” (1Kr 11:26). Missugune suur lootus siin ilmneb?

Nende sõnade puhul näeme me, kui tihedalt põimuvad teineteisega Kristuse teine tulemine ja osasaamisteenistus. See mõte on seda suurem, et Kristuse teine tulek on tegelikult ristil toimunu haripunkt. Võib väita, et peamine põhjus, miks Jeesus esimest korda tuli – mille hulgas oli ka Tema ihu murdmine ja Tema vere valamine meie pärast – oli Tema teine tulemine. Esimene tulemine sillutas tee teisele.

Mis kasu oleks esimesest tulekust ilma teise tulekuta?

Osasaamisteenistus selles mõttes loob silla Kolgata ja Kristuse teise tuleku vahelise aja üle. Iga kord, kui osaleme osasaamisteenistusel, peatume mõttes ristil ja sellel, mida seal meie heaks korda saadeti. Ometi aga ei saa seda, mida ristil meie eest tehti, lahutada Kristuse teisest tulekust. Tõsiasi on, et Jeesuse poolt ristil meie heaks tehtu saavutab tegeliku kõrguse alles Kristuse teisel tulekul.

Loe Mt 26:29. Mida Jeesus selles ühes salmis ütleb?

Vaata seda töötust, seda veendumust ja lootust, mida Issand siin meile annab. Need sõnad viitavad väga suurele lähedusele lunastatute ja Lunastaja vahel, mis kandub igavikku. *Jeesus töötab meile, et Ta ei joo “sellest viinapuu viljast kuni päevani, mil” Ta joob koos meiega uut oma Isa riigis.* Siis, kui mõtleme sellele, et Ta on universumi Looja (Kl 1:16), on see töötus veel hämmastavam. Nii et lisaks kõigele, millele osasaamisteenistus osutab, peaks see meile näitama suurt lootust, mis ootab meid Kristuse teisel tulekul.

Julguse kaotanud? Jalge alla tallatud? Tere tulemast langenud maailma. Miks on nii tähtis keset kõike seda, millest sul võib tulla läbi minna, vaadata ristile, mida see sinu jaoks nüüd tähendab ja mida tähendab see sulle kauges tulevikus?

Edasiseks uurimiseks: Loe Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverentsi Jutlustajatetöö osakonna poolt välja antud teosest *Seventh-day Adventists Believe (Seitsmenda päeva adventistid usuvad)* peatükke 15-18.

“Ristimine on ülipüha ja ülitähtis kombetalitus ning selle tähendust tuleks täiesti mõista. See tähendab kahetsemist, et pattu tegin, ning astumist uude ellu Kristuses Jeesuses. Selle kombetalituse omaksvõtmisel ei peaks olema lubamatut kõhklust. Las mõlemad lapsevanemad ja lapsed kaaluvad selle hinda.” – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 6. kd, lk 93.

“Paasapäha osutas tagasivaatavalt Iisraeli laste vabastamisele ning oli kujundiks, mis vaatas ettepoole Kristusele, Jumala Tallele, kes tapetakse langenud inimese lunastamiseks. Veri, mida pintseldatai uksepiitadele, kujutas Kristuse lepitavat verd ning ka patuse inimese alalist sõltuvust selle vere teenetest, mis pakub kaitset Saatana võimu eest, ja lõplikku lunastamist.” – Ellen G. White, *The Spirit of Prophecy (Prohvetikuulutamise vaim)*, 1. kd, lk 201.

Küsimused aruteluks:

1. Millal sa viimati pesid jalgadepesemise teenistusel kellegi jalgu? Miks on see vägagi tähtis komme?

2. Loe 1Pt 3:20, 21. Millist võrdlust kasutab Peetrus selleks, et aidata meil mõista ristimise tähtsust?

3. Varakristlasi süüdistati paljudes asjades, milles nad süüdi polnud, muuhulgas kannibalismis [inimsööjalikkuses]. Üks põhjus selliseks süüdistuseks olid salmid: “Jeesus ütles neile: “Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kui te ei söö Inimese Poja liha ega joo tema verd, ei ole teie sees elu. Kes minu liha sööb ning minu verd joob, sellel on igavene elu ja mina äratan ta üles viimsel päeval, sest minu liha on tõeline roog ja minu veri on tõeline jook. Kes minu liha sööb ning minu verd joob, see jääb minusse ja mina temasse” (Jh 6:53-56). Mida Jeesus meile nende sõnadega õpetab? Miks on väga tähtis, et me mõistaksime seesuguste salmide vaimulikku tähendust?

4. Arutlege klassis üksikasjalikumalt osasaamisteenistuse ühiskondliku külje üle. Mil moel peaks see aitama teie kogudusel paremini mõista, millised on teie kohustused üksteise suhtes ja kogu ümberkaudse kogukonna suhtes?

Jumalast määratud kohtumine

Ma oli oma kodukülas Indias märulimees. Isa oli mind alkoholiga tuttavaks teinud siis, kui olin 9aastane, ja sellest sai mind valitsev harjumus. Lakkasin koolis käimast ning varastasin raha joogi ostmiseks. Minu perekond, minu tervis ja mu sõbrad kõik kannatasid minu pärast.

Hakkasin sülitama verd. See hirmutas mind ja ma lõpetasin joomise nii kauaks, kuni vere sülitamine lõppes. Siis hakkasin jälle jooma. Olin 23aastane ja abiellusin. Meie elu oli minu sõltuvuse pärast haletsusväärne. Ma jõin sissetuleku maha ja jätsin pere toitu otsima.

Ühel öhtul tuigerdasin joobnult kodu poole ning nägin üht meest bussipeatuses ootamas. Ta kõnetas mind ja ütles, et on Jumala mees. Peatusin, et kuulata ning ta ütles mulle: "On olemas Jumal, kes suudab sinu probleemid lahendada. Ma tahan tulla sinu juurde ja rääkida sulle Temast."

"See ei huvita mind," ütlesin talle. "Ma olen joodik ja ei tunne Jumalat." Mees aga tuli minu kannul mu koju. Seal rääkis ta mulle Jumalast. Olin liiga purjus, et mõista, mida ta rääkis. "Ma lähen magama," ütlesin ma. "Sa võid siinsamas magada kuni hommikuni."

Järgmisel hommikul leidsin pastori ikka veel oma kodust, ja nii rääkis ta minuga jälle. Olin kaine ja suutsin mõista, mida ta Jumalast rääkis. Mind hakkas huvitama Jumal, kes elab ja on võimas ja kes vastab ausatele palvetele. Tahtsin rohkem teada saada, ja nii läksin koos pastoriga tema koju, mis oli umbes 40 kilomeetrit eemal, et koos temaga uurida.

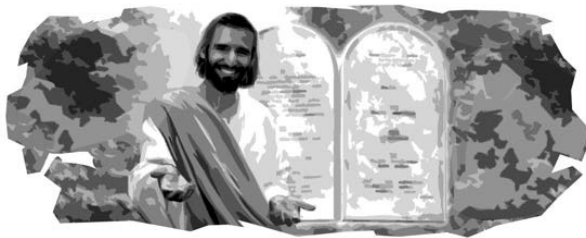
Jumal võttis mult ära soovi alkoholi järele ja tegi mu mõistuse selgeks. Võtsin vastu Jeesuse oma Päästjaks ning mind ja mu naist ristiti 2008. aastal. Nüüd tean, et pastoriga kohtumine oli Jumalast määratud kohtumine.

Minu naine ja mina hakkasime rääkima Jumala armastusest kaaslastele. Täna tegutseme globaalmisjoni teerajajatena, jagades Jumala armastust minu kodukülas, kus kõik tundsid mind märulimehena, joodikuna ja ebajumalakummardajana. Nad võivad näha, mida Jumal teeb minu elus, ja ma räägin neile, et Jumal saab sama teha ka nende elus.

Senini on Jumal kinkinud meile 20 inimest Kristuses. Töötan veel 30-40ga. Olen täis rõõmu, et Jumal saab kasutada mind, joodikust ebajumalateenijat selleks, et tuua Jeesuse armastust kaasinimeste ellu. Tänan sind sinu annetuste eest, mis aitavad ülal pidada globaalmisjonit ja misjonitööd üle kogu maailma.

Ramesh Raut on globaalmisjoni teerajaja Indias.

Seadus ja evangeelium

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ps 19:8, 9; 2Ms 23:1-9; 1Jh 5:3; Rm 3:19, 20; 2Ms 20:11, 12; 5Ms 5:15.

Meelespeetav tekst: “Ja sellest me tunneme ära, et oleme teda mõistnud, kui me peame tema käske. Kes ütleb: “Mina tunnen teda”, aga ei pea tema käske, see on valetaja ja temas ei ole tõde” (1Jh 2:3, 4).

Juhtmõte: Kogu Jumala moraalikäsk on see, mis näitab meie pattu ja see, ga meie vajadust Päästja järele. Seega on Seadus ja evangeelium lahutamatud.

Jumala Seadus ja iseloom on suure võitluse keskmes, ja siis, kui võitlus on lõpuks läbi, vabastatakse Jumala Seadus ja iseloom pealtvaatava universumi ees süüdistusest. Sinnamaani võitlus käib ning inimestena lookleme ühele või teisele poole ning pool, mida valime, otsustab, kumba peremeest järgime. Bob Dylani sõnu kasutades, *teenid sa niikuinii kedagi/jah, selleks võib olla kurat või selleks võib olla Issand,/ aga sa teenid niikuinii kedagi*. Need, kes valivad teenida Issandat, teevad seda armastusest ja lugupidamisest selle vastu, mida Kristus nende heaks läbi on tehtud. Olles ristimise kaudu maetud maha Kristusega Tema surmasse, teavad nad, et surmaihu hävitati nii, et nad ei pea enam teenima oma endist peremeest, pattu, vaid neile on nüüd antud vabadus kuuletuda Jumalale ja Tema Seadusele.

Käesolevas õppetükis vaatleme Seaduse olemust, eesmärki ja selle seost heade sõnumitega Jumala päästvast armust. Sest, õigesti mõistetuna, aitab Jumala Seadus paljastada just seda, mida Jumala arm on meile Kristuses pakkunud.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 8. detsembriks.

Vanas Testamendis kasutatakse harilikult sõna *torah*, ja see tõlgitakse sageli *seaduseks*. Uus Testament kasutab *torah* puhul kreeka vastet *nomos* (seadus). *Torah* tähendab “suunis” või “juhendus”. Kuna Piibel on aruanne Jumala sõprusest inimestega, osutab Piiblis Seadus üldiselt Jumala kõikidele juhtnööridele, mida Ta oma rahvale andis. Kuna Jumal ise on hea ja õiglane ning juhendab ja suunab oma rahvast headuses ja õigluses, eeldame õigesti, et Tema Seadus väljendab Tema headust ja õigust. Või nii nagu armastame öelda, on Seadus Jumala iseloomu peegeldus.

Mida räägivad järgmised salmid meile Seadusest ja seega Jumalast? Ps 19: 8, 9; Rm 7:12; Ps 119:151, 152, 172.

Piibel on tee, mille kaudu Jumal on ennast inimkonnale avanud. Kui keegi loeb pühad tekstid läbi, satub ta paljudele materjalidele, mis on peamiselt juhiste ja juhendite vormis ning hõlmavad inimese elu mitmed tahud: kõlbluse, eetika, tervishoiu, seksuaalsuse, toitumise, töötegemise jne. Mõned need juhendid on ilmselgelt universaalsed; teised näivad olevat rohkem piiritletud aja ja vaatlusulatusega. Kuid kuna kõik need on Jumala juhtnöörid (*torah*), on vaja suurimat hoolikust põhimõtete hõlvamisel, mis aitavad meil mõista, mis on universaalne ja mis on piiritletud. Seitsmenda päeva adventistid ja paljud teised kristlikud rühmitused eristavad sageli “tseremoniaalse” seadustiku (määrused, mis õpetavad lunastuspaani sümbolite ja rituaalsete kommete kaudu), “tsiviilseadustiku” (juhised, mis on seotud vana-aja Iisraeli rahva ühiskondliku elu korraldusega) ja “moraalikäsud” (Jumala näidisjuhised inimkonna juhtimiseks).

Moosese kolmas raamat sisaldab suures osa tseremoniaalseadusi, eelkõige seoses pühamuteenistuse ja selle rituaalsüsteemiga. Tsiviilseadustiku olemust ja õigusemõistmise põhimõtteid võime eredalt näha näiteks 2Ms 23:1-9. Moraalikäsud on kümme käsku, mida enamik kristlasi (vähe-malt teoreetiliselt) usub endiselt olevat Jumal Seaduse kogu inimkonna jaoks.

Vaata läbi 2Ms 23:1-9. Millised üldised moraalipõhimõtted ilmnevad selles, mis anti eriliselt vana-aja Iisraeli silmas pidades?

Enamik kristlasi väidab, et kümme käsku on Jumala universaalne moraalikodeks. Seda vaadet kajastavad ka näiteks Ameerika Ühendriikide erinevad õiguslikud tülid, mispuhul kristlased on püüdnud kümmet käsku avalikes kohtades, eriti rahvakoolides avalikult esile tõsta. Aastaid tagasi käis Alabamas õiguslik vaidlus, millesse oli haaratud riigikohus, kes keeldus kõrvaldamast kümnele käsule püstitatud monumenti kohtusaalist, kuigi ülemkohus andis korralduse see kõrvaldada. Paljude meelest pole kümme käsku sugugi kehtetuks muutunud, vaid jäävad Jumala ametlikuks moraalistandardiks.

Ja hea põhjus selleks on ka olemas. Kuigi dekaloo (kümme käsku) sõnastati seadustikuna Siinail, annab Moosese esimene raamat mõista, et suuremat osa käskudest tunni enne seda aega.

Mida näitavad järgmised salmid meile käsu olemasolust enne Siinai mäel toimunut? 1Ms 35:1-4; 2:3; 4:8-11; 39:7-9; 44:8; 12:18.

Paljalt loogikagi põhjal on mõistetav, et kümme käsku ei seatud sisse ainult juutide jaoks, polnud midagi, mis oli mõeldud vaid teatud rahvale teatud ajal ja kohas. Eks ole ju selge, et sellised kõlblusküsimused nagu varastamine, tapmine, abielurikkumine ja ebajumalateenistus on üleüldiselt halvad, kultuurist sõltumata? Piibel ütleb ka selgesõnaliselt, et Seadus määrab ära, mis on patt (Rm 7:7), ja selle valgel saab iga Piiblisest uskuv kristlane aru, et Seadus pole maksvusetuks kuulutatud või välja tõrjutud.

Kuidas aitavad Uue Testamendi järgmised salmid meil mõista Jumala Seaduse püsivust? Jk 2:11; 1Jh 2:3, 4.

1Jh 5:3 ütleb, et kuulekus Jumala käskudele väljendab seda, kas me Teda armastame. Mida see tähendab? Miks on kuulekus käskudele armastuse väljendus?

Kuigi paljud saavad aru, et kümme käsku jäävad kristlaste elus siduvaiks, võib see osa, mida need lunastusplaanis etendavad, olla segadustekitav. Juhul, kui meid ei päästeta käsupidamise kaudu, siis mis on käsu otstarve?

Kuidas aitavad järgmised salmid meil mõista Seaduse osa nende elus, keda armust päästetakse?

Rm 3.19, 20

Ps 119:5, 6

Rm 7:7

Mitte kunagi pole Seadus mõeldud olema päästevahend. Püha Vaimu tegevuse tulemusena loob Seadus patuses vajaduse Kristuse armu (evangeeliumi) järele. Osutades sellele, mis on õige, mis on hea, mis on tõene, mõistavad need, kes sellest mõõdupuust on kaugemale ekselnud (ja seda me kõik oleme), oma vajadust pääste järele. Selles mõttes näitab Seadus meile meie vajadust evangeeliumi järele, armu järele. See arm tuleb meile Jeessuse kaudu. Seaduse osa, isegi Vanas Testamendis, oli näidata meile meie vajadust pääste järele; mitte iialgi polnud see vahend, mis päästet pakkuks.

“Küsida, kas Seadus saab pääste tuua, tähendab küsida vähemasti Pühakirja mõistes (nii Vana kui Uue Testamendi mõistes) vale asja! Mitte kunagi ei kinnita, viita ega isegi vihja kumbki Testament sellele, et midagi sellist võib jutuks olla...

Veel üks viga on väita, et heebrealastele kirjutatud kirja kirjutaja (10:1-4) parandas Seadust, kuna see oli õpetanud, et “on võimatu, et härgade ja sikkude veri võtaks patud ära”... Ohvrid olid pildid, näidised ja mudelid sellest täiuslikust ohvrast, kes oli tulemas.” – Walter C. Kaiser, *Five Views on Law and Gospel* (Viis vaadet Seadusele ja evangeeliumile; Mich.: Zondervan, 1993), lk-d 394, 395.

Vaata ringi, mida on vägivaldsemine Jumala Seaduse kallal inimkonnale teinud. Kuidas on sinu enda elu mõjutanud Jumala Seaduse kallal vägivaldsemine? Mida räägib su vastus sulle sellest, kui asjakohaseks Seadus jääb?

Nagu esmaspäevases õppetükis nägime, usuvad paljud kristlased endiselt, et Jumala Seadus kohustab. Kordame, kuna patu olemasolu tuleb möönda, siis on raske mõista, et keegi usuks teisiti.

Nii nagu me vägagi hästi teame, muutub kogu temaatika kristlase kohustusest Seadust täita äkki väga ähmaseks siis, kui kerkib üles kuulekus neljandat käsku, ja nimelt seitsmenda päevana, täita. Tegelikult on iroonia, et Alabama kohus, kes sattus probleemidesse seetõttu, et nõudis kindlalt kümne käsu monumendi paigutamist kohtusaali, elas ise käsuga vaenujalal seetõttu, et (kui tahes ranged pühapäevapidajad nad ka olla võisid) ei täitnud nad piibellikku korraldust pidada seitsmenda päeva hingamispäeva. Juhul, kui võtame Piiblit nii, kuidas seal öeldud, siis, Jaakobuse sõnade kohaselt “igauks, kes peab kinni kogu Seadusest, aga vääratab ühesainsas asjas, on süüdi kõige suhtes” (Jk 2:10) – seega oli kohus süüdi Seaduse (mille kohtusaali jätmist ta nii kindlalt nõudis) igast eeskirjast üleastumises!

2Ms 20:9, 10 selgitab hingamispäeva käsku. Salm toob hoolikalt esile tõsiasi, millal on hingamispäev (seitsmes päev), ja kuidas seda pidada (seisata kõik regulaarne töötegmine kogu leibkonnas) selleks, et hingamispäeva pühadust kaitsta. “Hingamispäeva ei kujutata päevana, mil kosuvad need, kes on liiga nõrgad, et töötada päevast päeva ilma puhkuseta. Pigem kujutatakse seda kõigile kasuliku tööseisakuna selleks, et taaskord pöörata tähelepanu pühadusele (kõikide meelest on sõnatüvi, mida tõlgime kuulumine Jumalale, sama sõnal pühadus) selleks, et tunda rõõmu Jumala sellele päevale pandud õnnistustest ja toimejõust.” – Douglas K. Stuart, *The New American Commentary, Exodus* (Ameerika uus kommentaar Moosese teise raamatu kohta), 2. kd, (Broadman&Holman Publishers, 2006), lk 460.

Hingamispäev sümboliseerib vaimulikku toimejõudu. Mida räägivad järgmised salmid meile hingamispäeva vaimulikust tähendusest? Kuidas aitab sinu enda kogemus hingamispäevaga sul paremini hinnata, mida need salmid meile õpetavad? 2Ms 20:11; 5Ms 5:15; 2Ms 31:13; Hs 20:20; Hb 4:3-9.

Eilse õppetunni viimases küsimuses vaatasime 2Ms 20:11, 12 ja 5Ms 5:15. Näeme siin, et hingamispäev toob esile mõlemad – nii loomise kui ka lunastuse, mis on Piiblis omavahel väga võimsalt seotud. Jumal on meie Looja, kuid vähe sellest, Ta on ka meie Lunastaja; ja mõlemad need väga tähtsad vaimulikud töed tulevad igal nädalal meie koju iga seitsmenda päevaga, kui puhkame hingamispäeval “käsu järgi” (Lk 23:56) samamoodi nagu tegid naised, kes “olid Jeesusega koos tulnud Galileast” (Lk 23:55).

Loe Kl 1:14-16 ja Jh 1:1-14. Kuidas seostavad need salmid Jeesuse Looja ja Lunastajana?

“Kuna jumalik Seadus on sama püha nagu Jumal ise, võis ainult keegi Jumalaga võrdne lepitada sellest üleastumise. Mitte keegi teine, ainult Kristus, võis lunastada langenud inimese Seaduse needusest ning tuua ta taas kooskõlla Taevaga.” – Ellen G. White, *God's Amazing Grace (Jumala hämmastav arm)*, lk 42. Ainult Loojana, ainult Jumalaga võrdsena, ainult Sellena, “ilma kellela ei ole tekkinud midagi, mis on tekkinud” (Jh 1:3) sai Jeesus olla See, kes lunastab langenud inimkonna.

Hingamispäev suunab meie silmad Kristusele kui meie Loojale ja Lunastajale ning on seega võimas sümbol armu evangeeliumist. Tõsiasi on, et hingamispäeval puhates väljendame, et meid tõepoolest ei päästa Seaduse teod, vaid see, mida Kristus on meie heaks teinud. Niisiis saab hingamispäeval puhkamine sümboliks sellest puhkusest, mis meil on Jeesuses (vaata Hb 4:3-9).

Pääste on ka ennistamine; see on taasloomine, protsess, mis ei alga alles nüüd, kui oleme vastu võtnud Jeesuse (vaata 2Kr 5:17; Gl 6:15), kuid mis kulmineerub ja jõuab haripunkti taeva ja maa uueksloomisega (vaata Js 65:17; Ilm 21:5). Need salmid näitavad veel selgemalt, kuidas loomine ja lunastamine on seotud ning mõlemad need töed sisalduvad hingamispäeva käsus, ühes käsus kümnest.

Üks asi on öelda, et sa oled hingamispäevapidaja, ja kasvõi puhata hingamispäeval. Kirjatundjad ja variserid tegid seda. Kuid teine asi on kogeda hingamispäeva täiust ja küllust. Kuidas on lugu sinu enda hingamispäevapidamisega? Mida võiksid teha selleks, et paremini lõigata vaimulikke ja füüsilisi õnnistusi, mida Jumal meile hingamispäeval pakub?

Edasiseks uurimiseks: Loe Ellen G. White'i raamatust *Suur võitlus* peatükke "Lutheri lahkulöömine Roomast", lk-d 140-146 ja "Jumala käsk on muutumatu", lk-d 433-450.

"Jumal soovib, et me mõistaksime, et Tal on õigus meie meelte, hinge, ihu ja vaimu üle – kõige üle, mida omame. Oleme Tema omad loomise ja lunastamise kaudu. Loojana taotleb Ta endale kogu meie teenimise. Lunastajana taotleb Ta armastust, ja Tal on õigus saada jagamatu armastus... Meie ihu, meie hing, meie elu on Tema oma mitte üksnes sellepärast, et Tema on need tasuta meile kinkinud, vaid ka sellepärast, et Ta jätkuvalt varustab meid oma hüvedega ning annab meile jõudu oma võimeid kasutada..." – Ellen G. White, *God's Amazing Grace (Jumala hämmastav arm)*, lk 245.

"Issand ütleb: "Kui sa hingamispäeval seisatud ega tee mu pühal päeval, mis sulle meeldib, kui sa nimetad hingamispäeva rõõmuks ja Issanda püha päeva austusväärseks,... siis sa tunned rõõmu Issandast" (Js 58:13, 14). Kõigile, kes võtavad hingamispäeva vastu tõendina Kristuse loovast ja lunastavast väest, muutub see päev rõõmupäevaks. Nähes selle päeva kaudu Kristust, tunnevad nad rõõmu Temast. Hingamispäev osutab nii Tema loomistööle kui Tema väele lunastada. Meenutades Eedeni kaotatud rahu, kõneleb see rahust, mille taastab Kristus. Kogu loodus kordab üht: "Tulge minu juurde kõik, kes olete väevatud ja koormatud ja mina annan teile hingamise!" (Mt 11:28). – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 289.

Küsimused aruteluks:

1. Jr 31:33 kõlab: "Vaid leping, mille ma teen Iisraeli sooga pärast neid päevi, ütleb Issand, on niisugune: ma panen nende sisse oma Seaduse ja kirjutan selle neile südamesse; siis ma olen neile Jumalaks ja nemad on mulle rahvaks." Mõned püüavad kasutada seda salmi näitamaks, et Seadus (või tegelikult seitsmenda päeva hingamispäev) on uues lepingus tühistatud. Mis on sellise mõttesuuna juures vale? Mil moel tegelikult see salm kinnitab Seaduse (sealhulgas hingamispäeva) tähtsal kohal olemist seitsmenda päeva adventistide jaoks?

2. Kuna me usume, et Seadust (sealhulgas hingamispäeva) tuleb pidada, peame olema ettevaatlikud, et me ei langeks käsumeelsuse võrku? Rääkige klassis sellest, mis on käsumeelsus ja kuidas saame seda vältida.

3. Mõtlege Seaduse osale suures võitluses. Miks on Saatan Jumala Seadust rünnates valinud eriliselt välja hingamispäeva käsu? Miks oli see tema poolt nii "sädelev" käik?

Päästmise tee

Olen täiskasvanud noor mitteabiellunud inimene ja elan koos oma vanematega. Hiljaaegu pidasid mõned adventistid seeriakoosolekuid minu kodupaiga lähedal Nairobi, Keenias. Kuulsin, et neil koosolekutel kõnelevad mõned noored inimesed. Mulle öeldi, et ma saan kuulda häid jutlusi ja näha filme Jeesusest. Otsustasin minna.

Pastori jutt puudutas mu südant. Otsustasin järgmisel päeval jälle minna, ja jälle sain ma õnnistatud. Tahtsin rääkida pastoriga, kes oli kõnele- nud, kuid tema ja salkkond teisi inimesi olid minemas noortega kohtuma. Nii läksin ma nendega koos. Millise õnnistuse sealt sain!

Rääkisin oma vanematele, et käin adventistide koosolekutel ja see tegi nad õnnetuks. Nad hoiatasid mind, et ma ei peaks seal käima. Seletasin, et tunnen seal Jumala lähedust ja mul tuleb seda sõnumit kuulata selleks, et enda jaoks otsustada lunastuse tee.

Järgmisel päeval rääkisin pastorele, et mu vanemad polnud rõõmsad selle üle, et ma neil koosolekutel käin; ta palvetas minu pärast. Jätkasin koosolekutel käimist. Otsustasin olla mõneks päevaks külas ühes adven- tistide perekonnas, et nad saaksid õpetada mulle rohkem sellest, mida ad- ventistid usuvad.

Ühel sellisel öhtul nägin, et ka minu vanemad olid tulnud koosolekule. Tervitasin neid ja paistis, et neil oli hea meel minuga kohtuda. Rääkisin neile, et tahan ühineda adventkogudusega, kuna olen õppinud tundma Piiblit ja saanud aru, et need kristlased õpetavad tõde. Nad nõustusid ja ma läksin koju tagasi koos nendega. Nad lubasid mul jätkata koosolekutel käimist, kuid vähe sellest – nad käisid koos minuga.

Täna Jumalat selle eest, et olen nüüd usklik. Ülistan Jumalat selle eest, et mu vanemad lubasid mind käia neil koosolekutel. Olen nüüd ris- titud ja mu kallid vanemad valmistuvad ristimiseks. Ma tean, et mu va- nemate südant puudutasid need palved, mida palvetasin, samuti nende inimeste palved, kes koos minuga palvetasid.

Ma täna Jumalat inimeste eest, kes ohverdavad oma aega ja annavad oma annetused selleks, et inimesed nagu mina ja mu vanemad saaksid tundma õppida tõde. Ma õhutan noori inimesi palvetama, palvetama ja palvetama, sest Tema võib teha midagi võimsat nende elus.

Brenda Mwende tunnistab oma usust Keenia keskosas.

Kristlik elu

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 5Ms 8:11-17; Fl 2:3, 4; 1Kr 15:51, 52; Ilm 22:1-5; Mt 22:39; 1Ms 2:21-25.

Meelespeetav tekst: “Armastuse me oleme ära tundnud sellest, et Kristus on jätnud oma elu meie eest; ning meie oleme kohustatud jätma oma elu vendade eest” (1Jh 3:16).

Juhtmõte: Igaüks võib ennast kristlaseks nimetada. Mida see aga tegelikkuses tähendab?

“Mu vennad, mis on sellest kasu, kui keegi ütleb: “Mul on usk!”, aga tegusid tal ei ole? Kas see usk suudab teda päästa?” (Jk 2:14)

Piibel kriipsutab alla “tervet õpetust”; kuid see allakriipsutus on pühalt elamise kontekstis (1Tm 1:10; Tt 2:1-5) selleks, et osutada – piibellike õpetuste tööline eesmärk on eetiline elu, mis avaldub kohustustes kaasinimeste suhtes. Kui sa vaatled hoolikalt neid Timoteosele ja Tiitusele kirjutatud salme, siis märkad, et need seovad terve õpetuse sündsa eluga *nii, et sündsalt elaminegi on terve õpetus!*

Kristlane päästetakse selleks, et olla Jumala käsilaseks kaasinimeste päästmisel ja heategemisel keset suurt võitlust headuse ja kurjuse vahel. Ole “sellise taevase meelsusega, et sa ei aja taga maist hüve” on küll üsna kulunud väljend, kuid see esindab tegelikust, millega kristlane peab arvestama. Kindlasti on taevas meie päris kodu, kuid praegu oleme siin maal ja meil on vaja teada, kuidas elada siin.

Sellel nädalal vaatame, kuidas peaks üks või teine osa tegelikust kristlusest meie elus avalduma.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 15. detsembriks.

Siis kui mõistame, et meid päästetakse kaasinimeste teenimiseks, ei saa me vältida kristlikku käsitlust majapidajaks olemisest. *The Seventh-day Adventist Encyclopedia* (*Seitsmenda päeva adventistide entsüklopeedia*) mõtestab sõna “majapidajaks olemine” lahti “Jumala rahvale, tema kasutusse antud kohustusena rakendada kõik Jumalast neile antu – elu, füüsiline olu, aeg, oskused ja võimed, materiaalne vara ja võimalused – kaasinimeste teenistusse ja nende töö tundmise jaoks.”

Vaata järgmisi lõike. Küsi endalt neist igaühe juures: kuidas saan oma oludes oma elus väljendada imepäraseid põhimõtteid, mida need salmid õpetavad? Kuidas peaksid need tõed mõjutama minu eluviisi ja seda, kuidas kaasinimestega käitun, Jumalaga suhtlen ja kuidas kasutan neid ande, mida Ta mulle andnud on?

5Ms 8:11-17

Ps 24:1

Fl 2:3, 4

1Jh 3:16

Piibel õpetab, et Jumala kogu loodu põhieesmärk on austada Teda. Patt on sellise tegelikkuse väga suures ulatuses rööpast välja viinud, kuid Jumala päästev tegevus on suunatud sellele, et tuua meid tagasi kooskõlla kogu looduga Jumalat austama. Kristus on meid ostanud Jumala auks (Ef 1:11-14). Toome au Jumalale siis, kui me nii sõna kui teoga tunnustame oma elus Kristuse täielikku isandaksolemist. Kristuse peremeheks olek meie elus väljendub meie kaasinimeste teenimises – nende heaks oma aja, võimete, oskuste ja materiaalse vara rakendamises.

Loe veelkord tänaseid kirjakohti. Milline neist puudutab sind kõige rohkem ja miks? Mis motiveerib sind elama elu, mille lahutamatuks osaks on kaasinimestele, ja ühtlasi endale, hea tegemine? Miks on sinu enda vaimuliku elu jaoks väga tähtis elada kaasinimestele?

Esmaspäev, 10. detsember

Kümnis: kasin elatusraha

“Ja üks preestritest, Aaroni poegadest, olgu koos leviitidega, kui leviidid koguvad kümnist, ja leviidid peavad viima kümnise kümnisest meie Jumala kotta varaaida kambritesse. Sest neisse kambritesse peavad Iisraeli lapsed ja Leevi lapsed viima...” (Ne 10:39, 40).

Mõttele oma elule; mõttele selle lühidusele; mõttele oma paratamatule surmale ükskord (kui Kristus ei tule tagasi sinu eluajal). Mõttele sellele, mida tähendaks, kui – nii nagu paljud usuvad – oleks haudaminekuga kogu lugu. Siin sa üks rakuainevahetuse tombuke oled, ajad oma asja (sageli valus, raskuses, hirmus), ja siis lõpp; ühel või teisel viisil need rakud kõik surevad, järele ei jää muud, kui karkass, millest toituvad vaglad ja bakterid nüka, kui neilgi elutegevus on.

Selline oleks meie kõigi saatus üliavaras universumis, kus meie planeet, vähemalt meie isiklik elu, näiks nii tähtsusetuna nagu üks õel nali, milles enamik meist nalja ei näe.

Vastandina sellele stsenaariumile on teine, mis on meile antud Kristuses. Vaata, mida on meile pakutud Kristuse kaudu. Vaata, mida räägib lunastusplaan meile meie väärtusest ja mida tehti meie heaks, et meile ei pea saama osaks ülalkirjeldatud saatus.

Mida on meile Kristuses antud? I Kr 15:51, 52; Ilm 21:4; Gl 3:13; Ef 1:6, 7, Ilm 22:1-5. Mida need asjad peaksid meie jaoks tähendama? Kuidas peaksid need töötused mõjutama meie olemasolu kõiki tahke?

“Ma räägin kümnise-süsteemist, ometi näib see mu meelest vägagi kasin! Väga väike arvestuslikult! Väga asjatu pingutus on mõõta matemaatiliste reeglite, aja, raha ja armastusega armastust ja ohvrit, mis on mõõtmatu ja kokkuarvamatu! Kümnised Kristusele! Oh, kasin elatusraha, häbiväärne hüvitus selle eest, mis maksis nii palju! Kolgata ristilt kutsub Kristus tingimusteta alistumisele.” – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 4. kd, lk-d 119, 120.

Kas sa, pärast kõike seda, mida Kristus sinu heaks teinud on, harjutaksid piisavalt usku ja annaksid Talle tagasi kasina elatusraha sellest, mis sulle antud on?

Teisipäev, 11. detsember

Endast aru andma

Jeesus ütleb meile väga selgelt, et “armasta oma ligimest nagu iseennast” (Mt 22:39). Väga huvitav tekst mõtte valgel, et vaatame sageli armastusega

ennast kui kõige selle raskuskeset, mida vastandatakse kristlusele ja endast mitte huvitatud olemise isetule mõttele. Mida Jeesus selle salmiga silmas peab? Kuidas me seda tõlgendame ja rakendame viisil, mis kajastab, milline peaks olema õige kristlus?

Enda armastamine, kristlikus mõttes, ei ole isekus; see pole kellegi ees enda esimeseks trügimine ja muud sarnast. Vastupidi, enda armastamine tähendab, et mõistad oma väärtust Jumala ees, püüdlud elada parimal võimalikul viisil, teades, et sellise elu tagajärjed toovad kasu nii sinule endale (mis on ju tore), kuid tähtsam veel – neile, kellega kokku puutud.

Kuidas kõlab sellega seoses Jeesuse manitsus järgmistes salmides?

Fl 2:5, 8

2Kr 5:14, 15

1Kr 10:31-33

1Pt1:13-16

Lunastus, mille patune saavutab Kristuses, liidab ta Temaga selliselt (Gl 2:20), et kristlane soovib elada elu, mis saab tegutsemisinnu Kristusest. Patune soovib omada Kristuse meelsust, elada mitte enam endale, vaid Talle ning järgida kutset pühadusele (enda lahutamist sellistest asjadest nagu meie kired, kultuuri patused kallakud ja kõlbeline ebapuhtus). Juhul, kui sa ennast armastad, soovid sa seda, mis on sinu jaoks parim, ja sinu elu jaoks ongi parim selline elu, mis on usaldatud Jumala hoolde, elu, mis peegeldab Jumala iseloomu ja armastust, elu, mida elatakse mitte enda, vaid kaasinimeste heaks. Kindlaim viis tagada endale vilets eksistents on elada ainult endale, kunagi mõtlemata kaasinimeste hüvangule.

Peatu pikemalt mõttel, mida tähendab armastada ennast kristlikus mõttes. Kui kerge on taandada seesugune armastus ennasthävitaavaks eneseksuseks? Millisel ainsal moel saad sa kaitsta ennast sellise löksu eest?

Kolmapäev, 12. detsember

Kristlik abielu

Inimesed on seltskondlikud olevused. Kodus ja tööl ning ühiskondlikus elus ja kodanikena on inimesed seotud igasuguste suhetega. Vastutus-

tundliku kristlase käitumine peab olema silmnähtav kõigil neil tasanditel ning Piiblis on vastavad põhimõtted selliste suhete suunamiseks.

Uuri järgnevaid Piibli lõike selleks, et omandada piibellik abielu-definitsioon: I Ms 2:21-25; MI 2:14; Ef 5:28.

Midagi defineerida tähendab sõnastada selle tähendus. Tänapäeval öeldakse, et abielu on raske defineerida, sellepärast, et abielu tähendus on erinevate inimeste, aegade ja kultuuride jaoks erinev. Piibilil ei ole aga sellist painutatavat arusaama abielust. Piibli kohaselt on abielu Jumala poolt sisse seatud tava, mispuhul kaks vastassoost täiskasvanut kohustuvad pühaliku lepinguga jagama väga lähedast ja püsivat isiklikku suhet. Piibellikku abielu tähistab mehe ja naise võrdõiguslikkuse austamine, sügav üksmeele side, millesse sulanduvad sihid ning kestvus, truudus ja usaldus. Nii nagu suhte puhul Jumalaga, nii tuleb pühalikult valvata abielumehe ja abielunaise vahelist suhet.

Nii nagu me kõik liigagi hästi teame, on abielu – isegi koguduse sees – muutunud millekski, mida sageli kergekäeliselt võetakse. Inimesed astuvad liitu, millest nad usuvad, et Jumal selle löi, ja siis, kui asjad lähevad teravaks, astuvad nad inimliku kohtu ette, kes inimesetehtud seaduste ja reeglite järgi *lahutab selle, mida Jumal on ühte pannud*. Me kõik teame, et sellise asjaga on midagi kohutavalt valesti; ometi maadleme me koguduse-na, mida sellistes olukordades teha.

Missuguste kaasaja ühiskonna poolt inimese seksuaalsusele esitatavate väljakutsete ees (teemad polügaamiast, vabaabielust, abielulahutusest, taasabiellumisest ja homoseksuaalsuse harrastamisest) seisad sina? Missuguse Piibilil põhineva nõuande saad nende teemade puhul esile tuua?

Tänane ühiskond kubiseb abielurikkumisest, hoorusest ja pornograafiast, ja vaevalt et need on veel kõige hullemad asjad. Kõigest hoolimata vaatab Jumal jätkuvalt inimese luhtumistele kaastunde ja hella halastusega. Sellised kombad on aga ikkagi vead, mida saab võita Kristuse armust. Seepärast peavad päästeigatsejad seadma kõrged sihid selleks, et jõuda Jumala ideaalini; see aga on vastand patu õigustamisele ja vabandamisele sellega, et suur hulk kaasinimesi teevad sama või et meie kultuuris sobib küll.

Neljapäev, 13. detsember

Kristlik käitumine

Peale perekonna on kristlane seotud veel ka ühiskondlikult ja ametkondlikult. Piibellik arusaam ütleb selgelt, et kristlased on siin maailmas,

kuid mitte maailmast (Jh 17:14-18).

Mõttele järgmise kolme igapäevaelu valdkonna üle ja arutle kristlase vastutuse üle kõiges, mis puudutab eluviisi ja käitumist:

1. Tööandja/töövõtja suhted (Jk 5:4-6; Ef 6:5-9). Kõik töötajad on Kristuses võrdsed, seda küll, kuid kristlik tööandja peab juhinduma põhimõttest, et vastav töö nõuab vastavat tasu. Kristlikel töolistel tuleb omakorda vastu seista kiusatusele olla töö juures loid.

“Lapsevanemate suurim patt on see, et nad lubavad oma lastel mitte midagi teha. Lapsed õpivad varsti armastama jõudeolekut ning suureks saades on nad viitsimatud, kasutud mehed ja naised. Kui nad on küllalt vanad, et endale elatist teenida ja rakendust leida, töötavad nad laisalt, logardlikult, kuid ootavad, et neile makstaks nii nagu oleksid nad ustavad.” – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk 345.

2. Kodanikukohustused (Rm 13:1-7). Kristlane seab Jumala kõigis asjades esikohale ning mõõdab igat tegevust ja kohustust sellest vaatenurgast. Sel põhjusel on kristlik juhtimine, näiteks, igasuguses vormis diskrimineerimise vastu, isegi juhul, kui see ametlikult on sätestatud. Samas “ustavus esmalt Jumalale ei anna kellelegi õigust muutuda allumatuks ning tekitada ühiskondlikku ebakõla või kaost. Kristlased maksavad makse, võtavad osa kodaniku teenistuskohustustest, peavad lugu liiklusseadustest ja omandimäärustest ning teevad tsiviilvõimudega koostööd kuritegevuse ja vägivalla tõkestamisel ja vaoshoidmisel.” – *Handbook of Seventh-day Adventist Theology* (Seitsmenda päeva adventistide teoloogia käsiraamat; Maryland: Review and Herald Publishing Association, 2000), lk 701.

3. Ühiskondlik kohustus (Js 61:1-3; Mt 25:31-46). Arutlege järgmise lõigu üle ülaltoodud tsitaatide valgel: “Kristlane saab viljelda oma kohustust otsida esmalt Jumala riiki juhul, kui teda ajendab armastus naabrite vastu, kui ta teeb oma tööd perekonna ja majanduse, riigi ja poliitilise elu raames kõlbeliselt... Teeb kodanikuna oma tööd ühiseks hüvanguks; oma sotsiaalsele kutsumusele ustav olles on võimalik õigesti näidata Kristust.” – H. Richard Niebuhr, *Christ and Culture* (Kristus ja kultuur; HarperCollins Publishers, 1996), lk 97.

Kas inimesed on suutelised nägema sinu kristlikke väärtusi sinu töös ja sotsiaalsetes suhetes? Ole endaga aus (kui piinav see ka olla võiks!). Millised küljed sinu elust, kui mingid, tõmbavad inimesi sinu usu poole? Mida räägib su vastus sulle sellest, kuidas sa elad?

Reede, 14. detsember

☀ 15:21

Edasiseks uurimiseks: Teosest *Seventh-day Adventists Believe* (Mida seitsmenda päeva adventistid usuvad) peatükid 22 ja 23, Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverentsi jutlustajatetöö osakonna poolt välja antud; Raoul Dedereni poolt toimetatud väljaandest *Handbook of Seventh-day Ad-*

ventist Theology (Seitsmenda päeva adventistide teoloogia käsiraamat) Miros-lav M. Kis'i artikkel "Kristlik eluviis ja käitumine", lk-d 675-723.

"Helded ja lahked teod pidid Jumala plaani kohaselt hoidma inimlas-te südamed tundlike ja kaastundlikena ning julgustama neid huvituma ja kaasa tundma üksteisele, jälgendades sellega Meistrit, kes sai meie pärast vaeseks, et meid Tema rikkuse kaudu võiks teha rikkaks. Kümnnise kohta antud korraldus rajanes jätkusuutlikkuse põhimõttel ja oli mõeldud olema inimesele õnnistuseks.

Heategevussüsteem loodi selleks, et vältida suurt kurja, saamahimu. Kristus nägi, et äritegevuse käigus võib rikkusearmastus saada peapõh-juseks, mis juurib tõelise jumalakartuse südamest välja. Ta nägi, et raha armastamine tardub sügavalt ja kõvasti inimeste hinge ning peatab helde-käelisuse voo ja sulgeb nende meeled kannatajate ja abivajajate soovidele." – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 3. kd, lk 547.

"Juhul, kui kellelgi on tervist ja tugevust, siis on see tema kapital, ja tal tuleb seda õigesti kasutada. Juhul, kui ta saadab tunnid mööda logeledes ning vajaduseta külaskäike ja jutlemisi tehes, on ta asjaajamises logard, ja seda Jumala sõna keelab. Sellistel inimestel tuleb teha tööd, et oma pere-konda toita, ja siis panna kõrvale heategevuse jaoks sedamööda, kuidas Jumal on neid õnnistanud.

Meid pole siia maailma pandud ainult enda eest hoolt kandma, vaid meilt oodatakse, et peaksime silmas suurt lunastustööd ning seega jäljen-daksime Kristuse ennastsalgavat, ennastohverdavat, kasulikku elu." – El-len G. White, *Tunnistused kogudusele*, 1. kd, lk 325.

Küsimused aruteluks:

1. Abielu ja abielulahutuse teemad on suur mureaine nagu ka olema peaks, silmas pidades tõsiasja, et abielulahutus on teatud riikides nii oh-jeldamatu. Kuidas rakendame Piibli selget õpetust siis, kui seda teemat käsitleme? Juhul, kui rakendame Jeesuse õpetusi nõudlikumalt, kas siis kalduvad inimesed vähem lahutama? Arutlege selle raske teema üle.

2. Peatu pikemalt kogu kümnnisproblemaatilal. Mõned väidavad, et neil peaks olema vabadus anda kümnis neile, kellele nad valivad anda, mitte aga organiseeritud koguduse (kelle liikmed nad on) kanalite kau-du. Missugune suur oht peitub sellises suhtumises?

3. Kogudusena ei saa me ignoreerida piibellikke manitsusi meie kes-kel olevate vaeste ja abivajajate eest hoole kandmise osas. Mitte keegi, kes ennast kristlaseks nimetab, ei saa sellist käsku tähele panemata jät-ta. Millised hundiaugud on aga siis, kui hoolekandmine muutub meie kutsumuses kõige peamiseks või jääb hoopis tahaplaanile, justkui lõ-puajale mittesobivaks? Arutlege.

Homne annetus: **Balti Unioon**

Vastupandamatu sõnum

Maria kasvas üles Poolas. Teismelisena otsis Maria Jumalat, kuid ei leidnud seda, mida otsis. Lõpuks läks ta tagasi oma vanemate kirikusse ning sukeldus selle kommetesse, lootuses saada vaimulikku täiust.

Kui ta Piiblit luges, leidis ta mitmeid salme, mis temas küsimusi äratasid. Ilmutuseraamat esitas veel kõige suurema väljakutse, kuid tema preester ei suutnud küsimustele vastata.

Maria abikaasa tahtis Poolast ära minna, kuna sealne televisioon ei pakkunud just talle meeldivaid kanaleid. Maria soovis jääda oma lastelaste lähedale Poola. Nii hakkas ta otsima mõnda telekanalit, mis ta abikaasale võinuks meeldida.

Kui ta kanaleid läbi vaatas, köitis üks saade ta tähelepanu. Kõneleja rääkis Ilmutuseraamatust. Naine vaatas saadet suure huviga ja vaatas järgmisel päeval jälle, et edasi kuulata. Ta kuulas jutlusi, mis esitasid väljakutse tema kauaaegsetele uskumustele ja panid ta Piiblit uurima selleks, et järele vaadata, mida kõnelaja rääkis. Naine mõistis, et kõik, mida räägiti, põhines Piiblis.

Maria tajus, et tema lapsepõlve kirik, kirik, mida ta palavalt armastas, ei toiminud Piibli järgi. Sellel pühapäeval jättis ta kirikusse minemata, kuid ta ei teadnud, mida ette võtta. Ta lülitas sisse raadio ning üllatus, kuuldes jumalateenistuse ülekannet pealinnast Varssavi adventistide kogudusest. Talle meeldis jumalateenistus ning ta tundis vaimulikku värskendust. Raadiosaate lõpul teatas saatejuht, et pastor võtab vastu kuulajate kõnesid. Maria valis numbri ja rääkis pastoriga.

Ta küsis nii palju küsimusi! Kui ta küsis, miks ta peaks uskuma, et adventistide kogudus on tõe kogudus, vastas pastor lihtsalt: “Raja oma usk Piiblile; tee ainult selle järgi.”

Naine jätkas telesaate jälgimist, mille oli leidnud ning sai teada, et tegemist oli adventistide saatega. Järgmiseks hingamispäevaks oli Maria veendunud, et Jumal juhtis teda adventkogudusse. Ta leidis üles koguduse ning tundis ära, et kord teismelisena oli ta seal käinud. “Ma ei olnud teismelisena valmis hingamispäeva vastu võtma, aga sellel päeval, kui ma nüüd uuesti tulin, võtsin omaks kõik Piibli tõed, mida olin kuulnud. Ma armastan seda kogudust ja tõdesid, mida olen siin leidnud. Tegemist on väga kallihinnalise sõnumiga.”

Sinu misjoniannetused aitavad sul toetada adventistide raadio ja televisioonisaadete tegemist, mis kanduvad inimesteni maailma kõigis paigus.

Maria Bartok levitab oma äsjaleitud usku oma kodumaal Poolas.

Lõpuaeg: Jeesus ja päästetud

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Hb 8:1-5; Js 53:6; Rm 3:24, 25; 1Tm 2:5; Hb 9:23; Ap 3:19-21.

Meelespeetav kirjakoht: “Parandage siis meelt ja pöörduge, et teie patud kustutataks, nii et Issandalt tuleksid kosumisajad ja ta läkitaks teie jaoks määratud Messia Jeesuse. Tema peab jääma taevasse kuni selle ajani, kui uuendatakse kõik, millest Jumal on rääkinud oma pühade prohvetite suu kaudu maailma algusest peale” (Ap 3:19-21).

Juhtmõte: Piibli õpetus Kristuse teenistusest taevases pühamus, Tema teine tulek ja surnute ülestõusmine on ühine lootusesõnum neile, kes on pannud oma usalduse Temale.

Headuse ja kurjuse vahelises suures võitluses on palju määrava tähtsusega hetki; haripunkt oli ikkagi ristil, kus tagati Saatana lõplik lüüasaamine ja häving. Samas osutab piibellik prohvetikuulutus “lõpuajale” (Tn 12:4, 9), perioodile lunastuse ajaloos ühes märkimisväärsete tingimustega Issanda ja Tema rahva vahelises sõpruses. Selle “lõpuaja” sees toimuvaid sündmusi nimetatakse *eshatoloogilisteks*; see sõna tähendab “viimaseid asju”.

Käesoleva nädala õppetükis vaatleme kolme erilist sündmust “viimaste asjade” perioodil, millel on tohutu vaimulik tähendus: Kristuse teenistust taevases pühamus, Kristuse teist tulekut ja nende ülesäratamist, kes surid tõeliste usklikena.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 22. detsembriks.

Põhiõpetuste 24. punkt algab järgmiste sõnadega: “Taevas on pühamu – “tõeline lepingutelk, mida ei ole püstitanud inimene, vaid Issand” (vaata Hb 8:2). Piibli üheks endastmõistetavuseks on taevase pühamu olemasolu (Ps 11:4).

Loe Hb 8:1-5. Mida põhilist need salmid õpetavad?

Maise pühamu kirjeldamisel öeldakse, et selle eeskujuks ehk näidiseks on taevane [pühamu]; see tähendab, et maine vastab vähemalt mõnes avalikus talituses taevasele. Niisiis õpetab maine pühamu meile taevase kohta palju; seega – vaatamata, mida maine pühamu Israeli rahvale tähendas – peitus selle tõeline tähendus taevases pühamus, ja selles, mis seal juhtus. Mõjusa ohvrisüsteemi ja preesterliku teenistuse kaudu õpetab maine mudel meile taevase pühamu tõsielu. Jumalateenistus maises pühamus oli Jumala abivahendiks, kuidas õpetada oma rahvale lunastuse põhimõtteid, lasta aimata “tõelisust”, milleks on Kristuse teenistus taevases pühamus (Hb 9:9-15), Tema surma ja vahemeheteenistuse tõttu.

Teenistus maapealses pühamus õpetas, et kuigi verevalamine oli vajalik (Hb 9:22), et patt lepitada, oli vere valamise järgselt ikkagi vaja preesterlikku vahendajat patuse ja Püha Jumala vahel. Preestri teenistus kõige pühamas paigas puhastas pühamu patust ning nõudis rahvalt vaeva ja patukahetsust. Selliselt suunati valgusvihk kohtumõistmisele kui kogu päästeplaani lahutamatu osale.

Vaimustav on seegi, et Hb 8:1 ja 2 ütleb, et selle raamatu eelneva seitsme peatüki eesmärgiks on suunata lugeja pilk taevase pühamu tõelisusele ning Kristuse kui meie Ülempreestri osale taevases pühamus. Raske on mõista, kuidas ei nähta seda tohutut tähtsust, mida tekstid kirjas heebrealastele omistavad Kristuse tööle taevases pühamus lunastusplaani lahutamatu osana. Mitte miski neis salmides ei osuta sellele, et pühamut taevas, veel vähem aga Kristuse teenistust seal, tuleks võtta ülekantud tähenduses või sümboolselt. Tõsi see on, et 5. salm teeb selgeks, et maapealne pühamu – tegelik ehitis tegelike preestrite ja tegelike ohvritega – oli ainult “vari” selle tegelikkusest, mida Kristus meie heaks teeb taevases pühamus.

Maise pühamu teenistus paljastas lunastuse kolm faasi: asenduslik ohver, preesterlik vahendustegevus ja kohus. Piibel õpetab, et lunastuse kõik kolm faasi on olemas Kristuse teenistuses patuste heaks.

Loe Js 53:6; Rm 3:24, 25; 2Kr 5:21. Kuidas täidab Kristuse surm ristil lunastuse asendusliku külje?

Mida ütlevad need salmid Kristuse ja patuste heaks tehtava vahenduse kohta? 1Tm 2:5; Hb 7:25.

Nii nagu loomohvrid osutasid Kristuse surmale, andis preesterlik teenistus aimu Kristuse tõelisest teenistusest taevases pühamus. Alaline ehk igapäevane preestrite teenistus pühas paigas kujutas juurdepääsu, mis patusel on Jumalale Kristuse tegevuse kaudu Vahendajana ja Käendajana taevases pühamus (Hb 4:14-16).

Uri Hb 9:23. Kuidas on puhastamine taevas seotud preestri tegevusega maapealses pühamus lepituspäeval?

Hb 9:23 osutab maise pühamu teenistuse taustal selgesti Kristuse puhastavale tegevusele taevas. See on tekst, mis on õpetlasi nõutuks teinud sajandeid, kuna see õpetab selgesti, et miski taevas on määrdunud ja vajab puhastamist. Seitsmenda päeva adventistide jaoks, meie arusaamise juures, et Kristuse tegevus meie heaks taevas jaguneb kahte faasi, sümboliseeris seda puhastamist maise pühamu iga-aastane puhastamine suurel lepituspäeval.

Mõtle lepitusest – mida see tähendab, kuidas see teostatakse ja kes üksi saab meie eest lepitust teha. Miks peaksid sõnumid sellest, et elame “suurel lepituspäeval” olema positiivsust ja lootust pakkuvad?

Uuri Ap 3:19-21. Kuidas siinnimetatud pattude kustutamine seostub pühamu puhastamisega, millest õppisime eile?

Kuigi Peetrus ei teadnud “aegu ja tunde” (Ap 1:7), osutab see, et ta viitab Joeli prohvetikuulutusele (Ap 2:14-21), tõsiasjale, et tema meelest täitus see prohvetikuulutus tema ajal. Sellist prohvetlikku raamistikku arvestades näib ilmsena, et “Peetrus, rääkides inspireerituna, ja seega enamat oma piiratud arusaamisvõimest, viitab mõttetihedalt kahele suurele sündmusele maailma viimastel päevadel – (1) Jumala Vaimu võimsale väljavalamisele ja (2) õigete [inimeste] pattude lõplikule kustutamisele – mis on seotud kolmanda tähtsündmusega, Kristuse teise tulemisega.” – *Piibli kommentaarid*. SPA poolt välja antud, 6. kd, lk 160.

Varakristlik kogudus oli kindel mõlemas: nii Kristuse teises tulekus kui ka töötuses uuest taevast ja maast (2Pt 3:13). Kristuse esimene tulek andis teoloogilise põhialuse teiseks tulekuks. Mis meisse puutub, siis oleks ilma Kristuse teise tulekuta Tema esimene tulek kasutu. Patuprobleemiga tegelev protsess, protsess, mille Ta alustas oma ohvriga ristil, jõuab lõpule siis, kui Ta pärast “patu kõrvaldamist” ilmub “teist korda...päästma neid” (Hb 9:26, 28). Tõsi see on, et lunastuse töotusel poleks meie jaoks mõtet ilma Kristuse teise tulekuta ja ülestõusmiseta, mida see kaasa toob. (Vaata 1Ts 4:16-18). Mitte mingit mõtet!

Kristuse teine tulemine tähistab surelike saatust puudutava suure võitluse lõppu. Saatan, teades, et võitluse lõpp on silmapiiril, püüab pettuse kaudu juhtida eksiteele niipaljusid kui võimalik. Meile öeldakse, et “seda-mööda, kuidas meie Issanda Jeesuse Kristuse teine ilmumine ligineb, aktiveeruvad saatanlikud käsilased. Saatan ilmub inimolevuseks, kuid vähe sellest – ta kehastub Jeesuseks Kristuseks, ning maailm, kes on tõe kõrvale lükanud, võtab ta vastu isandate Isandana ja kuningate Kuningana.” – Ellen G. White, *Lõpuaja sündmused*, lk-d 168, 169. Selle pettuse tõttu manitsetakse meid mõistma, et Kristuse tulek on tegelik, isiklik ja nähtav sündmus, mis mõjutab kogu maailma, lõpetades selle patu, kannatuste, viletsuse, pettumuse ja surma paiga, nagu see meile tuttav on.

Vaata meie maailma. Kui palju saame seda teha paremaks paigaks? Samas aga, püüdes parandada nende paljude olukorda, kes on õnnetumas olukorras kui meie ning nende oma, kes kannatavad ja vajavad abi, miks peame *alati* hoidma meeles seda, mis on ainus lahendus?

Loe 1Ts 5:1-11. Mis on siinne sõnum ja miks on see nii kohane meie jaoks täna? Kuidas saame võtta neid sõnu ja rakendada neid oma igapäevase elu hetkedes?

Nendes salmides on olemas nii palju, kuid üks asi peaks selgelt eristuma, ja selleks on lootus, mida peaksid omama need kristlased, kes ootavad Kristuse tagasitulekut. Meil tuleb küll olla valvel ja kained nii, et see päev meid ei tabaks nagu varas öösel. Kuid peaksime olema alati ka täis usku, armastust ja lootust, kuna kas “oleme ärkvel või magame” (see tähendab, kas sureme enne Tema tulemist või elame siis, kui Ta tuleb tagasi), on meil igavese elu töötus Temas.

Praegustel aegadel ja tundidel, mil näeme kõikjal meie ümber märke, peame olema ettevaatlikud, kuidas me neid tõlgendame ja kuidas nende tähendust mõistame. Liiga sageli võivad meie tähelepanu kõita sündmused, mis üht ja teist erutavad ning teravust ja ootust esile kutsuvad ainult selleks, et hääbuda eimiskiks. Seesugused asjad, kui need liiva jooksevad, tekitavad liikmetes rahulolematust, pettumust ja täidavad nad kahtlusega. Meil on vaja olla valvsad, kuid me peame olema ka ettevaatlikud, targad ja alandlikud, kui püüame välja lugeda ja eristada ajamärke (vaata Mt 16:1-4).

Mis on Jh 13:19 ja 14:29 kohaselt “ajamärkide” eesmärk?

Ettekuulutused lõpuaja kohta anti selleks, et julgustada usklikke olema jätkuvalt valvel, mitte aga selleks, et rahuldada nende uudishimu (Mt 24:32-44). Kui ootame Kristuse teist tulemist, on meil vaja hoida silmad lahti, meil on vaja teada, mida Jumala Sõna lõpuaja sündmustest õpetab; see on eriti tähtis sellepärast, et juba kristluse-siseselt on ajamärkide kohta nii palju väärvaateid.

Kuidas hoiame tasakaalus elamist Kristuse teise tuleku ootuses ja samal ajal hoidume nägemast igas pealkirjas lõpuaja märki? Kuidas hoidume ühelt poolt mõnulevast rahulolust ja teiselt poolt fanatismist?

Uues Testamendis on Kristuse teise tulekuga seotud üheks sündmuseks nende ülesäratamine, kes surid, uskudes Temasse. Enamik usklikke peab seda teise tuleku kõige tähtsamaks osaks, sellepärast et valdav osa Kristuse järelkäijaid on surnud, kui Ta tuleb.

Mida õpetavad järgmised salmid meile surnute ülesäratamisest Kristuse taastulekul?

1Ts 4:13-16

1Kr 15:13-25

Rm 8:11

Fl 3:20, 21

Piibel õpetab, et surnuist üles äratamisel tehakse “ihu” elavaks. Teiste sõnadega öeldes, piibellik ülesäratamine on *tõelise füüsilise isiku* ülesäratamine. See tõde saab veel selgemaks siis, kui meenutame tõsiasja, et pärast Kristuse ülestõusmist oli Tema haud tühi. Surnukeha ei jäänud hauda. Ja Tema ülestõusmise kahtlematu tõsiasi teeb meiegi ülesäratamise kahtlematuks tõsiasjaks.

Ülesäratamine tähendab tegelikult surma võimuse murdmist – eks ole, kuid mil moel see selgitab, miks võib inimene selle saada ainult “Kristuses”? 2Tm 1:8-10.

Surematuse saavutamise võtmeks ei ole suuremad teaduslikud uuringud. Kristuse surm ja ülestõusmine (Rm 6:9) on juba murdnud surma võimu ning seetõttu on Ta suuteline andma surematust neile, kes samastuvad Tema surma ja ülestõusmisega ristimise läbi (Rm 6:23). Piibel teeb selgeks, et surematuse and antakse usklikele siis, kui Jeesus teist korda tuleb “viimse pasuna hüüdes” (1Kr 15:51-54), mitte aga siis, kui usklik sureb.

“Mina olen ülestõusmine ja elu. Kes minusse usub, see elab, isegi kui ta sureb” (Jh 11:25). Kuidas saad paremini kinni haarata lootusest, mida need salmid sisaldavad? Kus oleksid ilma nendeta?

Edasiseks uurimiseks: “Kristuse eestkostel inimese heaks üleval pühamus on lunastusplaanis sama oluline koht nagu Tema surmal ristil. Oma surmaga alustas Ta seda tööd, mida Ta pärast ülestõusmist taevasse lõpule viima läks. Me peame usu kaudu astuma sissepoole eesriiet, “kuhu eeljooksjana meie heaks on läinud sisse Jeesus” (Hb 6:20). Sinna kandub valgus Kolgata ristilt. Seal võime saada sügavama arusaamise lunastuse saladustest. Inimese päästmine on maksnud Jumalale mõõtnatult palju.” – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 489.

“Uskliku jaoks on Kristus ülestõusmine ja elu. Lunastaja kaudu saadakse tagasi patu läbi kaduma läinud elu, sest Temal on elu eneses, et äratada üles need, keda Ta tahab. Temal on õigus anda surematust. Ta võtab elu, mille Ta inimesena meie eest jättis ning annab selle inimestele.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk-d 786, 787.

Küsimused aruteluks:

1. John Calvin nimetas Kristuse vahendustööd “oma surma, jätku- vaks rakendamiseks, et meid päästa” ja öeldakse, et “taevase pühamu olemasolu oli puritaanide hulgas mõõtuandev teoloogia”. Pole raske näha, miks peaks Kristuse vahendustööd vaatlema väga tähtsa õpetu- sena. Liiasi näed, kui palju Vanast Testamendist keskendub pühamu ja templi ümber. Näed sedagi, kui palju keskendub Uuest Testamendist! Mida peaks see meile rääkima selle õpetuse olulisusest?

2. Peatu pikemalt Hb 9:23, salmil, mis on sajandeid hämmastanud neid Piibli õpetlasi, kes ei suuda mõista, kuidas miski taevas vajab tõesti puhastamist. Kuigi meil seitsmenda päeva adventistidena on veel palju õppida selle salmi tähendusest, aitab meie arusaamine näiteks Tn 8:14st selgitada seda tähtsat mõttekäiku. Kuidas?

3. Kristuse ülestõusmine on kristliku usu jaoks äärmiselt oluline. Ilma selleta poleks meil midagi. Loe 1Kr 15:1-6. Vaata, kuidas püüab Paulus veenda oma lugejaid Kristuse ülestõusmise tõenditega. Pööra eri- list tähelepanu 6. salmile. Mida ta siin ütleb? Miks rõhutab ta tõsiasja, et paljud inimesed, kellele Kristus ilmus, on veel elus? Tema poolt öeldu kõlab peaaegu et nii: “Ärge toetuge minu sõnadele. Küsige mõnelt neist sadadest inimestest, kes ise Teda nägid.” Tegemist pole sõnadega, mis võiksid pärineda kelleltki, kes on ebakindel selles, mida õpetab. Missu- gune teine tõend Piiblist aitab meil olla veendunud Kristuse ülestõusmi- ses?

Vaba, mis vaba!

Esther lipsas üle Põhja-Korea piiri Hiinasse. Aga ta ei olnud ikka veel vaba. Ta teadis, et kui ta tabatakse, saadetakse ta Põhja-Koreasse tagasi ja vangistatakse või tapetakse. Hiinas kohtas ta üht adventistist naist, kellega ta sõbrunes. Naine pakkus Estherile võimalust viibida teema kodus ning tegi ta tuttavaks Jeesusega.

Ühel päeval peatas kaitsepolitsei Estheri. Kuna Estheril polnud Hiina passi, võeti ta vahi alla ja saadeti Põhja-Korea vanglasse. “Jumal, miks sa lubasid sellisel asjal juhtuda?” anus naine.

Vangla oli ümbritsetud kõrgete müüridega ning jämedad varvad katsid kõiki avausi. Vange jälgiti pidevalt ka siis, kui nad oma kongidest välja lasti; näis, et mingit põgenemisteed pole.

Ühel külmal, vihmasel päeval värises Esther külmast siis, kui ta ootas WC järjekorras. Vangivalvur kutsuti kuhugi ning vangid jäid valveta. Järsku tundis Esther, et üks nähtamatu käsi lükkas teda vanglamüüri poole, mille ääres ta nägi tsemendikottide kuhja, mis oli nagu trepp. Ta ronis üle müüri ja jooksis lähemasse külla. Ta varjas ennast väikeses ehitises ning värises külmast.

Ta kuulis hääli ning nägi, kuidas otsingusalk liikus majast majja, otsides teda. “Jeesus, aita mind,” anus ta. Vanivalvurid kargasid ehitisse, kus ta ennast peitis, ja lõpuks pöördusid ümber ning läksid vangla poole tagasi, teda leidmata.

Vihmasadu muutus lumesajuks, kuid Esther ei saanud enam kauemaks sinna kükitama jääda. Järjest tihenevas lumesajus kõmpis ta külast välja. “Jumal, näita mulle teed,” palvetas ta. Koheselt valgustas tema rada valgus ja ta läks selle järel. Rada viis Põhja-Koreast Hiinasse.

Esther sammus kaks kuud, läbis kõrbe ja tegi endale teed läbi okas- traataedade. Ta leidis peavarju kaastundlike talunike juures. Lõpuks oli ta läbinud Hiina ja ületas piiri. Ta leidis sõdurid, kes viisid ta Lõuna-Korea saatkonda, kus talle anti asüül.

Viimaks siis oligi Esther Lõuna-Koreas, kus ta kohtas öde Parki, üht vanaldast adventistist naist, kes oli oma hoolde võtnud Põhja-Koreast tulnud põgenike aitamise uude ellu Lõuna-Koreas. Öde Park on sealne Tabii-ta, hoolitseb nende eest, kui nad on haiged, pakub toitu, riideid ja peavarju neile, kuni nad endaga ise hakkama hakkavad saama. Kuid kõige tähtsam, öde Park suunab inimesed Jeesuse juurde.

“Jumal juhtis mu vabadusse,” ütleb Esther. “Tänu Tema armastusele ja Tema inimestele, kes mind aitasid, olen ma täna vaba, mis vaba!”

Meie misjoniannetused aitavad Estheri sarnaseid inimesi leida vabadust ja usku Jeesuses.

Siis, kui kõik asjad saavad uueks

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ts 4:16-18; Ilm 20; 1Kr 4:5; Rm 8:20-22; Ilm 21:11-22:5; Ilm 21:3.

Meelespeetav tekst: “Tema pühib ära iga pisara nende silmist ning surma ei ole enam ega leinamist ega kisendamist, ning valu ei ole enam, sest endine on möödunud” (Ilm 21:4).

Juhtmõte: Mis on milleenium (tuhandeaastane ajastu), millal see aset leiab ja milleni see viib?

Sir Thomas More (1478-1535) oli inglise kirjanik, kes mõtles välja sõna *utoopia* selleks, et kirjeldada väljamõeldud saart näiliselt täiusliku ühiskonna ja õigussüsteemiga. Tollest ajast peale kasutatakse seda sõna sageli halvustavalt, märkimaks täiusliku ühiskonna idee võimatust. Vaata või sedagi, kui palju kordi on inimesed püüdnud luua “utoopiaid”. Neil on alati luhtunud, haletsusväärsest luhtunud. Piibel õpetab aga tõelist utoopiat. Teatud mõttes on see olnud eesmärk, missuunas Kolmainus on tegutsenud juba alates inimkonna langemisest Eedeni aias. Jumal tahab tuua inimkonna tagasi utoopiasse, mille Tema algselt meie jaoks lõi.

Taevases pühamus lõpetab Kristus oma töö inimkonna lunastamiseks. Pärast seda tuleb Ta teist korda Maale tagasi, kuid sellises aus, mida kunagi varem pole nähtud, ning Ta äratab üles jumalakartlikud inimesed, kes on surnud ja muudab surematuks jumalakartlikud, kes elavad, ja nad kõik valitsevad koos Issanda Jeesusega taevas 1000 aastat.

See on aeg, mida me nimetame “milleeniumiks” (*tuhandeaastaseks ajastuks*). Milleeniumi algus tähistab ainsa utoopia pealehakkamist, mida inimesed on tundnud Eedenis enne pattulangemist.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 29. detsembriks.

Kui milleenium tähistab Jumala utoopia algamist Tema rahva jaoks, siis on täiesti loomulik, et püüame teada saada, millal see algab ja milline see välja näeb. Tuhandeaastane ajastu kui mõiste esineb Ilm 20. peatükis, kus seda salmides 2-7 mainitakse kuuel korral. Selleks, et teada milleeniumi aega, on vaja määratleda Ilm 20 koht Ilmutuseraamatu tervikus. Ehkki Ilmutuseraamatus ei esine sündmused otseses ajalises järgnevuses, ei ole antud juhul väga raske määratleda, millal tuhandeaastane ajastu algab.

Võrdle 1Ts 4:16-18 ja Ilm 20. Kuidas aitab ülestõusmise olemus, nagu neis kahes lõigus mainitud, määratleda, millal milleenium algab? Milliseid ajalisi sündmusi neist lõikudest leiad?

Ühel ja teisel puhul kuulutab Ilmutuseraamat ette, et enne Jeesuse teist tulekut koguvad kolm võimu (lohe, metsaline ja valeprohvet) rahvaid Kristuse ja Tema rahva vastu (Ilm 16:13). Selleks ajaks, kui Kristus tuleb (Ilm 19:11), kogunevad rahvad sõtta Kristuse vastu, kuid selles protsessis metsaline ja valeprohvet hävitatakse (Ilm 19:19, 20). Ilm 20 esitleb kolmanda võimu, lohe, saatust. Sündmust, mil äratatakse üles inimesed, kes on uskunud Kristusesse, nimetatakse esimeseks ülestõusmiseks (5. s), lohe (Saatan) aga aheldatakse ja heidetakse sügavikku tuhandeks aastaks (salmid 1-3).

Mõningaid neid jahmatavaid sündmusi kirjeldatakse ka 1Ts 4:16-18 ja 2Ts 1:7-9. Need lõigud koos aitavad selgitada enne milleeniumi algust toimuvat.

See algus aga kattub Kristuse teise tulekuga. Kristuses surnud äratatakse üles, et liituda elusolevate ustavatega ning need mõlemad rühmad võetakse taevasse. Kristuse teisel tulekul elavad õelad hukkuvad Tema "tulemise ilmumisest" / "avalikuks saamisest" (auhiilgusest; 2Ts 2:8). Laastatud maa saab Saatanale vangikojaks, Saatan "seotakse" tuhandeks aastaks olukordade ahelatega. Saatana vangistamist põhjendatakse sellega, "et ta enam ei eksitaks rahvaid" (ilm 20:3). Paljud näevad sümboolset seost selle siku, kes suurel lepituspäeval "kandis enesega kõik nende patud tühjale maale" (3Ms 16:22) ja Saatana olukorra vahel milleeniumi jooksul.

Käi veelkord läbi kõik neis salmides esitatud sündmused. Need räägivad üleloomulikest sündmustest, mis paljastavad Jumala suuruse ja väe vastandina inimkonna nõrkusele ja jõuetusele. Kuidas saame me alati hoida seda tähtsat vastandust mees? Kuidas see ravib hästi uhkust ja enesega rahulolu?

Loe veelkord Ilm 20:4-6. Millised tõendid siin näitavad meile, et milleeniumi tegevus toimub taevas (vähemalt päästetute jaoks)?

Üks eriline lõik kirjeldab rühma, kellel on oma osa milleeniumis, nii: need on inimhinged, “kelle pead olid kirvega maha raiutud Jeesuse tunnistamise pärast ja Jumala sõna pärast, ja kes ei olnud kummardanud metsalist ega tema kuju ega olnud võtnud tema märki oma otsaette ega käe peale”. Seitsmenda päeva adventistidena mõistame, et Piibel ei õpeta kehast eraldatud, surematute, teadvust omavate hingede olemasolu. See tekst kujutab hoopiski neid, kes tagakiusamiskogemused on läbinud, nii nagu kujutatakse Ilm 12:17-13:18. Kristuse teisel tulekul (sel ajal toimub esimene ülestõusmine) saavad need tagakiusatud hinged jälle elavaks, ning valitsevad ülestõusmise järgselt koos Kristusega taevas (võrdle 1Ts 4:15-17).

Ilm 20:4 pöörab meie tähelepanu milleeniumi ajal toimuvale sündmusele, mille kohta öeldakse, et kohus antakse lunastatute kätte. Teades, et ustavad valitsevad koos oma Issandaga ning et õelad surid Kristuse tuleku auhiilguse tõttu, küsime: mis on sellise kohtu mõte ja eesmärk?

Üks kolmest asjast, millele möödunud nädalal (esmaspäeval) tähelepanu pöörasime, oli Kristuse teenistuse ajal taevases pühamus enne Tema teist tulekut toimuv kohus. See kohus erineb Ilm 20:4 räägitud kohtust, mis on tegelikult Mt19:28 antud Kristuse töötuse täitumine ning mis vastab Pauluse ütlusele, et “ükskord mõistavad pühad kohut kogu maailma üle” (1Kr 6:2, 3).

Piiblis on kohtu mõiste mitmepalgeline. Lõpukohtul on kolm faasi, millest esimene on seotud Kristuse preesterliku teenistusega taevases pühamus. Seitsmenda päeva adventistid nimetavad seda lõpukohtu eeluurimiskohtuks. Edasi on kohtul milleeniumi ülevaate faas, millele viidatakse Ilm 20:4 ja 1Kr 6:2, 3. Selles faasis on lunastatutel võimalus läbi uurida vastuhakutegelaste suhtes kasutatud Jumala meetmed ja langetatud otsused. Lõpukohtu kolmas faas on täidesaatev faas, mis on osaks milleeniumi lõpul ilmnevatest sündmustest.

Selle valgel, mida sa täna lugesid, loe 1Kr 4:5. Missugune tähtis lootus siin leidub, arvestades, et meil on nii palju vastuseta jäänud küsimusi?

Milleeniumi lõpul toimuvad sündmused

Loe Ilm 20:7-9. Milline sündmus tähistab milleeniumi lõppu, ja missuguse võimaluse pakub see Saatanale?

Pööre Saatana olukorras kõneleb tema “lahti laskmisest”. Lahtilaskmine on seotud ülejäänud surnute ülesäratamisega, kes “ei tõusnud ellu, kuni need tuhat aastat said täis” (5. s). Väljendit “Goog ja Maagoog” kasutatakse kujundina Hs 38:2, kirjeldamaks neid, keda Saatanal on õnnestunud petta – kõigi aegade õelaid. Tegemist on ülemaailmse rahvahulgaga, keda Saatan innustab Jumala linna ümber piirama. Ilm 20:9 annab mõista, et linn, Uus Jeruusalemm, on selleks ajaks juba laskunud taevast alla maa peale (eeldatavalt koos Kristusega), ning Saatan ja tema väehulgad marsivad selle poole. Üksikasjalik kirjeldus linna kohta on esitatud Ilm 21. peatükis.

Nagu varem öeldud, ei kulge sündmused Ilmutuseraamatus just täpselt kronoloogilises järjestuses. Vaata Ilm 20:11-15. Mismoodi kõneldakse siin kohtust? Milline tähtsus on tõsiasi, et lõpukohus toimub alles *pärast* seda, kui pühad on osa võtnud kohtupidamisest? Ilm 20:4.

“Tuhandeaastase ajastu jooksul võtavad pühad osa arutluskohust, mis vaatab üle siin maailmas hukkaläinute ja langenud inglite kohtuasjad. Kohut on ilmselt vaja patuprobleemi kosmilise olemuse vaates. Patu mässuline kulg on olnud mure ja huvi objektiks teiste maailmade elanikele (Ib 1; 2; Ef 3.10). Kõike patuga seotut tuleb käsitleda sellisel viisil, et südamed ja meeled kogu Jumala universumis jäävad selle käsitlemise ja lõpetamisega rahule, sest tegelikult osutab see Jumala iseloomule. Eriti oluline on maa pealt lunastatutel mõista, mida oli Jumal teinud nende heaks, kes palusid kaljudel neile langeda ning peita neid “troonilistuja palge eest” (Ilm 6:16). Nad vajavad täielikku veendumust, et Jumal on langetanud õiglased otsused kadumaläinute kohta.” – *Seitsmenda päeva adventistide teoloogia käsiraamat* (Maryland: Review and Herald Publishing Association, 2000), lk 932.

Mida räägib Jumala iseloomu kohta tõsiasi, et me saame isiklikult kadumaläinute üle kohtupidamises osaleda? Kuidas sobib selline arusaam suure võitluse tervikusse?

Ilm 20 lõpeb Saatana ja tema vägede hävitamisega. Ilm 21 algab nägemusega uuest taevast ja uuest maast.

Ilm 21:1-5 sisaldab töotuse, et Jumal teeb kõik asjad uueks. Mil moel kajastub siin Moosese esimeses raamatus esitatud loomisloo aruanne? (1Ms 1-2). Mis erineb?

Sõna, mida tõlgitakse Ilm 21:1 “uus” rõhutab midagi, mis on pigem uus vormilt või kvaliteedilt ega eelda, et tegemist peaks olema päris “uue” sündmusega. Jumala eesmärk 1Ms loomisloos jääb realiseerimata niikaua, kui töotus teha kõik asjad uueks täituvad uue maa näol. Senimaani kogu loodu ägab ja ootab vabastamist (Rm 8:20-22). Jumala uus loodu hõlmab nii kosmose kui ka maa vabastamise nende praegusest ebatäiuslikust olukorrast, ning nende toomise kooskõlla Tema kavatsusega. Samas kui uus loodu saab olema kindlalt erinev vanast, on nende kahe vahel järjepidevus. Nagu vana, nii saab uus olema tõeline, käegakatsutav paik, mida asustavad tegelikud, füüsilised olevused. Uus maa saab olema uueksloodud maa, tule läbi puhastatud olnu (2Pt 3:10-13).

Loe Ilm 21:11-22:5 selleks, et tabada Uue Jeruusalemma (uue maa pealinna) tegelikkust. Mil moel kujutab Johannese kirjeldus linna tegelikkust?

Üks on selge: me räägime tegelikust, füüsilisest kohast. Paganlik ek-siöpetus nagu oleks füüsiline olemus paha ja vaimne olemus hea, on Pühakirja suhtes väär. Kuigi sõnad, isegi inspireeritud sõnad kammitsevad selle välja ütlemist, mida mõista püütakse anda, saavad need õpetada meid teadma, et meid ootab ees reaalne pärand. Väga tähtis on mõista, et see maailm kogu oma ebatäiuslikkusega ei ole see, milleks see mõeldud oli; tegemist on kõrvalekaldumisega, mida Kristus tuli parandama. Kirjeldus aga, mida näeme Ilmutuseraamatus (kui tahes raske meil, kes tunneme ainult langenud maailma, seda ka mõista on) on igavikuline reaalsus, mis ootab meid. Milline lootus meil küll on, eriti võrreldes nendega, kes usuvad, et surm on kõige lõpp.

Loe Ilm 21:3. Mil moel paljastab see hämmastav tõsiasi elu, mida elavad uue maa elanikud?

Töenäoliselt ei ole teist hardumusttekitavamad nägemust kogu Piiblis, mis oleks võrreldav sellega, mida ilmutuse saanud Johannes siin kirjeldab; uus maa saab olema kodupaik inimestele, kuid ka Jumalale. Püha transtendentne [inimmõistust ületav] universumi Looja austab lunastatute kogukonda oma kohaloluga. Mõistagi jääb Jumal igaveseks erinema oma loodutest, kuid uuel maal saab kõrvaldatud lahuselu Jumala ja inimkonna vahel, mille tekitas patt.

Tõeline sõprus taastatakse – nii Jumala ja inimeste vahel, kui ka inimeste ja loodu vahel ning looduse sees. Johannes kirjeldab seda paigana, kus pole enam needust (Ilm 22:3), ning prohvetlik ettenägevus kirjeldab vaenulikkuse lõppemist loomariigis (Js 65:25).

Täieliku sõpruse taastamise taustal tähendab “looduse ägamise lakkamise”, et kõik, mis on kahjulik – kõdunemine, haigus, surm ja kannatused – on möödanik (Rm 8:21; Ilm 21:4).

Loe Ps 8. Milline sõnum on siin meie jaoks, eriti selle valgel, mida käesoleval nädalal oleme õppinud?

Järeldused, mida saame teha Jumala kohalolust uuel maal ja sealsest elust, on suurepärased – seda enam, et teadus on avanud meile nüüd nagu mitte kunagi varem, kui suur ja ulatuslik on Jumala looming. “Nähtava” universumi hinnanguline suurus on mitme miljardi valgusaasta suurune; teadlased aga ei spekulööri, kui ütlevad, et see ääretult suur kosmos kujutab ainult seitset protsenti sellest, mis tegelikult olemas on!

Ja mõtle: *Jumal, kes selle kõik lõi, suri meie eest ja elab meiega koos igavikus!* Meie piiratud meeled ei lase meil seda mõistusega haarata, kuid meil tuleb langeda põlvedele ja ülistada ning tänada Teda, kes lõi meid ja lunastas meid ning töötab nüüd elada koos meiega igavikus.

Edasiseks uurimiseks: “Sümboolses teenistuses tuli ülempreester, kui ta oli teostanud lepituse Iisraeli ees, välja ja õnnistas kogudust. Nii ilmub Kristus oma vahemehetöö lõpul “ilma patuta neile, kes Teda ootavad õndsuseks” (Hb 9:28), et õnnistada oma ootavat rahvast igavese eluga. Nii nagu preester kandis selleks, et kõrvaldada patud pühamust, need üle patusikule, nii asetab Kristus kõik meie patud Saatanale, patu algatajale. Sikk, kes kandis Iisraeli patte, saadeti tühjale maale (3Ms 16:22), just samuti kannab Saatan kõikide pattude süüd, mida ta on õhutanud Jumala rahvast tegema. Ta vangistatakse tuhandeks aastaks maa peale, mis on siis tühi ja elaniketa, ning ta kannab lõpuks patu täielikku karistust tules, mis hävitab kõik öelad.” – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk-d 485, 486.

“Kartusest lasta paista tulevast pärandit liiga materiaalsena on paljud vaimulikud seletanud vääriti neid tõdesid, mis lubavad meil näha uues maas oma tõelist kodu. Kristus kinnitas oma jüngritele, et Ta läheb neile Isa juurde eluasemeid valmistama. Need, kes võtavad vastu Jumala Sõna õpetused, ei ole täielikult teadmatuses taevaste eluasemete olemusest... Inimkeel on puudulik kirjeldama õigete tasu. Seda saavad tunda ainult need, kes seda kord ise näevad. Ükski piiratud mõistus ei suuda haarata Jumala paradiisi au.” – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk-d 674, 675.

Küsimused aruteluks:

1. Kristliku kiriku siseselt on milleeniumiga seoses kolm põhilist seisukohta (mõnede variatsioonidega): (I) et see kujutab Kristuse esimese ja teise tuleku vahelist ajastut; (II) et see on pikk rahu ja õiguse periood maa peal enne seda, kui Kristus ilmub, mille kutsuvad esile evangeeliumi kuulutamine ja sotsiaalsed reformid, ja (III) et milleenium, 1000aastane periood, leiab aset pärast Kristuse tulekut ja tegevus toimub taevas. Seitsmenda päeva adventistidena oleme kolmanda seisukoha poolt, mis puhul milleeniumi tegevus toimub taevas, mitte maa peal (nagu mõned ekslikult usuvad). Milliseid probleeme tõstatavad teised valikuvõimalused?

2. Loe Ilm 21:27. Kuidas mõistad sina Uuest Jeruusalemmast väljajätmist? Millised teised väljajätmised on ka, ja miks?

3. Peatu mõttel, et inimesed on püüdnud luua “utoopiaid”. Milliseid näiteid võid esile tuua? Millised olid tulemused? Miks need on alati luhunud ja miks need luhtumised näitavad meile, kui väga vajame meie maailmas Jumala üleloomulikku vaheleastumist?

Jumal valmistab tee

Moïse oli taksojuhiks Kamerunis; nii teenis ta endale leiba. Ta polnud abielus ja elas koos oma emaga. Üks adventistist sõber rääkis talle sageli Piiblist. Kui Moïse hakkas mõistma hingamispäeva tähtsust, lõpetas ta laupäeviti taksoteenuse pakkumise.

Moïse tädi Paulette nägi Moïse huvi Jumala vastu ning kutsus ta kirikusse ja evangeelsetele koosolekutele ning istus tema kõrval ja aitas tal leida Piiblist vastavaid salme. Moïse andis oma elu Kristusele.

“Rumalus,” ütles Moïse ema siis, kui sai teada, et poeg tahab hakata adventistiks. Kuid poeg oli otsustanud. Kui Moïse sai ristitud, käskis ema tal majast minema minna. Moïse kolis ära, lõpetas taksojuhi ameti ja hakkas kirjandusevangelistiks.

Tema innukus jagada kaasinimestele Jumalast kõnelevat kirjandust oli nakkav, ja kui ema nägi, kuidas Jumal muutis poja elu, hakkas ema käima adventkirikus ning on nüüdseks ristitud.

Moïse saadeti ühte linna evangeelseid koosolekuid pidama. Seal langesid kaheksa inimest valiku Kristuse kasuks. Koguduseliikmed innustasid meest valmistuma jutlustajaks. Milline rõõm saaks olla suurem kui rõõm, et saad võita inimesi Kristusele? mõtles Moïse. Ta palvetas selle pärast, ja kutse läks tungivamaks.

Ühel päeval sai Moïse tekstisõnumi Marlycelt, koolikaaslaselt, kes oli silmitsi eksamitega. Kui Moïse tema pärast palvetas, tundis ta tugevat mõjutust: ühel päeval võiksid nad abielluda. Ta rääkis sellest pastorile, kes julgustas teda jätkma tulevik Jumala hoolde.

Marlyce elas kaugel, seepärast vestlesid ja palvetasid nad omavahel telefonitsi. Moïse kartis, et Marlyce ei soovi saada pastori naiseks. Kuid enne veel, kui mees küsida jõudis, ütles Marlyce talle, et Marlyce meelest peaks mees omandama pastorikutse. Nüüd teadsid nad mõlemad, et Jumal oli neid ühte pannud. Mõned kuud hiljem nad abiellusid.

Nende teel oli takistusi veel. Marlyce oli õpetajaks ühes koolis, mis asus viie tunni tee kaugusel Cosendai Adventistide Ülikoolist, kus Moïse sai õppida. Jumal aga oli valmistanud teed. Moïse äi kolis ülikooli lähedal olemasse linnakesse. Moïse sai õpingute ajal elada nende peres.

Koolivaheaegadel müüvad Moïse ja Marlyce koos raamatuid ja annavad piiblitunde. Raha, mida Moïse kolportöörimisega teenib, aitab tal maksta õppemaksu. “Olen veendunud, et selline on Jumala plaan minu jaoks,” ütleb Moïse. “Nii ei ole kerge, aga koos Jumalaga on kõik asjad võimalikud.”

Meie misjoniannetused toetavad evangelisatsiooni ja haridustööd Kamerunis ja kogu maailmas. Hiljuti aitas kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetus tekitada fondi, millega toetada Cosendai Adventistide Ülikooli, nii et rohkem noori inimesi saaks valmistuda Jumalat teenima.

Moïse Ntamack õpib teoloogiat Cosendai Adventülikoolis Kamerunis.